

NBP

Narodowy Bank Polski

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski w 2018 r.

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski w 2018 r.

Warszawa, 2019 r.

Synteza	5
1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna w podziale na aktywa i pasywa zagraniczne	7
1.1. Aktywa zagraniczne	8
1.2. Pasywa zagraniczne	16
2. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna w podziale na sektory	23
2.1. Narodowy Bank Polski	23
2.2. Monetarne instytucje finansowe (sektor bankowy)	24
2.3. Sektor rządowy i samorządowy	25
2.4. Pozostałe sektory	27
3. Struktura walutowa międzynarodowej pozycji inwestycyjnej	30
3.1. Struktura walutowa aktywów zagranicznych	30
3.2. Struktura walutowa pasywów zagranicznych	31
4. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna, a zadłużenie zagraniczne	33
5. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski na tle wybranych krajów	35
5.1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto	35
5.2. Aktywa zagraniczne	36
5.3. Pasywa zagraniczne	37
6. Aneks – Zobowiązania i należności pozabilansowe z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	39
6.1. Wprowadzenie	39
6.2. Instrumenty stóp procentowych	40
6.3. Instrumenty walutowe	42
7. Aneks statystyczny	47
8. Słownik pojęć stosowany w opracowaniu	71
Spis wykresów	76
Spis tabel	77

Synteza

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna jest zestawieniem statystycznym, które przedstawia stany zagranicznych aktywów i pasywów finansowych podmiotów krajowych na koniec danego okresu. Różnica pomiędzy wielkością aktywów i pasywów zagranicznych stanowi międzynarodową pozycję inwestycyjną netto, która informuje, czy dany kraj jest wierzycielem, czy też dłużnikiem netto w stosunku do zagranicy.

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski za 2018 r. została przygotowana na bazie danych przekazanych NBP przez rezydentów uczestniczących w obrotach z zagranicą. Do opracowania międzynarodowej pozycji inwestycyjnej Polski za 2018 r. zostały wykorzystane dane dostępne na dzień 29 sierpnia 2019 r.

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto Polski na koniec 2018 r., podobnie jak w latach ubiegłych, była ujemna i wyniosła 1.179 mld PLN, co oznacza, że Polska jest dłużnikiem netto w stosunku do zagranicy. W porównaniu z 2017 r. ujemna międzynarodowa pozycja inwestycyjna zmniejszyła się o 38 mld PLN, tj. o 3,1%. Istotnie na poprawę poziomu tej pozycji wpłynęły dodatnie różnice kursowe¹ i zmiany wyceny w wysokości 31 mld PLN. Analiza transakcji bilansu płatniczego wskazuje, że polskie inwestycje za granicą przewyższały napływ kapitału zagranicznego do Polski, co skutkowało dalszą poprawą ujemnej międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto o 7 mld PLN.

Relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB (w cenach bieżących) na koniec 2018 r. wyniosła minus 55,7% i w stosunku do 2017 r. wskaźnik ten poprawił się o 5,5 punktu procentowego. Na poprawę tego wskaźnika w głównej mierze wpłynął znaczący wzrost PKB w cenach bieżących o 6,4% w porównaniu z 2017 r. Relacja ta jest jednym ze wskaźników stosowanych przez Komisję Europejską do monitorowania zakłóceń równowagi makroekonomicznej (The Macroeconomic Imbalances Procedure, tzw. Scoreboard). Próg orientacyjny dla tej relacji KE ustaliła na poziomie minus 35% PKB. Mimo, że Polska znacznie przekracza ten próg, to Komisja Europejska nie oceniała tego negatywnie z uwagi na korzystną strukturę międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto – istotną część pasywów zagranicznych stanowią inwestycje bezpośrednie, a zadłużenie zagraniczne netto systematycznie się zmniejsza. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto w innych krajach naszego regionu w 2018 r. była również ujemna, a jej relacja do PKB wahała się od 3,9% w przypadku Włoch, 23,4% w Czechach, 29,5% na Litwie, 46,5% dla Węgier, 67,3% dla Słowacji, do 100,8% dla Portugalii. Średnia wartość tej relacji dla analizowanej grupy krajów² na koniec 2018 r. wyniosła minus 40,8%.

Stan **polskich aktywów zagranicznych** na koniec 2018 r. wyniósł 1.020 mld PLN, co stanowiło 48,2% PKB. W porównaniu z 2017 r. wartość polskich inwestycji za granicą zwiększyła się o 65 mld PLN, tj. o 6,9%. Istotnie na wzrost wartości aktywów zagranicznych wpłynęło saldo transakcji, które spowodowało powiększenie się tych należności o 52 mld PLN. Dodatkowo różnice kursowe spowodowały dalszy ich wzrost o 13 mld PLN. Największy udział w aktywach zagranicznych mają oficjalne aktywa rezerwowe banku centralnego. Należ-

¹ W 2018 r. waluta krajowa osłabiła się w stosunku do USD o 8,0% (tj. z 3,4813 PLN za 1 USD na koniec 2017 r. do 3,7597 PLN za 1 USD na koniec 2018 r.), natomiast w stosunku do EUR o 3,2% (tj. z 4,1709 PLN za 1 EUR do 4,3000 PLN za 1 EUR).

² Analizowana grupa krajów obok Polski obejmuje: Czechy, Słowację, Węgry, Bułgarię, Rumunię, Słowenię, Portugalie, Hiszpanię i Włochy.

ności z tego tytułu na koniec 2018 r. wyniosły 440 mld PLN, co stanowiło 43,1% całości aktywów zagranicznych. Wartość aktywów rezerwowych na koniec 2018 r. była wyższa o 45 mld PLN, tj. o 11,5% niż na koniec 2017 r. Na ich wzrost wpłynęło saldo transakcji bilansu płatniczego w kwocie 26 mld oraz dodatnie różnice kursowe i zmiany wyceny w wysokości 19 mld PLN. W tym samym czasie w obszarze pozostałych inwestycji oraz inwestycji portfelowych odnotowano również wzrost aktywów zagranicznych odpowiednio o 19 mld PLN, tj. o 11,4% i 8 mld PLN, czyli o 6,6%. Spadek aktywów zagranicznych odnotowano w inwestycjach bezpośrednich. Polskie aktywa z tytułu inwestycji bezpośrednich zmniejszyły się o 6 mld PLN, tj. o 2,5%. Na spadek ten złożyły się ujemne różnice kursowe w wysokości 13 mld PLN oraz dodatnie saldo transakcji w kwocie 7 mld PLN (w głównej mierze z tytułu instrumentów dłużnych – o 6 mld PLN).

Zobowiązania w stosunku do zagranicy na koniec 2018 r. wyniosły 2.199 mld PLN, co stanowiło 103,9% PKB. W porównaniu z 2017 r. zagraniczne inwestycje w Polsce zwiększyły się o 27 mld PLN, tj. o 1,3%. Istotnie na przyrost wartości tych zobowiązań wpłynął napływ kapitału zagranicznego, który zwiększył wartość tej pozycji o 45 mld PLN. Łącznie różnice kursowe i zmiany z wyceny były ujemne i spowodowały spadek tych zobowiązań o 17 mld PLN. Dominującą pozycją w pasywach zagranicznych były inwestycje bezpośrednie, których udział na koniec 2018 r. wyniósł 46,0%. Wartość zagranicznych inwestycji bezpośrednich ukształtowała się na poziomie 1.010 mld PLN i zwiększyła się o 24 mld PLN, tj. o 2,4%. O ich wzroście w głównej mierze zadecydował napływ kapitału w wysokości 59 mld PLN (w tym reinwestycje zysków 37 mld PLN, napływ kapitału w udziały 16 mld PLN oraz napływ kapitału w instrumenty dłużne 6 mld PLN). Ważną częścią polskich pasywów zagranicznych były także inwestycje portfelowe. Stan zobowiązań z tego tytułu w 2018 r. zmniejszył się o 12 mld PLN, tj. o 1,9% i wyniósł 628 mld PLN, co stanowiło 28,6% pasywów zagranicznych. Na spadek wartości tych inwestycji wpłynęło ujemne saldo transakcji bilansu płatniczego w wysokości 14 mld PLN oraz dodatnie różnice kursowe i zmiany wyceny w kwocie 2 mld PLN. W 2018 r. zobowiązania z tytułu pozostałych inwestycji zwiększyły się o 15 mld PLN, tj. o 2,9% i wyniosły 547 mld PLN, co stanowiło 24,9% całych pasywów zagranicznych. Na wzrost tej kategorii istotnie wpłynęły dodatnie różnice kursowe w wysokości 16 mld PLN oraz ujemne saldo bilansu płatniczego w wysokości 1 mld PLN.

Analizując pasywa zagraniczne z punktu widzenia ich stabilności należy odnotować dominujący udział zagranicznych inwestycji bezpośrednich oraz długoterminowych instrumentów dłużnych, który na koniec 2018 r. stanowił 81,4% pasywów zagranicznych. Tak wysoki udział stabilnego kapitału ogranicza potencjalny negatywny wpływ zaburzeń, jakie są udziałem operacji związanych z kapitałem krótkoterminowym.

Ważną z punktu widzenia oceny międzynarodowej pozycji inwestycyjnej jest jej struktura walutowa. W aktywach zagranicznych na koniec 2018 r. największy udział miały waluty obce 84,8%, w tym EUR - 35,7% i USD – 30,5%. W pasywach zagranicznych dominował polski złoty – 58,9% (co świadczy o zaufaniu zagranicznych inwestorów do polskiej gospodarki) oraz euro – 30,2%. Struktura walutowa aktywów zagranicznych, podobnie jak pasywów, na przestrzeni ostatnich lat jest stabilna i nie ulega istotnym zmianom.

Największe należności zagraniczne polskich podmiotów (z wyłączeniem aktywów rezerwowych NBP) koncentrują się w krajach Unii Europejskiej, ich udział stanowił 73,6% tych należności. Podobnie sytuacja przedstawia się po stronie pasywów. Zobowiązania zagraniczne polskich podmiotów (z wyłączeniem inwestycji portfelowych) wobec krajów UE w 2018 r. stanowiły 87,4% ogółu tych zobowiązań. Tak silna koncentracja należności i zobowiązań zagranicznych wobec krajów UE świadczy o silnym powiązaniu polskiej gospodarki z gospodarkami krajów Unii Europejskiej.

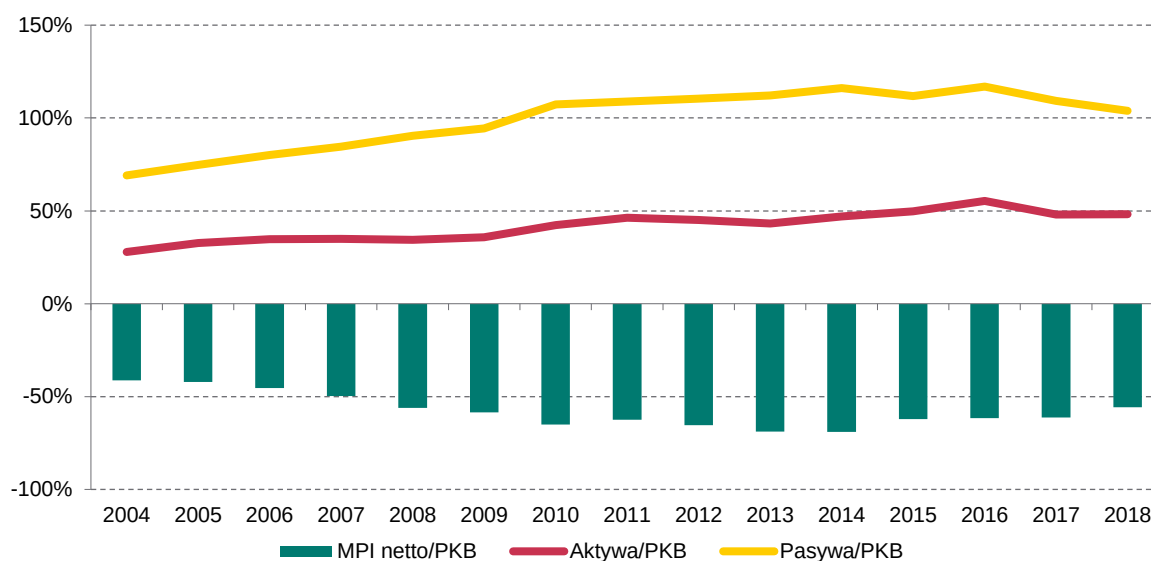
1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna w podziale na aktywa i pasywa zagraniczne

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto, na koniec 2018 r., była ujemna i wyniosła 1.179 mld PLN. W porównaniu z 2017 r. poprawiła się o 38 mld PLN, tj. o 3,1%. Na jej poziom w 2018 r. wpłynęły:

- różnice kursowe i inne zmiany³, które pomniejszyły ujemną wartość pozycji inwestycyjnej o 31 mld PLN,
- transakcje bilansu płatniczego, które również miały pozytywny wpływ na jej poziom (7 mld PLN).

Relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB na koniec 2018 r. wyniosła minus 55,7%, w 2017 r. wskaźnik ten wyniósł minus 61,2%.

Wykres 1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna (MPI) w relacji do PKB

W 2018 r. odnotowano wzrost zarówno aktywów jak i pasywów zagranicznych. O ich wzroście zadecydował napływ kapitału zarejestrowany w bilansie płatniczym, który wyniósł w aktywach 52 mld PLN zaś w pasywach 45 mld PLN. Różnice kursowe i zmiany wyceny zwiększyły wartość aktywów o 13 mld PLN, natomiast pasywa zmniejszyły się z tego tytułu o 17 mld PLN.

³ Inne zmiany obejmują między innymi: różnice z wyceny, reklasyfikacje i storna.

1.1. Aktywa zagraniczne

Należności zagraniczne polskich podmiotów na koniec 2018 r. wyniosły 1.020 mld PLN, co stanowiło 48,2% PKB. Udział poszczególnych kategorii w aktywach zagranicznych przedstawiał się następująco:

- oficjalne aktywa rezerwowe NBP, których stan wyniósł 440 mld PLN, stanowiły 43,1% aktywów ogółem;
- wartość aktywów z tytułu inwestycji bezpośrednich wyniosła 248 mld PLN, co stanowiło 24,3% aktywów ogółem;
- pozostałe inwestycje (głównie gotówka, rachunki bieżące i lokaty oraz udzielone kredyty), których stan wyniósł 184 mld PLN, stanowiły 18,1% aktywów zagranicznych;
- stan należności z tytułu inwestycji portfelowych za granicą wyniósł 132 mld PLN, co stanowiło 12,9% aktywów ogółem;
- pochodne instrumenty finansowe, których stan wyniósł 16 mld PLN, stanowiły 1,6% aktywów ogółem.

Tabela 1. Aktywa zagraniczne w mld PLN ⁴

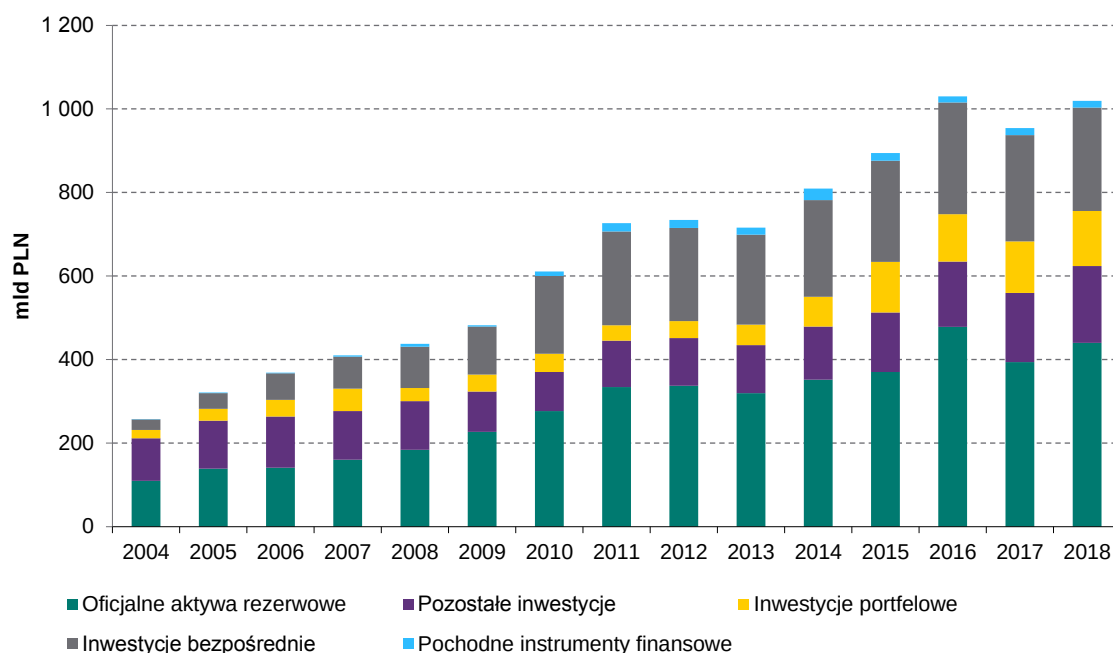
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Aktywa	734	716	809	895	1 030	954	1 020
Inwestycje bezpośrednie	223	216	231	242	267	254	248
Inwestycje portfelowe	40	49	71	121	114	124	132
Pozostałe inwestycje	114	115	127	143	156	165	184
Pochodne instrumenty finansowe	19	17	28	18	14	17	16
Oficjalne aktywa rezerwowe	338	320	352	370	478	394	440

Aktywa zagraniczne zwiększyły się o 65 mld PLN, tj. o 6,9% w porównaniu z 2017 r. Na ich wzrost wpłynęły zarówno transakcje bilansu płatniczego (52 mld PLN), jak i dodatnie różnice kursowe i zmiany wyceny (13 mld PLN).

Największe należności zagraniczne polskich podmiotów na koniec 2018 r. koncentrują się w krajach Unii Europejskiej (62,6%), przede wszystkim w Wielkiej Brytanii (12,8%), w Niemczech (12,1%), w Luksemburgu (7,3%) oraz we Francji (6,3%). W grupie krajów nienależących do UE polskie podmioty największe należności zagraniczne miały w USA (23,4%) i w Australii (2,8%).

⁴ Dane w tabelach są zaokrąglane, w niektórych przypadkach składniki nie sumują się na wartości ogółem.

Wykres 2. Aktywa zagraniczne

1.1.1 Inwestycje bezpośrednie⁵

Stan aktywów polskich podmiotów z tytułu inwestycji bezpośrednich zmniejszył się o 6 mld PLN, tj. o 2,5% i na koniec 2018 r. wyniósł 248 mld PLN. Na spadek stanu tej pozycji wpłynęły ujemne różnice kursowe i zmiany wyceny zmniejszając wartość aktywów z tytułu inwestycji bezpośrednich o 13 mld PLN. Transakcje bilansu płatniczego oddziaływały w kierunku przeciwnym zwiększając wartość tej pozycji o 7 mld PLN.

Według stanu na koniec 2018 r. należności z tytułu inwestycji bezpośrednich polskich podmiotów za granicą koncentrują się w krajach Unii Europejskiej (81,5%), głównie w Luksemburgu (15,8%), w Niemczech (12,4%), w Holandii (7,1%), w Wielkiej Brytanii (6,9%) oraz we Francji (6,2%). W Niemczech dominowały inwestycje w akcje i inne instrumenty udziałowe, natomiast w Luksemburgu w instrumenty dłużne.

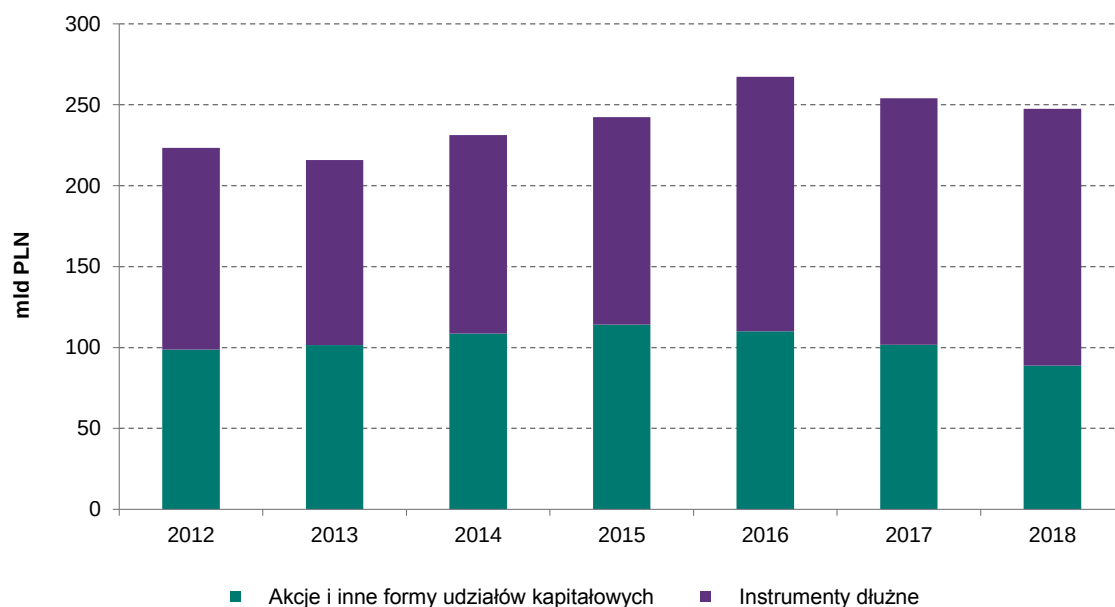
Wartość akcji i innych form udziałów kapitałowych polskich podmiotów w zagranicznych podmiotach bezpośredniego inwestowania zmniejszyła się o 13 mld PLN, tj. o 12,6% i na koniec 2018 r. wyniosła 89 mld PLN. Stan instrumentów dłużnych zwiększył się o 6 mld PLN, tj. o 4,2% (głównie ze względu na wzrost należności z tytułu udzielonych kredytów handlowych) i na koniec 2018 r. wyniósł 159 mld PLN. Największy udział w instrumentach dłużnych miały kredyty handlowe 39,7%, kredyty i pożyczki udzielone podmiotom w ramach grup kapitałowych – 29,0% oraz pozostałe należności 26,7%.

⁵ Szczegółowe informacje o inwestycjach bezpośrednich w 2018 r. zostaną zaprezentowane w przygotowywanym niezależnie raporcie.

Tabela 2. Inwestycje bezpośrednie - aktywa w mld PLN

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	223	216	231	242	267	254	248
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	99	101	109	114	110	102	89
Instrumenty dłużne	125	114	123	128	157	152	159

Wykres 3. Inwestycje bezpośrednie - aktywa

1.1.2 Inwestycje portfelowe

Polscy inwestorzy portfelowi na koniec 2018 r. posiadali zagraniczne papiery wartościowe o łącznej wartości 132 mld PLN. W porównaniu z 2017 r. wartość tych aktywów zwiększyła się o 8 mld PLN, czyli 6,6%.

Na koniec 2018 r. należności polskich podmiotów z tytułu inwestycji portfelowych za granicą koncentrowały się w USA (38,2%), Luksemburgu (15,5%), we Francji (3,8%), na Węgrzech (3,5%) i w Szwecji (3,0%). Bardzo istotny był również udział papierów wartościowych wyemitowanych przez EBI (11,2%). Rezydenci inwestowali głównie w udziałowe papiery wartościowe wyemitowane przez podmioty z USA i z Luksemburga, natomiast w przypadku dłużnych papierów wartościowych w papiery wyemitowane przez organizacje międzynarodowe oraz podmioty ze Szwecji.

Wartość udziałowych papierów wartościowych w portfelach inwestorów, na koniec 2018 r., wyniosła 77 mld PLN. W analizowanym okresie wartość tych aktywów zmniejszyła się o 1 mld PLN, tj. o 1,7%. Rezydenci sprzedali udziałowe papiery wartościowe o wartości 5 mld PLN. Ze względu na umocnienie się głównych światowych walut, przede wszystkim dolara względem złotego, różnice kursowe miały dodatnią wartość. Jednocześnie ujemne zmiany wyceny zmniejszyły wartość aktywów z tytułu udziałowych papierów wartościowych. W rezultacie pozostałe zmiany były dodatnie i wyniosły 4 mld PLN. Udział akcji i innych papierów udziałowych w strukturze portfela, w porównaniu z 2017 r., zmniejszył się o 4,9 punktu procentowego i na koniec 2018 r. wyniósł 58,6%. Czynnikiem wpływającym dodatnio na wartość portfela polskich inwestorów było wspomniane wyżej umocnienie się głównych walut światowych względem złotego (dolar o 7,9%, euro o 2,7%). Z kolei czynnikiem powodującym spadek wyceny udziałowych papierów wartościowych znajdujących się w portfelach polskich inwestorów były spadki na światowych rynkach akcji (np. nowojorski S&P500 stracił 6,2% a frankfurcki DAX spadł o 18,3%). Głównym inwestorem w tej kategorii inwestycji pozostawały polskie fundusze inwestycyjne, posiadające zagraniczne papiery udziałowe o wartości 53 mld PLN.

Tabela 3. Inwestycje portfelowe - aktywa w mld PLN

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Inwestycje portfelowe - aktywa	40	49	71	121	114	124	132
Udziałowe papiery wartościowe	28	34	44	89	71	79	77
Dłużne papiery wartościowe	12	15	28	32	43	45	55
Długoterminowe papiery dłużne	12	15	27	31	43	45	54
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0	0	0

Dłużne papiery wartościowe, których stan na koniec 2018 r. wyniósł 55 mld PLN, stanowiły 41,4% portfela polskich inwestorów. Inwestycje rezydentów w dłużne, nierezydentenckie papiery wartościowe wyniosły netto 7 mld PLN. Różnice kursowe i inne zmiany były dodatnie i wyniosły 3 mld PLN. W portfelu papierów dłużnych rezydentów dominowały papiery długoterminowe (99,4%), których wartość osiągnęła 54 mld PLN. Głównym inwestorem w tej kategorii inwestycji były pozostałe sektory⁶ z udziałem na poziomie 74,8% (w tym fundusze inwestycyjne z udziałem 44,4%). Wartość długoterminowych papierów znajdujących się w portfelu tego sektora, w porównaniu z 2017 r., wzrosła z 36 mld PLN do 41 mld PLN, z tego podmioty finansowe, głównie fundusze inwestycyjne, posiadały je w kwocie 34 mld PLN.

⁶ Do kategorii „pozostałe sektory” zaliczane są niebankowe instytucje finansowe oraz przedsiębiorstwa niefinansowe, gospodarstwa domowe i instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych.

Wykres 4. Inwestycje portfelowe - aktywa

1.1.3 Pochodne instrumenty finansowe⁷

Wartość aktywów zagranicznych wynikających z posiadanych przez rezydentów otwartych pozycji w instrumentach pochodnych, będących rezultatem transakcji z nierezydentami, na koniec 2018 r. wyniosła 16 mld PLN.

Na tę pozycję złożyły się:

- wynosząca 14 mld PLN wartość godziwa instrumentów pochodnych o ryzyku symetrycznym – m.in. forwardów, swapów walutowych (tzw. FX swaps), dwuwalutowych swapów stóp procentowych (tzw. CIRS), FRA i innych, które na koniec 2018 r. przyniosły rezydentom umowny zysk, tj. posiadały dodatnią wartość godziwą, oraz
- wynosząca 2 mld PLN wartość godziwa instrumentów pochodnych o ryzyku asymetrycznym (opcji) wystawionych przez nierezydentów i nabytych przez rezydentów.

⁷ Dane o wartości nominalnej instrumentów pochodnych otwartych pomiędzy rezydentami i nierezydentami oraz pozabilansowych należnościach i zobowiązaniach z tytułu tych instrumentów znajdują się w Aneksie – strona 40

Ze względu na instrument bazowy, najważniejszy składnik aktywów stanowiły instrumenty pochodne stóp procentowych (m.in. FRA i swapy stóp procentowych), których wartość wyniosła 8 mld PLN. Następnym istotnym składnikiem były walutowe instrumenty pochodne (m.in. swapy walutowe, forwardy walutowe i CIRS). Wartość należności z tego tytułu wyniosła 5 mld PLN. Wartość pozostałych instrumentów pochodnych, w tym instrumentów towarowych, kredytowych i związanych z rynkiem udziałowych papierów wartościowych, wyniosła 3 mld PLN.

Z uwagi na charakter instrumentów, które składają się na tę pozycję, głównymi uczestnikami rynku są banki. Posiadały one należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych o wartości 9 mld PLN, zaś pozostałe sektory należności o wartości 7 mld PLN.

1.1.4 Pozostałe inwestycje

Na koniec 2018 r. stan pozostałych polskich inwestycji za granicą wyniósł 184 mld PLN, co stanowiło 18,1% wartości aktywów zagranicznych. W porównaniu z 2017 r. wartość tych aktywów zwiększyła się o 19 mld PLN, tj. o 11,4%. Wzrost ten wynikał ze zwiększenia się stanu rachunków bieżących i lokat w bankach za granicą, a także pozostałych kredytów i pożyczek udzielonych oraz udzielonych kredytów handlowych.

Należności polskich podmiotów z tytułu pozostałych inwestycji za granicą koncentrują się w krajach Unii Europejskiej (72,7%), głównie w Niemczech (11,1%), w Wielkiej Brytanii (10,3%), we Francji (7,6%), w Luksemburgu (6,0%) i w Holandii (5,5%). W grupie krajów nienależących do UE polskie podmioty posiadały należności z tego tytułu głównie w Szwajcarii (5,4%) i w USA (5,3%).

Największy udział w pozostałych inwestycjach za granicą miały udzielone kredyty handlowe, których stan na koniec 2018 r. wyniósł 69 mld PLN, co stanowiło 37,5% pozostałych inwestycji za granicą. Wartość należności z tego tytułu, w omawianym okresie, zwiększyła się o 4 mld PLN, tj. o 6,0% i była związana ze wzrostem eksportu towarów i usług. Należności z tytułu udzielonych kredytów handlowych w całości są zaliczane do należności krótkoterminowych i w 90,8% są to należności podmiotów niefinansowych.

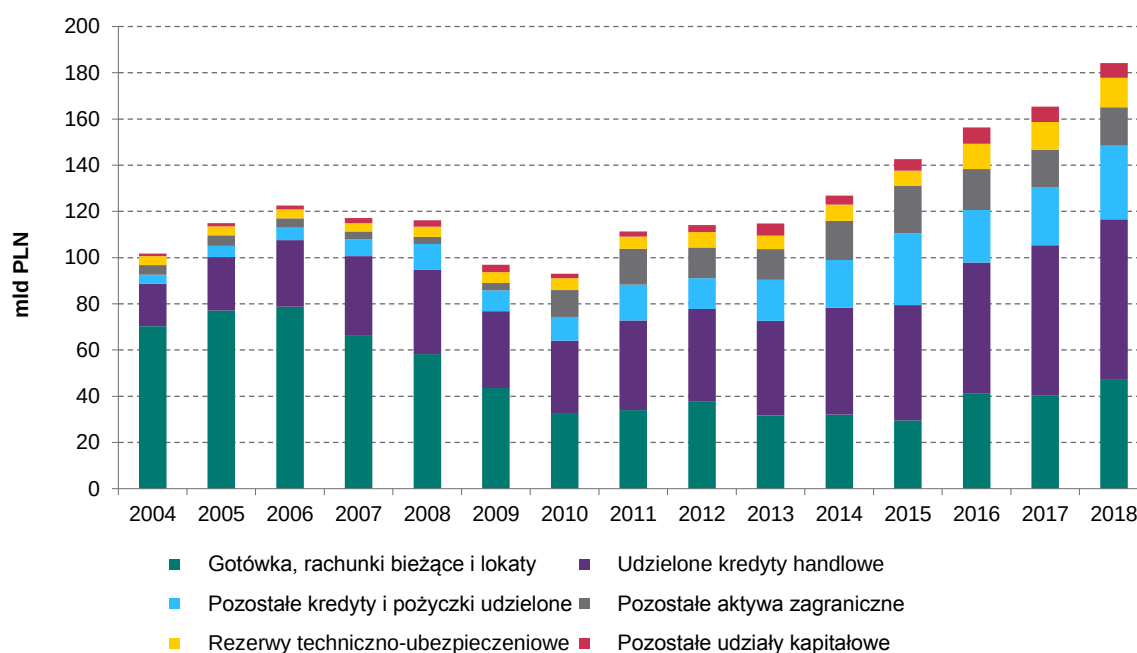
Wartość udzielonych przez polskie podmioty kredytów i pożyczek na koniec 2018 r. wyniosła 32 mld PLN i wzrosła o 7 mld PLN w porównaniu z 2017 r. Największy udział w należnościach z tego tytułu miał sektor bankowy (71,0%). Wartość udzielonych przez polskie banki kredytów na koniec analizowanego okresu wyniosła 23 mld PLN i, w porównaniu z 2017 r., wzrosła o 5 mld PLN, tj. o 29,7%. Stan należności z tego tytułu pozostałych sektorów (głównie podmiotów finansowych) na koniec 2018 r. wyniósł 7 mld PLN.

W 2018 r. stan środków rezydentów na rachunkach bieżących i lokatach w bankach za granicą zwiększył się o 7 mld PLN, tj. o 17,9% i na koniec 2018 r. wyniósł 47 mld PLN. Polskie banki zwiększyły swoje należności z tego tytułu o 8 mld PLN, tj. o 26,6%, natomiast należności w postaci lokat w bankach za granicą pozostałych podmiotów zmniejszyły się o 1 mld PLN, tj. 4,0 %.

Stan pozostałych aktywów zagranicznych⁸, na koniec 2018 r., wyniósł 17 mld PLN i zwiększył się prawie o 1 mld PLN, tj. o 3,5% w porównaniu z 2017 r. Stan należności z tego tytułu sektora bankowego i sektora rządowego zwiększył się o 1 mld PLN i w całości zrekompensował niewielki spadek należności pozostałych sektorów.

Stan należności, głównie polskich zakładów ubezpieczeniowych, z tytułu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na koniec 2018 r. wyniósł 13 mld PLN i był o 1 mld PLN wyższy niż w 2017 r.

Wykres 5. Pozostałe inwestycje - aktywa

⁸ Pozycja ta zawiera aktywa, które są wynikiem wystąpienia różnicy w czasie pomiędzy transakcją a odpowiadającą jej płatnością, należności z tytułu zwrotnych depozytów zabezpieczających dla pochodnych instrumentów finansowych, środki zdeponowane na rachunkach bieżących w instytucjach pozabankowych.

Tabela 4. Pozostałe inwestycje - aktywa w mld PLN

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Pozostałe inwestycje - aktywa	114	115	127	143	156	165	184
Pozostałe udziały kapitałowe	3	5	4	5	7	7	6
Udzielone kredyty handlowe	40	41	46	50	57	65	69
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	13	18	21	31	23	25	32
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	38	32	32	30	41	40	47
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	7	6	7	7	11	12	13
Pozostałe aktywa zagraniczne	13	13	17	20	18	16	17

1.1.5 Aktywa rezerwowe

Stan oficjalnych aktywów rezerwowych na koniec 2018 r. wyniósł 440 mld PLN i w porównaniu ze stanem na koniec 2017 r. zwiększył się o 45 mld PLN, tj. o 11,5%. Aktywa rezerwowe NBP były dominującym składnikiem aktywów zagranicznych ogółem. Ich udział w polskich inwestycjach za granicą wyniósł 43,1%. Saldo transakcji dokonanych przez NBP zwiększyło stan rezerw o 26 mld PLN. Natomiast dodatnie różnice kursowe i zmiany wyceny spowodowały dalszy ich wzrost o 19 mld PLN. Istotnie na dodatnie saldo transakcji wpłynął napływ środków na rachunek Komisji Europejskiej oraz rozliczenie transakcji *repo* NBP.

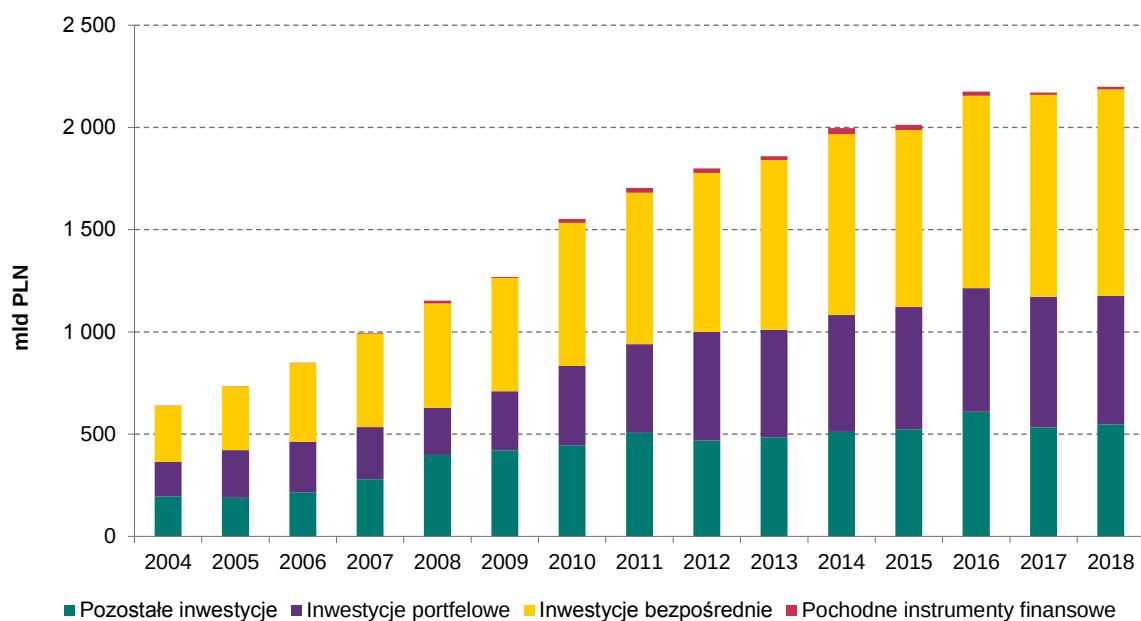
Największy udział w aktywach rezerwowych banku centralnego, wynoszący 74,9%, posiadały zagraniczne papiery wartościowe. W porównaniu z 2017 r. ich udział w rezerwach zmniejszył się o 3,1 punktu procentowego. Należności z tytułu zdeponowanych środków pieniężnych w bankach za granicą (łącznie z transakcjami reverse repo) stanowiły 19,5% całości aktywów. W porównaniu z 2017 r. ich wartość zwiększyła się o 2,0%. Udział SDR-ów w aktywach rezerwowych zwiększył się o 0,3% i na koniec 2018 r. wyniósł 1,1%. Udział złota monetarnego w oficjalnych aktywach w porównaniu z 2017 r. zwiększył się o 0,7 punktu procentowego i wyniósł 4,5%, co było wynikiem zakupu przez NBP 25,7 ton (825 tys. uncji) złota monetarnego.

1.2. Pasywa zagraniczne

Zobowiązania z tytułu inwestycji nierezydentów w Polsce, na koniec 2018 r., wyniosły 2.199 mld PLN i stanowiły 103,9% PKB. Złożyły się na nie:

- inwestycje bezpośrednie, których stan wyniósł 1.010 mld PLN, co stanowiło 46,0% wartości pasywów zagranicznych;
- inwestycje portfelowe (przede wszystkim obligacje Skarbu Państwa), których stan wyniósł 628 mld PLN, co stanowiło 28,6% wartości pasywów;
- pozostałe inwestycje (głównie rachunki bieżące i lokaty oraz kredyty otrzymane), stan ich wyniósł 547 mld PLN, co stanowiło 24,9% wartości pasywów zagranicznych;
- pochodne instrumenty finansowe, których stan wyniósł 13 mld PLN, co stanowiło 0,6% pasywów zagranicznych.

Wykres 6. Pasywa zagraniczne

Największe zobowiązania polskich podmiotów wobec zagranicy (z wyłączeniem inwestycji portfelowych) na koniec 2018 r. odnoszą się do krajów Unii Europejskiej (87,4%), głównie Niemiec (15,6%), Holandii (13,6%), Francji i Luksemburga (po 8,8%) i Wielkiej Brytanii (6,4%).

Na koniec 2018 r. stan zagranicznych inwestycji w Polsce, w porównaniu ze stanem na koniec 2017 r., zwiększył się o 27 mld PLN, tj. o 1,3%. Zwiększającą na wartość pasywów wpłynęło dodatnie saldo transakcji w wysokości 45 mld PLN, natomiast ujemne różnice kursowe i inne zmiany zmniejszyły stan pasywów o 17 mld PLN.

Tabela 5. Pasywa zagraniczne w mld PLN

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
PASYWA	1 799	1 859	1 998	2 013	2 176	2 171	2 199
Inwestycje bezpośrednie	777	829	885	866	942	987	1 010
Inwestycje portfelowe	531	527	572	598	605	640	628
Pozostałe inwestycje	469	484	510	523	609	532	547
Pochodne instrumenty finansowe	22	18	30	26	21	12	13

1.2.1. Inwestycje bezpośrednie⁹

Wartość zobowiązań z tytułu inwestycji bezpośrednich na koniec 2018 r. wyniosła 1.010 mld PLN. Na tę kwotę złożyły się:

- wartość akcji i innych form udziałów kapitałowych polskich podmiotów bezpośredniego inwestowania przypadająca na zagranicznych inwestorów bezpośrednich w wysokości 652 mld PLN, co stanowiło 64,5% zobowiązań z tytułu inwestycji bezpośrednich,
- kwota zobowiązań spółek - z tytułu instrumentów dłużnych - wobec zagranicznych podmiotów powiązanych z nimi kapitałowo wartości 359 mld PLN, co stanowiło 35,5% zobowiązań z tytułu inwestycji bezpośrednich.

Według stanu na koniec 2018 r. największe zobowiązania z tytułu inwestycji bezpośrednich odnoszą się do krajów Unii Europejskiej (91,1%), głównie Holandii (18,9%), Niemiec (17,3%), Luksemburga (12,0%) i Francji (9,3%). W analizowanym roku wzrost zobowiązań z tego tytułu odnotowano wobec nierezydentów z Holandii (o 11,7%), z Luksemburga (o 4,0%) i z Niemiec (o 3,1%).

Zobowiązania polskich podmiotów z tytułu inwestycji bezpośrednich w 2018 r., w porównaniu 2017 r., zwiększyły się o 24 mld PLN, tj. o 2,4%. Zmiana ta wynikała ze wzrostu zobowiązań z tytułu instrumentów dłużnych o 14 mld PLN, tj. 4,1% oraz zobowiązań z tytułu akcji i innych form udziałów kapitałowych o 10 mld PLN, tj. 1,5%.

W 2018 r. mimo wzrostu wycen spółek giełdowych struktura zobowiązań z tytułu akcji i innych form udziałów kapitałowych istotnie nie zmieniła się, i tak 63,5% przypada na udziały, 20,8% na akcje nienotowane i 15,7% na akcje notowane.

Struktura zobowiązań analizowana z perspektywy instrumentów dłużnych pozostała praktycznie bez zmian. Na koniec 2018 r. największy udział miały zobowiązania z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek – 71,3% oraz z tytułu otrzymanych kredytów handlowych – 16,8%.

⁹ Szczegółowe informacje o inwestycjach bezpośrednich w 2018 r. zostaną zaprezentowane w przygotowywanym niezależnie raporcie.

Wykres 7. Inwestycje bezpośrednie - pasywa

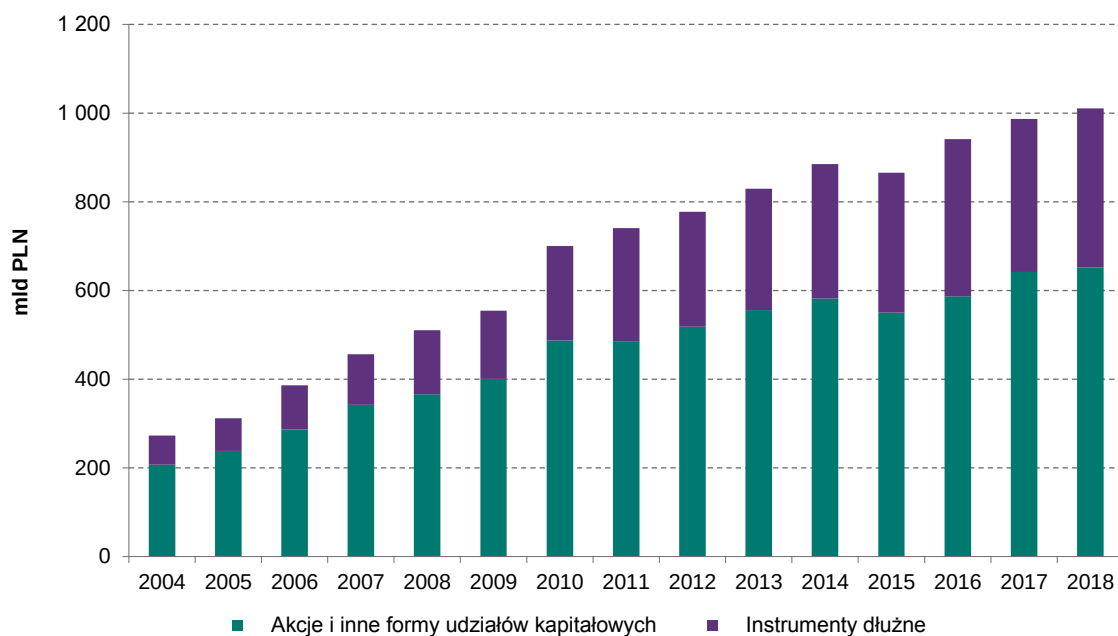

Tabela 6. Inwestycje bezpośrednie – pasywa w mld PLN

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	777	829	885	866	942	987	1 010
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	519	556	582	550	587	642	652
Instrumenty dłużne	259	273	304	316	355	345	359

1.2.2. Inwestycje portfelowe

Wartość papierów wartościowych wyemitowanych przez polskie podmioty będących w posiadaniu zagranicznych inwestorów portfelowych na koniec 2018 r. wyniosła 628 mld PLN, co stanowiło 28,6% wartości polskich pasywów zagranicznych. W porównaniu z końcem 2017 r. wartość inwestycji portfelowych była niższa o 12 mld PLN, tj. o 1,9%.

Główną część portfela nierezydentów stanowiły papiery dłużne. Ich wartość wyniosła 447 mld PLN, czyli 71,2% stanu zagranicznych inwestycji portfelowych. Nierezydenci posiadali w swoim portfelu zarówno dłużne papiery polskich podmiotów wyemitowane na rynki zagraniczne, jak i wyemitowane na rynek krajowy. Były to niemal w całości papiery długoterminowe. Taka struktura zagranicznych inwestycji portfelowych, ze znaczną przewagą długoterminowych papierów dłużnych, utrzymuje się od wielu lat.

Wykres 8. Inwestycje portfelowe - pasywa

Wśród długoterminowych papierów dłużnych zdecydowanie dominowały obligacje sektora rządowego. Łączna wartość tych obligacji w posiadaniu nierezydentów na koniec 2018 r. wyniosła 403 mld PLN (co stanowiło 90,1% wszystkich obligacji będących w portfelu nierezydentów). Z tej kwoty 52,1%, tj. 210 mld PLN, to obligacje wyemitowane na rynkach zagranicznych, a 47,9%, czyli 193 mld PLN to obligacje nominowane w złotych, wyemitowane na rynek krajowy.

Tabela 7. Inwestycje portfelowe - pasywa w mld PLN

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Inwestycje portfelowe - pasywa	531	527	572	598	605	640	628
Udziałowe papiery wartościowe	115	127	135	145	147	183	181
Dłużne papiery wartościowe	416	400	437	453	458	457	447
Długoterminowe papiery dłużne	415	400	437	453	458	457	447
Instrumenty rynku pieniężnego	1	0	0	0	0	0	0

Na spadek netto wartości portfela dłużnych papierów wartościowych o 17 mld PLN wpłynęła redukcja portfela dokonana przez nierezydentów. W przypadku obligacji sektora rządowego nominowanych w złotych, wyemitowanych na rynku krajowym odnotowano odpływ kapitału wynoszący 11mld PLN. Saldo inwestycji

nierezydentów w obligacje Skarbu Państwa wyemitowane na rynkach zagranicznych, nominowane w walutach obcych było również ujemne i wyniosło 17 mld PLN. Istotny był wzrost inwestycji nierezydentów w obligacje emitowane przez polskie banki. Saldo transakcji było dodatnie i wyniosło 11 mld PLN. Dodatkowo na wartość portfela polskich papierów dłużnych wpłynęły różnice kursowe i zmiany wyceny wynoszące 8 mld PLN. Dodatnie różnice kursowe były wynikiem osłabienia się złotego w stosunku do głównych walut światowych, przede wszystkim do dolara, co zwiększało wyrażoną w złotych wycenę obligacji nominowanych w walutach obcych.

Wartość polskich papierów udziałowych znajdujących się w posiadaniu zagranicznych inwestorów portfelowych wyniosła 181 mld PLN, czyli 28,8% całości inwestycji portfelowych nierezydentów. Były to, w zdecydowanej większości, akcje notowane na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Saldo transakcji nierezydentów było dodatnie i wyniosło 3 mld PLN. Na spadek wartości tej pozycji największy wpływ miały ujemne zmiany wyceny, które wyniosły 5 mld PLN. Były one wynikiem tendencji spadkowej na warszawskiej giełdzie. Wartość indeksu WIG20 zmniejszyła się w ciągu 2018 r. o 7,6%.

1.2.3. Pochodne instrumenty finansowe¹⁰

Wartość pasywów zagranicznych wynikających z posiadanych przez rezydentów otwartych pozycji w instrumentach pochodnych, będących rezultatem transakcji z nierezydentami, na koniec 2018 r. wyniosła 13 mld PLN.

Na tę pozycję złożyły się:

- wynosząca 12 mld PLN wartość godziwa instrumentów pochodnych o ryzyku symetrycznym – m.in. forwardów, swapów walutowych (tzw. FX swaps), dwuwalutowych swapów stóp procentowych (tzw. CIRS), FRA i innych, które na koniec 2018 r. przyniosły rezydentom umowną stratę, tj. posiadały ujemną wartość godziwą, oraz
- wynosząca 1 mld PLN wartość godziwa instrumentów pochodnych o ryzyku asymetrycznym (opcji) wystawionych przez rezydentów i nabytych przez nierezydentów.

Najważniejszy składnik pasywów stanowiły instrumenty pochodne stopy procentowej (m.in. FRA i swapy stóp procentowych), których wartość wyniosła 6 mld PLN oraz walutowe instrumenty pochodne (m.in. swapy walutowe, forwardy walutowe i CIRS), których wartość wyniosła 5 mld PLN. Wartość pozostałych instrumentów pochodnych, w tym instrumentów towarowych, kredytowych i związanych z rynkiem papierów udziałowych, wyniosła 2 mld PLN.

Polskie banki posiadały zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych o wartości 11 mld PLN, zaś pozostałe sektory - o wartości 2 mld PLN.

¹⁰ Dane o wartości nominalnej instrumentów pochodnych otwartych pomiędzy rezydentami i nierezydentami oraz o pozabilansowych należnościach i zobowiązaniach z tytułu tych instrumentów znajdują się w Aneksie – strona 40.

1.2.4. Pozostałe inwestycje

Stan pozostałych inwestycji zagranicznych w Polsce na koniec 2018 r. wyniósł 547 mld PLN, co stanowiło 24,9% wartości polskich pasywów zagranicznych. Zobowiązania z tytułu pozostałych inwestycji, w porównaniu z rokiem 2017, były wyższe o 15 mld PLN. Dodatnie różnice kursowe spowodowały wzrost zobowiązań tej pozycji o 16 mld PLN, natomiast transakcje bilansu płatniczego w 2018 r. zmniejszyły ich stan o 1 mld PLN. W analizowanym roku wzrost zobowiązań zarejestrowały pozostałe sektory (głównie z tytułu pozostałych kredytów i pożyczek otrzymanych) oraz NBP (głównie z tytułu pasywnych transakcji *repo*).

Największe zobowiązania polskich podmiotów wobec zagranicy z tytułu pozostałych inwestycji na koniec 2018 r. odnoszą się do krajów Unii Europejskiej (80,2%), głównie Niemiec (12,6%), Wielkiej Brytanii (8,2%), Francji (7,8%) i Irlandii (4,5%). Duży udział w tych zobowiązaniach ma EBI (23,4%). W grupie krajów nienależących do UE największe zobowiązania zagraniczne polskie podmioty mają wobec USA (4,4%) i Szwajcarii (1,3%).

Tabela 8. Pozostałe inwestycje - pasywa w mld PLN

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Pozostałe inwestycje - pasywa	469	484	510	523	609	532	547
Pozostałe udziały	0	0	0	0	0	0	1
Otrzymane kredyty handlowe	50	52	52	55	63	66	72
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	315	320	352	364	371	335	344
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	86	95	85	85	153	111	111
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	1	1	1	1	2	2	2
Alokacja SDR	6	6	7	7	7	6	7
Pozostałe pasywa zagraniczne	11	10	13	11	12	11	11

Kredyty i pożyczki otrzymane stanowiły największą część pozostałych inwestycji zagranicznych, ich udział w pozostałych inwestycjach ogółem wyniósł 62,9%. Zobowiązania z tego tytułu na koniec 2018 r. wyniosły 344 mld PLN i w porównaniu z 2017 r. ich stan zwiększył się o 10 mld PLN, tj. o 2,9%. Udział kredytów długoterminowych w pozostałych kredytach i pożyczkach wyniósł 92,6%. Największy wzrost zadłużenia z tytułu kredytów długoterminowych zarejestrowały pozostałe sektory - o 8 mld PLN, tj. o 5,2%. Sektor bankowy zwiększył swoje zobowiązania z tego tytułu o 2 mld PLN, tj. o 2,5%. Zobowiązania sektora rządowego i samorządowego z tytułu kredytów długoterminowych spadły o 1 mld PLN, tj. o 0,8%.

Wielkość zobowiązań z tytułu kredytów handlowych, związanych z importem towarów i usług, otrzymanych przez polskie przedsiębiorstwa od kontrahentów zagranicznych na koniec 2018 r. osiągnęła kwotę 72 mld PLN. W porównaniu z 2017 r. ich wartość zwiększyła się o 5 mld PLN, tj. o 8,1%.

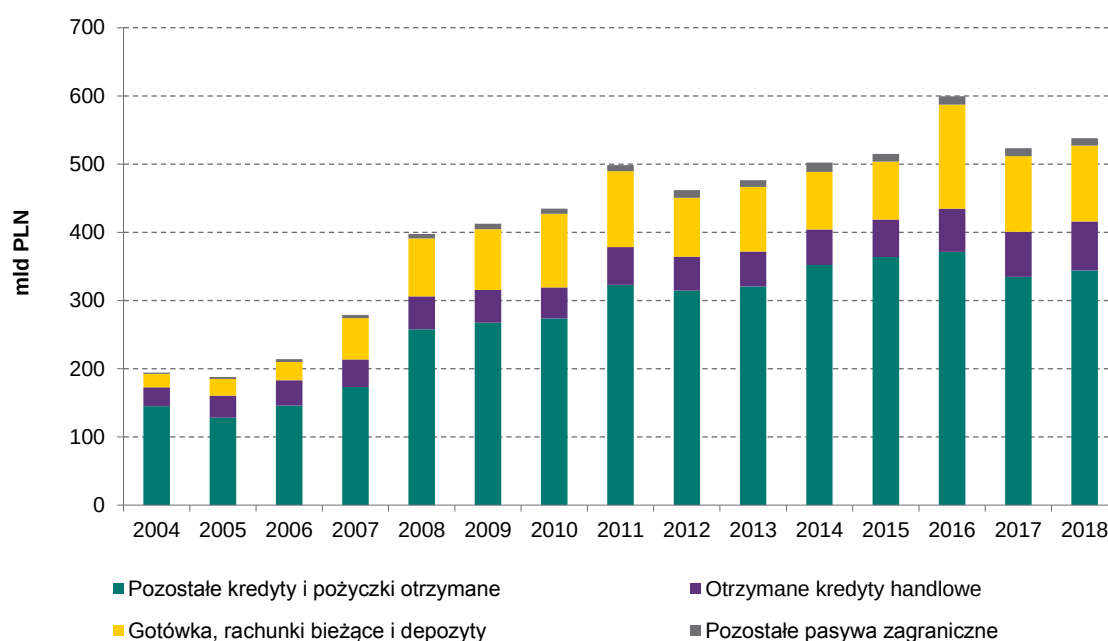
Na koniec 2018 r. zobowiązania polskich banków (łącznie z NBP) z tytułu przyjętych depozytów od nierezydentów wyniosły 111 mld PLN i w porównaniu z 2017 r. pozostały na zbliżonym poziomie. Zobowiązania NBP stanowiły 36,4% tej kwoty, były to głównie zobowiązania z tytułu transakcji *repo*.

Zobowiązania rezydentów z tytułu pozostałych pasywów w porównaniu z 2017 r. były niższe o 1 mld PLN i na koniec 2018 r. wyniosły 11 mld PLN. Największy udział w tego typu zobowiązaniach miał sektor bankowy, czyli 53,3% pozostałych pasywów. Zobowiązania z tego tytułu pozostałych sektorów stanowiły 44,4% całości tej kategorii zobowiązań.

Na koniec 2018 r. zobowiązania NBP z tytułu alokacji SDR w porównaniu z 2017 r. zasadniczo nie zmieniły się i wyniosły 7 mld PLN.

Stan zobowiązań, głównie polskich zakładów ubezpieczeniowych, z tytułu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na koniec 2018 r. wyniósł 2 mld PLN i w porównaniu z 2017 r. pozostał na zbliżonym poziomie.

Wykres 9. Pozostałe inwestycje pasywa

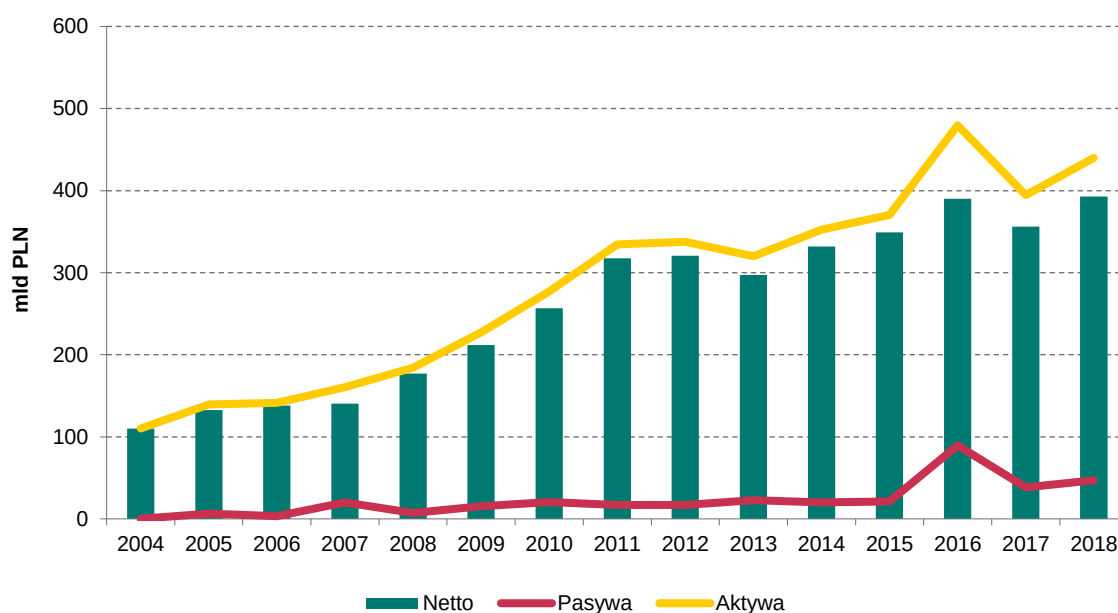
2. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna w podziale na sektory

W 2018 r., podobnie jak w latach ubiegłych, ujemną wartość międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto wykazały pozostałe sektory (844 mld PLN), sektor rządowy (469 mld PLN) oraz sektor bankowy (259 mld PLN). Tradycyjnie Narodowy Bank Polski miał dodatnią pozycję inwestycyjną (393 mld PLN), co jest oczywiste z uwagi na jego rolę jako instytucji odpowiedzialnej za zarządzanie rezerwami walutowymi.

2.1. Narodowy Bank Polski

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto NBP na koniec 2018 r. była dodatnia i wyniosła 393 mld PLN. W porównaniu ze stanem na koniec 2017 r. odnotowano jej wzrost o 37 mld PLN, tj. o 10,3%.

Wykres 10. Narodowy Bank Polski

Głównym składnikiem aktywów zagranicznych NBP były oficjalne aktywa rezerwowe. Na koniec 2018 r. stan oficjalnych aktywów rezerwowych wyniósł 440 mld PLN i w porównaniu z końcem 2017 r. zwiększył się o 45 mld PLN, tj. o 11,5%. Na wzrost oficjalnych aktywów rezerwowych złożyły się dodatnie saldo transakcji w wysokości 27 mld PLN oraz dodatnie różnice kursowe w kwocie 19 mld PLN. Saldo transakcji wynikało z transakcji zrealizowanych na zlecenie klientów NBP (przede wszystkim zasilenia rachunku Komisji Europejskiej w NBP oraz operacje Ministerstwa Finansów związane z obsługą długu zagranicznego) oraz transakcji własnych, które głównie dotyczyły krótkoterminowych operacji *reverse repo* (zakupu papierów

wartościowych z przyrzeczeniem odsprzedaży) oraz transakcji. Wzrostowi oficjalnych aktywów rezerwowych z tytułu krótkoterminowych transakcji *reverse repo* towarzyszyły wyższe zobowiązania zagraniczne NBP z tytułu transakcji *repo*. Przeprowadzane transakcje *reverse repo* i *repo* służą bieżącemu zarządzaniu płynnością aktywów rezerwowych oraz zwiększeniu ich dochodowości.

Na pasywa zagraniczne, w wysokości 47 mld PLN, złożyły się stany krótkoterminowych transakcji *repo* (38 mld PLN) i środków na rachunkach nierezydentów w NBP (2 mld PLN) oraz długoterminowe zobowiązania w wysokości 7 mld PLN, wynikające z alokacji SDR.

2.2. Monetarne instytucje finansowe (sektor bankowy)¹¹

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto monetarnych instytucji finansowych (z wyłączeniem NBP), na koniec 2018 r., podobnie jak w poprzednich latach, była ujemna i wyniosła 259 mld PLN. W porównaniu z końcem 2017 r. poprawiła się ona o 27 mld PLN. Na poprawę ujemnej pozycji sektora bankowego wpłynął spadek pasywów oraz wzrost aktywów zagranicznych. Zobowiązania sektora bankowego z tytułu inwestycji nierezydentów, w 2018 r., zmniejszyły się o 10 mld PLN, tj. o 2,9%, podczas gdy wartość aktywów sektora bankowego wzrosła o 17 mld PLN, tj. o 24,6%.

Należności zagraniczne polskich banków, na koniec 2018 r., wyniosły 86 mld PLN. Największą część aktywów zagranicznych polskich banków (42,7%) stanowiła gotówka, rachunki bieżące i depozytowe - ich stan na koniec 2018 r. wyniósł 36 mld PLN. Stan tej pozycji, w porównaniu z 2017 r., zwiększył się o 8 mld PLN, tj. o 26,6%. Znaczący udział w aktywach miały również kredyty i pożyczki udzielone (26,4%), których stan na koniec 2018 r. wyniósł 23 mld PLN i w porównaniu z 2017 r. zwiększył się o 5 mld PLN, tj. o 29,7%. Wartość pozostałych aktywów zagranicznych sektora bankowego (3,5%) na koniec 2018 r. wyniosła 2 mld PLN i w porównaniu z 2017 r. zwiększyła się o 1 mld PLN. Należności polskich banków z tytułu inwestycji portfelowych (16,9%) w porównaniu z 2017 r. zwiększyły się o 5 mld PLN, tj. o 55,6% i wyniosły 14 mld PLN. Stan należności banków z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (10,7%) osiągnął kwotę 9 mld PLN, w porównaniu z 2017 r. zmniejszył się o 1 mld PLN.

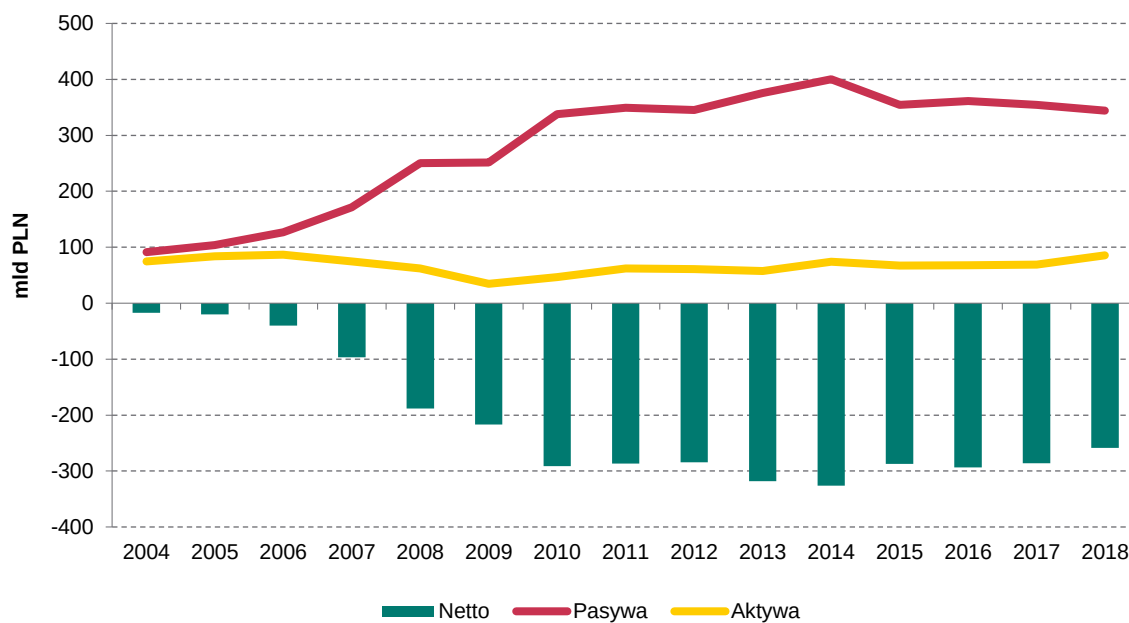
Zobowiązania zagraniczne sektora bankowego wyniosły 344 mld PLN. Największą część (51,2%, tj. 176 mld PLN) tych pasywów stanowiły zobowiązania z tytułu pozostałych inwestycji (głównie z tytułu otrzymanych przez banki kredytów oraz ulokowanych przez nierezydentów środków na rachunkach bieżących i depozytowych). Wartość zobowiązań z tytułu kredytów zaciągniętych przez polskie banki za granicą (w tym 43,6% stanowią kredyty otrzymane w ramach grup kapitałowych) wyniosła 100 mld PLN, co stanowiło 29,0% całości pasywów zagranicznych sektora bankowego. Zobowiązania banków z tego tytułu w porównaniu z 2017 r. wzrosły o 2 mld PLN, tj. 2,5%. Natomiast ulokowane przez nierezydentów środki na rachunkach bieżących oraz w postaci depozytów na koniec 2018 r. osiągnęły wartość 71 mld PLN, co stanowiło 20,5% całości pasywów i w porównaniu z 2017 r. zmniejszyły się o 8 mld PLN, tj. o 10,4%.

Na stan pasywów sektora bankowego wpłynęły również zobowiązania z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich, których wartość na koniec 2018 r. wyniosła 86 mld PLN i w porównaniu z 2017 r. zmniejszyła

¹¹ Przez pojęcie monetarnych instytucji rozumiemy instytucje finansowe, których działalność polega na przyjmowaniu depozytów i (lub) bliskich substytutów depozytów od podmiotów innych niż monetarne instytucje finansowe oraz udzielaniu kredytów i (lub) inwestowaniu w papiery wartościowe na własny rachunek. W Polsce na potrzeby bilansu płatniczego do MIF zalicza się banki.

się o 15 mld PLN, tj. o 14,4%. Spadek ten był przede wszystkim wynikiem ujemnych zmian wyceny i różnic kursowych, które spowodowały spadek wartości akcji polskich banków.

Wykres 11. Monetarne instytucje finansowe

Zobowiązania z tytułu inwestycji portfelowych, na koniec 2018 r., wyniosły 71 mld PLN. W porównaniu z 2017 r. zwiększyły się one o 10 mld PLN, tj. o 16,3%. Wartość akcji polskich banków będących w posiadaniu zagranicznych inwestorów portfelowych wyniosła 37 mld PLN i w porównaniu z 2017 r. zmniejszyła się o 1 mld PLN, tj. o 3,1 % w wyniku ujemnych różnic kursowych i zmian wyceny (5 mld PLN), których nie zrekompensowało dodatnie saldo transakcji (4 mld PLN). Wartość papierów dłużnych wyemitowanych przez polskie banki będących w posiadaniu nierezydentów osiągnęła poziom 34 mld PLN i zwiększyła się w porównaniu z 2017 r. o 11 mld PLN, tj. o 48,8%. O wzroście tym zadecydowały transakcje bilansu płatniczego, których dodatnie saldo wyniosło 11 mld PLN.

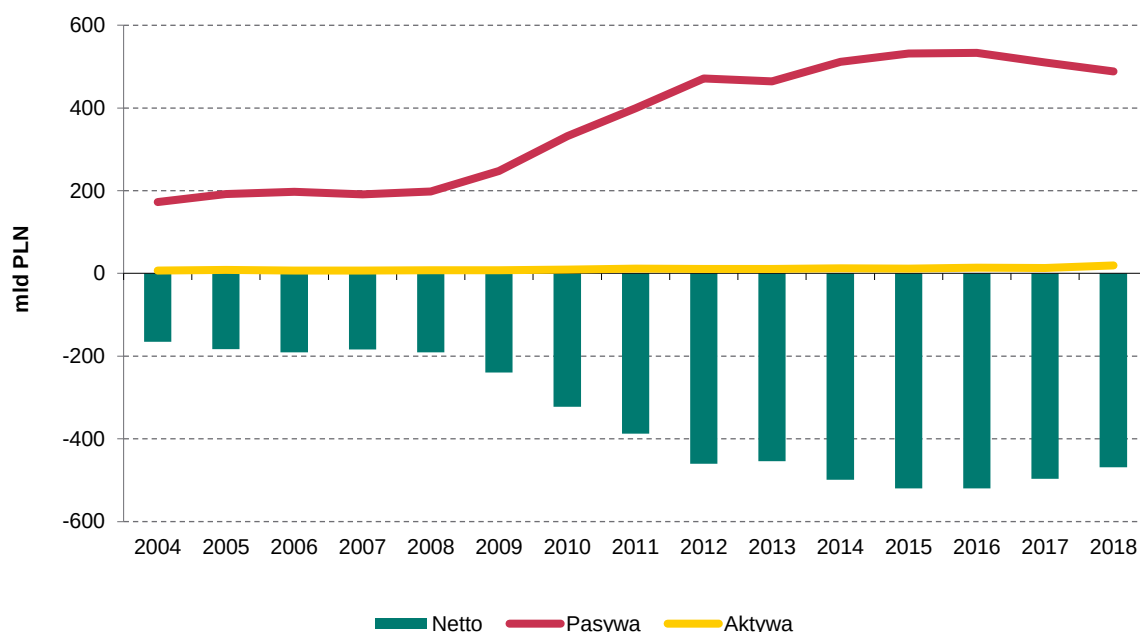
2.3. Sektor rządowy i samorządowy

Ujemna międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto sektora rządowego i samorządowego w porównaniu z 2017 r. poprawiła się o 28 mld PLN, tj. o 5,6% i na koniec 2018 r. wyniosła 469 mld PLN.

O wysokiej ujemnej pozycji inwestycyjnej sektora rządowego i samorządowego zadecydowały pasywa zagraniczne w wysokości 488 mld PLN. W porównaniu z 2017 r. były one niższe o 22 mld PLN, tj. o 4,3%. W strukturze pasywów zagranicznych sektora rządowego i samorządowego dominowały dwa instrumenty: papiery wartościowe wyemitowane przez Skarb Państwa (82,5% pasywów zagranicznych rządu) oraz dłu-

goteterminowe kredyty otrzymane (17,4% pasywów). Zadłużenie zagraniczne z tytułu długoterminowych papierów dłużnych zmniejszyło się o 21 mld PLN, tj. o 4,9%. Łączna wartość obligacji Skarbu Państwa wyemitowanych zarówno na rynek krajowy, jak i na rynki zagraniczne, będąca w posiadaniu nierezydentów na koniec 2018 r. wyniosła 403 mld PLN, z czego 52,1% to obligacje wyemitowane na rynkach zagranicznych. Wartość obligacji Skarbu Państwa nominowanych w walutach obcych, znajdujących się w posiadaniu nierezydentów w porównaniu z końcem 2017 r. zmniejszyła się o 12 mld PLN, tj. o 5,6% i na koniec 2018 r. wyniosła 210 mld PLN. Spadek ten wynikał przede wszystkim z terminowego wykupu tych obligacji, który przewyższył wartość nowej emisji. Wartość obligacji Skarbu Państwa nominowanych w polskich złotych, znajdujących się w posiadaniu nierezydentów zmniejszyła się z 201 mld PLN na koniec 2017 r. do 193 mld PLN na koniec 2018 r. Oznacza to, że zagraniczni inwestorzy portfelowi zmniejszyli w 2018 r. wartość swojego portfela obligacji SP wyemitowanych na rynku krajowym o 8 mld PLN, tj. o 4,2%.

Wykres 12. Sektor rządowy i samorządowy

Stan zobowiązań z tytułu kredytów otrzymanych, głównie od organizacji międzynarodowych, w porównaniu z 2017 r. zmniejszył się o 1 mld PLN, tj. o 0,8% i na koniec 2018 r. osiągnął poziom 85 mld PLN.

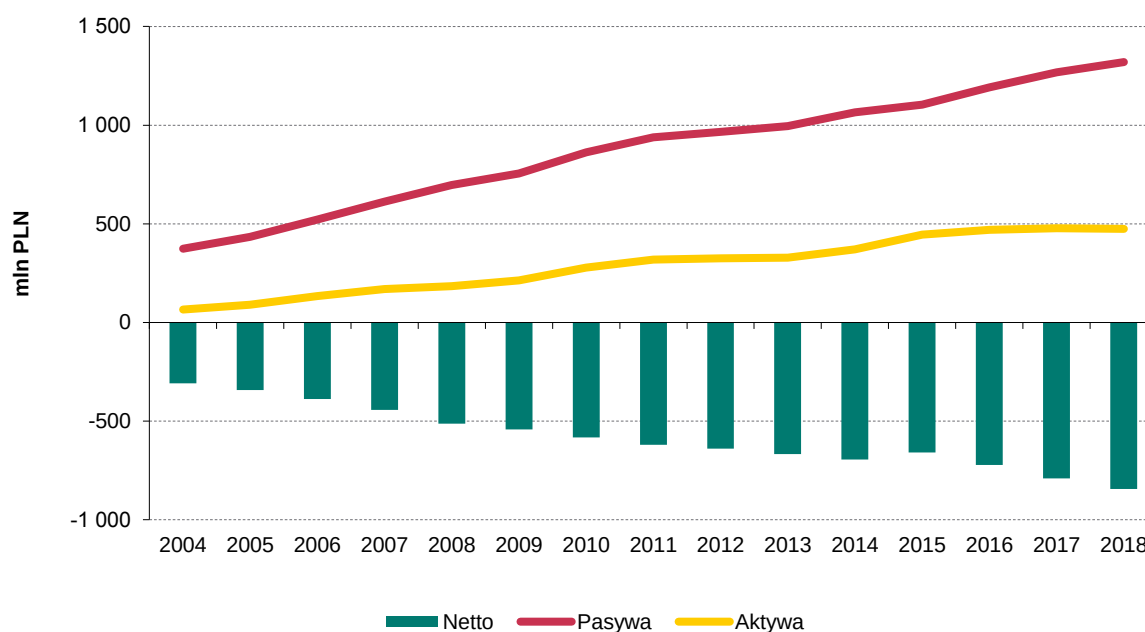
Sektor rządowy posiadał również niewielkie aktywa zagraniczne obejmujące głównie należności z tytułu niespłaconych kredytów udzielonych w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych. Wierzytelności te od kilku lat pozostają na poziomie 6 mld PLN. Pozostałe aktywa sektora rządowego obejmowały również udziały rządu w międzynarodowych organizacjach finansowych oraz zaliczki z tytułu kredytów handlowych. Na koniec 2018 r. wartość tych aktywów wyniosła 19 mld PLN i w porównaniu z 2017 r. zwiększyła się o 6 mld PLN, tj. o 48,0%.

2.4. Pozostałe sektory¹²

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna pozostałych sektorów na koniec 2018 r. była ujemna i wyniosła 844 mld PLN i w porównaniu z 2017 r. pogłębiła się o 54 mld PLN. O poziomie międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto pozostałych sektorów zdecydowały wysokie pasywa zagraniczne (prawie trzykrotnie wyższe niż aktywa zagraniczne). Pasywa zagraniczne pozostałych sektorów w 2018 r. zwiększyły się o 51 mld PLN, tj. o 4,0% i na koniec roku osiągnęły wartość 1.319 mld PLN. W tym samym czasie aktywa zagraniczne pozostałych sektorów zmniejszyły się o 3 mld PLN, tj. o 0,6%, a ich stan wyniósł 475 mld PLN.

Pasywne inwestycje bezpośrednie stanowiły 70,1% zobowiązań zagranicznych pozostałych sektorów. Ich stan na koniec 2018 r. wyniósł 924 mld PLN i w porównaniu z 2017 r. zwiększył się o 38 mld PLN, tj. o 4,3%. Wartość akcji i innych form udziałów kapitałowych wzrosła o 24 mld PLN, tj. o 4,5% i na koniec 2018 r. wyniosła 565 mld PLN. Instrumenty dłużne (głównie kredyty i pożyczki otrzymane) zwiększyły się o 14 mld PLN, tj. o 4,1% i stanowiły 38,8% zobowiązań podmiotów powiązanych kapitałowo.

Wykres 13. Pozostałe sektory

Pasywa z tytułu pozostałych instrumentów tego sektora łącznie wyniosły 395 mld PLN i stanowiły 29,9% całości pasywów, z tego 65,6% przypada na podmioty niefinansowe. Złożyły się na nie:

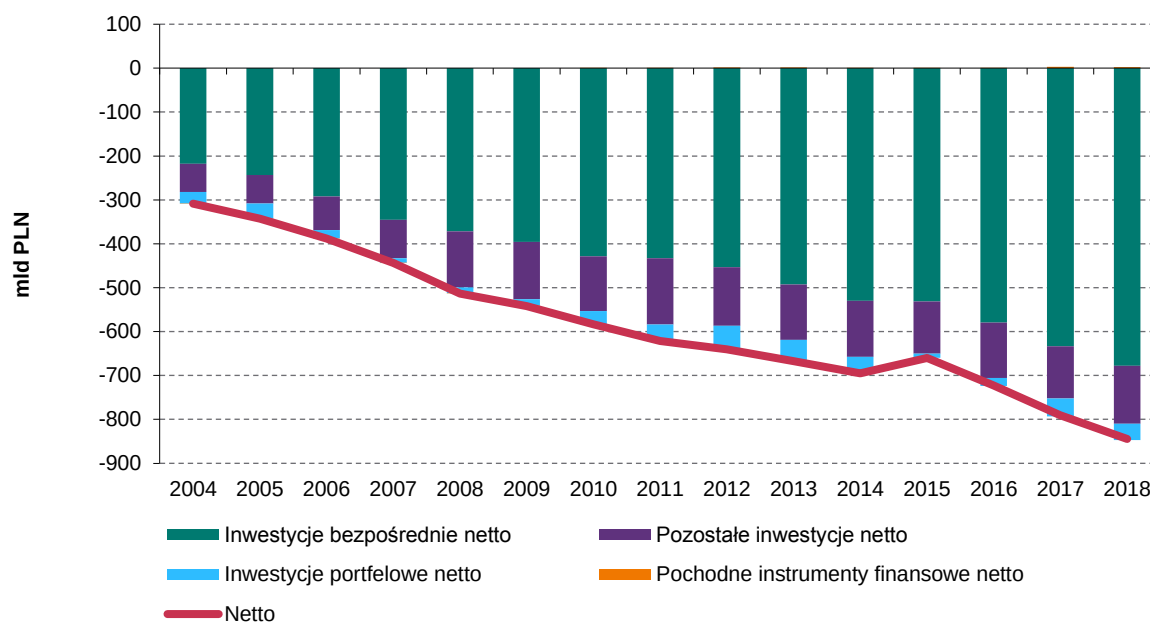
- pozostałe inwestycje (głównie otrzymane kredyty i pożyczki oraz kredyty handlowe), których stan na koniec 2018 r. wyniósł 238 mld PLN i zwiększył się o 14 mld PLN, tj. o 6,1%. Wzrost ten spowodowały

¹² Do kategorii „pozostałe sektory” zaliczane są niebankowe instytucje finansowe oraz przedsiębiorstwa niefinansowe, gospodarstwa domowe i instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych.

- zarówno podmioty finansowe, które zwiększyły swoje zadłużenie z tego tytułu o 5 mld PLN, jak i podmioty niefinansowe, zobowiązania których wzrosły o 9 mld PLN. Głównymi dłużnikami z tego tytułu nadal pozostają podmioty niefinansowe, których udział wyniósł 77,0% i osiągnął poziom 183 mld PLN,
- inwestycje portfelowe - nierezydenci posiadali w swoim portfelu papiery wartościowe tego sektora o wartości 154 mld PLN i w porównaniu z 2017 r. zmniejszyli swój portfel z tego tytułu o 1 mld PLN, tj. o 0,7%. Wartość polskich papierów udziałowych znajdujących się w posiadaniu nierezydentów wyniosła 144 mld PLN i w porównaniu z 2017 r. spadła o 1 mld PLN, tj. o 0,9%. Inwestycje w papiery udziałowe stanowiły 79,6% całości zagranicznych inwestycji portfelowych,
 - pochodne instrumenty finansowe, ich stan wyniósł 2 mld PLN, z czego 86,0% przypada na podmioty niefinansowe.

Zmniejszenie się aktywów zagranicznych pozostałych sektorów wynikało głównie ze spadku polskich inwestycji bezpośrednich za granicą. W porównaniu z 2017 r. aktywa zagraniczne były niższe o 3 mld PLN, tj. o 0,6%. Na koniec 2018 r. osiągnęły one poziom 475 mld PLN.

Wykres 14. Pozostałe sektory – mpi netto w podziale na kategorie funkcjonalne

Należności polskich podmiotów z tytułu inwestycji bezpośrednich na koniec 2018 r. wyniosły 246 mld PLN i w porównaniu z 2017 r. zmniejszyły się o 6 mld PLN, tj. o 2,3%. Na ich spadek wpłynęły ujemne różnice kursowe i zmiany wyceny w wysokości 13 mld PLN, których nie zrekompensowało dodatnie saldo transakcji bilansu płatniczego w kwocie 7 mld PLN.

Stan aktywów polskich podmiotów z tytułu inwestycji portfelowych, na koniec 2018 r., wyniósł 117 mld PLN i w porównaniu z 2017 r. był wyższy o 3 mld PLN, tj. o 2,6%. Wartość portfela dłużnych papierów wartościowych wyemitowanych przez nierezydentów będąca w posiadaniu polskich podmiotów wzrosła o 4 mld PLN, tj. o 4,0% i zrekompensowała spadek wartości portfela akcji i innych form udziałów kapitałowych zagranicznych firm o 1 mld PLN, tj. o 1,8%. Na koniec 2018 roku wartość portfela udziałowych papierów wartościowych osiągnęła stan 76 mld PLN, a portfel papierów dłużnych wyniósł 41 mld PLN.

Wierzytelności polskich podmiotów z tytułu pozostałych inwestycji na koniec 2018 r. osiągnęły wartość 106 mld PLN i w porównaniu z 2017 r. pozostały na prawie niezmiennym poziomie.

3. Struktura walutowa międzynarodowej pozycji inwestycyjnej

Obok transakcji bilansu płatniczego istotny wpływ na zmiany wartości zarówno aktywów jak i pasywów zagranicznych wykazywanych w międzynarodowej pozycji inwestycyjnej ma ich struktura walutowa. Wpływa ona bezpośrednio na zmiany aktywów i pasywów zagranicznych poprzez różnice kursowe.

3.1. Struktura walutowa aktywów zagranicznych

W aktywach zagranicznych międzynarodowej pozycji inwestycyjnej na koniec 2018 r. największy udział miały trzy waluty: EUR – 35,7%, USD – 30,5% i PLN – 15,2%. Łączny udział tych trzech walut w całych aktywach zagranicznych wyniósł 81,4%. W porównaniu z 2017 r. udział EUR, USD i PLN w aktywach zagranicznych zmniejszył się odpowiednio o 1,2, 0,4 i 0,2 punktu procentowego. Znaczący wpływ na strukturę walutową aktywów zagranicznych miała struktura walutowa aktywów rezerwowych NBP, których udział w całych aktywach zagranicznych stanowił 43,1%.

Należności polskich podmiotów od nierezydentów w euro, na koniec 2018 r., wyniosły 364 mld PLN. Największy udział w należnościach w tej walucie miały podmioty zaliczone do pozostałych sektorów 55,4% oraz NBP 34,1%. Aktywa zagraniczne w dolarach amerykańskich wyniosły 297 mld PLN. Ponad połowa tych należności stanowiła własność NBP (57,1%), a pozostałych sektorów 34,6%. Należności od nierezydentów w walucie krajowej wyniosły 155 mld PLN, z tej kwoty pozostałe podmioty posiadały 77,7%, a sektor bankowy 20,4%.

Struktura walutowa aktywów zagranicznych na przestrzeni ostatnich sześciu lat jest stabilna i nie ulega istotnym wahaniom.

Tabela 9. Struktura walutowa międzynarodowej pozycji inwestycyjnej - aktywa

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Waluta krajowa	15,2%	16,6%	16,5%	15,8%	14,5%	16,4%	15,2%
Waluty zagraniczne	84,8%	83,4%	83,5%	84,2%	85,5%	83,6%	84,8%
CHF	0,4%	0,4%	0,4%	0,5%	0,4%	0,3%	0,3%
EUR	34,3%	35,8%	37,4%	35,5%	34,7%	36,1%	35,7%
GBP	8,7%	7,3%	6,6%	6,2%	6,7%	4,6%	5,5%
JPY	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%
USD	26,4%	24,3%	24,7%	28,6%	32,2%	30,3%	30,5%
Pozostałe waluty	15,1%	15,4%	14,5%	13,4%	11,4%	12,1%	12,8%

Warto zwrócić uwagę na strukturę walutową instrumentów dłużnych, tj. tych, które wymagają spłaty kapitału i/lub odsetek. W 2018 r. w strukturze walutowej aktywnych instrumentów dłużnych (z wyłączeniem oficjalnych aktywów rezerwowych) udział walut zagranicznych stanowił 68,6%, a waluty krajowej 31,4%.

Wśród walut zagranicznych dominowały dwie waluty EUR i USD, ich udział wyniósł odpowiednio 42,7% i 21,1%. W strukturze walutowej sektora rządowego i samorządowego udział USD wyniósł 84,7%, a EUR 13,1%. W strukturze walutowej MIF udział EUR stanowił 42,6%, USD 16,1% i PLN 33,8%. W strukturze walutowej aktywnych instrumentów dłużnych pozostałych sektorów udział EUR wyniósł 48,4%, PLN 27,3% i USD 20,0%. W instrumentach dłużnych inwestycji bezpośrednich udział EUR stanowił 39,6%, PLN 36,4%, i USD 19,7%.

W strukturze walutowej oficjalnych aktywów rezerwowych na koniec 2018 r. wśród walut wchodzących w skład koszyka SDR¹³ dominowały trzy waluty: dolar amerykański, euro i funt szterling. Ich udział wyniósł odpowiednio 40,3%, 28,1% i 11,4%. Łączny udział wymienionych walut stanowił 79,8% aktywów rezerwowych NBP. Zdecydowanie mniejszy udział w aktywach rezerwowych miały waluty nie wchodzące w skład koszyka SDR. Ich łączny udział wyniósł 14,4%. W tej grupie walut dominowały: dolar australijski, korona norweska i dolar nowozelandzki. Ich udział wyniósł odpowiednio: 7,2%, 5,0% i 2,3%.

3.2. Struktura walutowa pasywów zagranicznych

W pasywach zagranicznych międzynarodowej pozycji inwestycyjnej na koniec 2018 r. największy udział miały dwie waluty PLN – 58,9% i EUR – 30,2%. Łączny udział obu walut w całych pasywach zagranicznych wyniósł 89,1%. W porównaniu z 2017 r. udział waluty krajowej nie zmienił się. W tym samym czasie udział USD zwiększył się o 0,1 punktu procentowego, a udział EUR zmniejszył się o 0,2 punktu procentowego. Znaczący wpływ na strukturę walutową pasywów zagranicznych miały inwestycje bezpośrednie i portfele nierezydentów. Ich udział w całych pasywach zagranicznych stanowił odpowiednio 46,0% i 28,6%.

Tabela 10. Struktura walutowa międzynarodowej pozycji inwestycyjnej - pasywa

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Waluta krajowa	58,4%	59,2%	58,8%	56,9%	54,1%	58,9%	58,9%
Waluty zagraniczne	41,6%	40,8%	41,2%	43,1%	45,9%	41,1%	41,1%
CHF	5,5%	5,1%	4,5%	4,0%	3,3%	2,0%	1,7%
EUR	28,2%	28,0%	29,0%	30,3%	30,6%	30,4%	30,2%
GBP	0,6%	0,9%	0,7%	0,6%	1,1%	0,1%	0,5%
JPY	0,8%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,5%	0,5%
USD	5,8%	5,4%	5,6%	6,9%	9,4%	7,4%	7,5%
Pozostałe waluty	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,8%

Zobowiązania zagraniczne polskich podmiotów w walucie krajowej, na koniec 2018 r., wyniosły 1.295 mld PLN. W zobowiązaniach tych udział podmiotów zaliczonych do pozostałych sektorów wyniósł 68,2%, sek-

¹³ Międzynarodowy Fundusz Walutowy do koszyka SDR (Specjalne Prawa Ciąglenie) zaliczał: dolara amerykańskiego (USD), euro (EUR), jena japońskiego (JPY) i funta szterlinga (GBP). Od 1 października 2016 r. MFW włączył do koszyka SDR również juana chińskiego (CNY).

tora rządowego i samorządowego 16,1% oraz sektora bankowego 15,6%. Pasywa zagraniczne w euro wyniosły 664 mld PLN. Ponad połowa tych zobowiązań to zobowiązania pozostałych sektorów (51,4%). Zobowiązania sektora rządowego i samorządowego stanowiły 33,0%, a sektora bankowego 14,8%.

Struktura walutowa pasywów zagranicznych, podobnie jak i aktywów, na przestrzeni ostatnich sześciu lat jest stabilna i nie ulega istotnym zmianom.

W 2018 r. w strukturze walutowej pasywnych instrumentów dłużnych udział walut zagranicznych stanowił 63,5%, a waluty krajowej 36,5%. Wśród walut zagranicznych dominowały trzy waluty EUR, USD i CHF, ich udział wyniósł odpowiednio 48,9%, 9,0% i 2,7%. W strukturze walutowej sektora rządowego i samorządowego zdecydowanie dominowały dwie waluty EUR z udziałem 44,8% i PLN – 42,6%. W strukturze walutowej MIF udział EUR stanowił 46,0%, PLN 33,4% i CHF 14,4%. W strukturze walutowej pasywnych instrumentów dłużnych pozostałych sektorów udział EUR wyniósł 59,2%, PLN 28,7% i USD 10,4%. W instrumentach dłużnych inwestycji bezpośrednich udział EUR stanowił 53,8% oraz PLN 39,7%.

4. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna, a zadłużenie zagraniczne

Zgodnie z zaleceniami organizacji międzynarodowych¹⁴ instrumenty dłużne ujmowane w pasywach zagranicznych międzynarodowej pozycji inwestycyjnej są również wykazywane w **zadłużeniu zagranicznym (brutto)**. Zadłużenie zagraniczne Polski na koniec 2018 r. wyniosło 1.353 mld PLN, co stanowiło 61,5% pasywów zagranicznych. Największy udział w zadłużeniu zagranicznym miał sektor przedsiębiorstw - 44,9% (wzrost udziału o 1,4 punktu procentowego w porównaniu z 2017 r.) oraz sektor rządowy i samorządowy – 36,1% (spadek udziału o 0,6 punktu procentowego w porównaniu z 2017 r.).

Relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB jest standardowym miernikiem służącym do oceny sytuacji zewnętrznej kraju. Jednak dla pogłębionej oceny ważna jest również struktura międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto. Z tego punktu widzenia należy podzielić zobowiązania zagraniczne na instrumenty dłużne oraz instrumenty udziałowe (niedłużne). Rozróżnienie to jest szczególnie istotne dla krajów rejestrujących wysoki napływ kapitału w zagranicznych inwestycjach bezpośrednich. Można przyjąć, że akcje i inne formy udziałów kapitałowych (instrumenty niedłużne) stanowią mniej ryzykowne i bardziej stabilne formy finansowania zagranicznego. Uwzględniając powyższe, analizę należy uzupełnić o wskaźnik zadłużenia zagranicznego netto do PKB, który w porównaniu z międzynarodową pozycją inwestycyjną nie zawiera stanów akcji i innych form udziałów kapitałowych, udziałowych papierów wartościowych, pozostałych udziałów kapitałowych i pochodnych instrumentów finansowych.

Zadłużenie zagraniczne netto Polski na koniec 2018 r. wyniosło 542 mld PLN i zmniejszyło się o 56 mld PLN, tj. o 9,4% w porównaniu z 2017 r. Relacja zadłużenia zagranicznego netto do PKB na koniec 2018 r. wyniosła 25,6%. Prezentowany wskaźnik, w przypadku Polski, kształtuje się na zdecydowanie niższym poziomie niż relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB. Potwierdza to korzystną strukturę międzynarodowej pozycji inwestycyjnej dla Polski, w której po stronie pasywów istotny udział mają akcje i inne formy udziałów kapitałowych nabyte przez nierezydentów w ramach inwestycji bezpośrednich.

Tabela 11. Zadłużenie zagraniczne netto Polski w mld PLN

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Aktywa zagraniczne (instrumenty dłużne)	568	547	612	654	811	736	811
Zadłużenie zagraniczne brutto	1 144	1 157	1 251	1 292	1 421	1 334	1 353
Zadłużenie zagraniczne netto	575	610	639	638	610	598	542

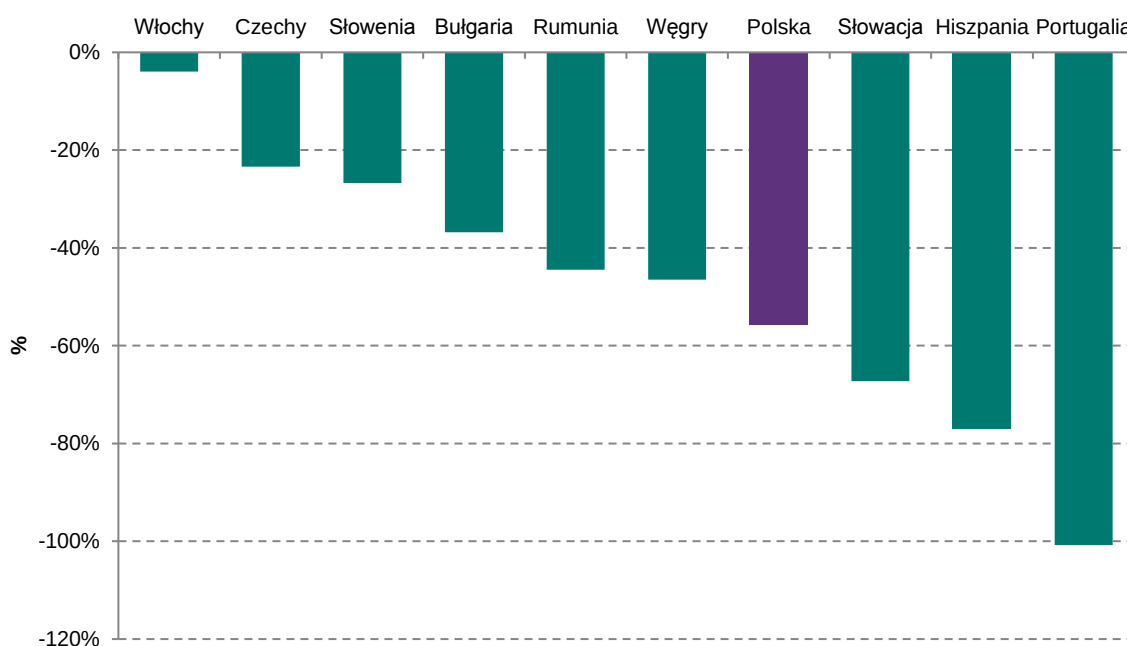
¹⁴ Międzynarodowe standardy zestawiania międzynarodowej pozycji inwestycyjnej oraz zadłużenia zagranicznego zostały określone w następujących publikacjach: *Balance of Payments and International Investment Position Manual*, Sixth edition, 2009, International Monetary Fund i *External Debt Statistics*, 2014, International Monetary Fund.

5. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski na tle wybranych krajów¹⁵

5.1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto Polski na koniec 2018 r. była ujemna i wyniosła 1.179 mld PLN, co stanowiło 55,7% PKB. W grupie wybranych krajów o podobnej zamożności¹⁶ międzynarodowa pozycja inwestycyjna była również ujemna, a jej relacja do PKB wahała się od 3,9% w przypadku Włoch, 23,4% w Czechach, 46,5% dla Węgier, 67,3% dla Słowacji, do 100,8% dla Portugalii. Średnia wartość tej relacji dla analizowanej grupy krajów na koniec 2018 r. wyniosła 48,3%.

Wykres 15. Relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB w 2018 r.

W większości analizowanych krajów saldo międzynarodowej pozycji inwestycyjnej w relacji do PKB poprawiło się w porównaniu z 2017 r. Największe poprawy tego wskaźnika zanotowały Węgry (8,2 punktu procentowego) i Hiszpania (6,4 punktu procentowego). Dla Polski wskaźnik ten poprawił się o 5,5 punktu procentowego.

¹⁵ Analizowana grupa krajów obok Polski obejmuje: Czechy, Słowację, Węgry, Bułgarię, Rumunię, Słowenię, Portugalię, Hiszpanię i Włochy.

¹⁶ Zrewidowane dane o międzynarodowej pozycji inwestycyjnej dla grupy wybranych krajów nie były dostępne w momencie sporządzania opisu, a jedynie ich pierwsze wersje, opublikowane w czerwcu 2019 r. W przypadku Polski prezentowane są zrewidowane dane.

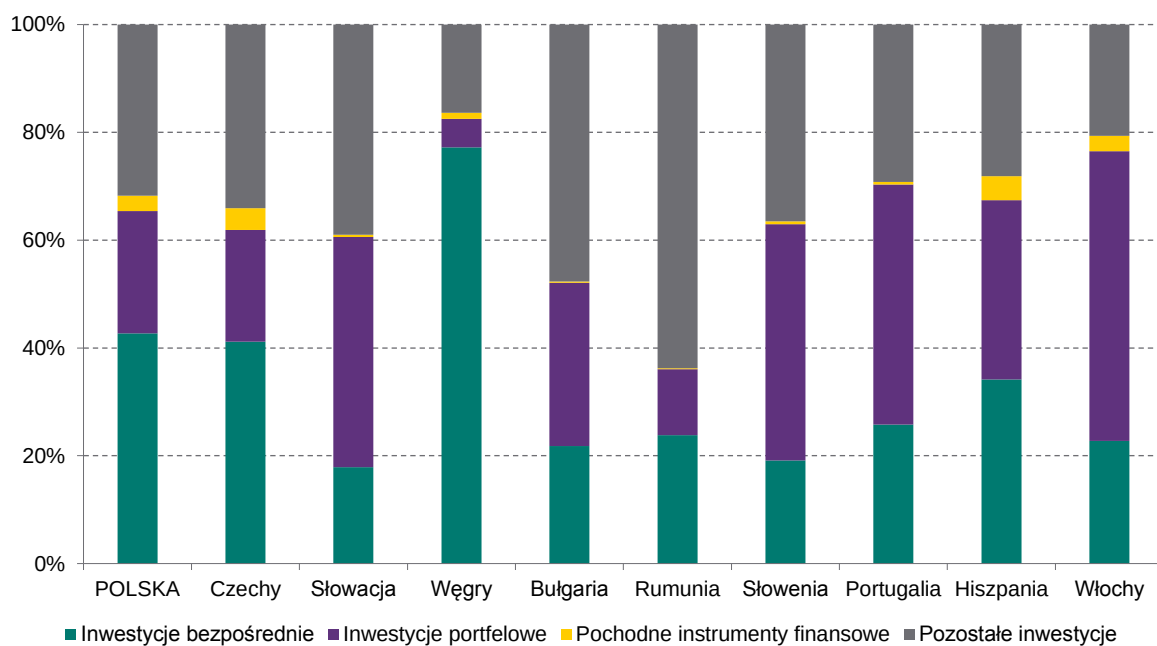
centowego, a jego wartość przewyższała średni wzrost w analizowanej grupie krajów (3,8 punktu procentowego). Pogorszenie salda międzynarodowej pozycji inwestycyjnej w stosunku do PKB odnotowano tylko dla Słowacji (1,7 punktu procentowego).

5.2. Aktywa zagraniczne

Aktywa zagraniczne Polski na koniec 2018 r. wyniosły 1.020 mld PLN i odpowiadały 48,2% PKB. W grupie wybranych krajów relacja aktywów zagranicznych ogółem do PKB wahała się od 34,3% dla Rumunii, poprzez 93,4% dla Słowacji, 124,9% dla Czech, 153,5% dla Włoch, 162,6% dla Hiszpanii do 176,5% dla Węgier.

Struktura aktywów zagranicznych¹⁷ w analizowanych krajach na koniec 2018 r. była zróżnicowana. W przypadku Polski główną ich część (42,7%) stanowiły inwestycje bezpośrednie. Udział pozostałych inwestycji wyniósł 31,8%, a inwestycji portfelowych – 22,7%. Strukturę polskich inwestycji za granicą na koniec 2018 r. scharakteryzować można wysokim udziałem inwestycji bezpośrednich oraz relatywnie niskimi udziałami inwestycji portfelowych i pozostałych inwestycji w porównaniu do wybranej grupy krajów.

Wykres 16. Struktura międzynarodowej pozycji inwestycyjnej bez OAR – aktywa w 2018 r.

Wśród wybranych krajów najbardziej zbliżoną strukturę aktywów zagranicznych do Polski mają Czechy.

¹⁷ Kraje strefy euro przekazały część oficjalnych aktywów rezerwowych Europejskiemu Bankowi Centralnemu. W porównaniu z krajami należącymi do strefy euro Polska, podobnie jak inne kraje regionu nie będące członkami strefy euro (z wyjątkiem Węgier), charakteryzuje się wysokim udziałem aktywów rezerwowych w aktywach zagranicznych. W celu zachowania porównywalności w analizie struktur aktywów zagranicznych nie uwzględniono aktywów rezerwowych.

W przypadku inwestycji bezpośrednich, jedynie Węgry osiągnęły w analizowanym okresie wyższy od Polski udział tych inwestycji w aktywach zagranicznych wynoszący 77,2%.

Udział pozostałych inwestycji w aktywach zagranicznych dla Polski (31,8%) jest nieznacznie niższy od średniej dla analizowanej grupy krajów (34,7%). Spośród analizowanych krajów, dla Węgier, Portugalii, Hiszpanii i Włoch zanotowano niższy, niż w przypadku Polski, udział pozostałych inwestycji w aktywach zagranicznych.

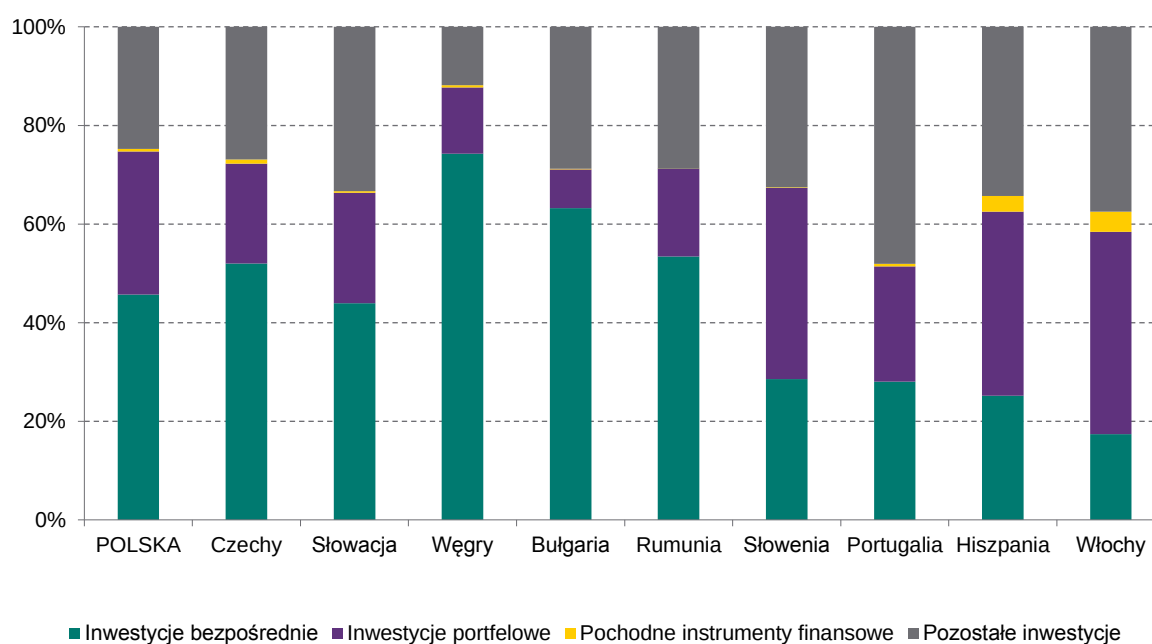
W Polsce stan inwestycji portfelowych stanowił 22,7% wszystkich inwestycji za granicą, niższy udział tych inwestycji w omawianym okresie wykazały Czechy (20,7%), Rumunia (12,2%) i Węgry (5,3%).

Jedynie dla Węgier, w analizowanej grupie krajów, odnotowano spadek stanu inwestycji za granicą o 19,2%. Wynikał on głównie ze spadku stanu inwestycji bezpośrednich. W porównaniu z 2017 r. w pozostałych rozważanych krajach średni wzrost stanu aktywów zagranicznych wyniósł 4,9%. Najsilniejsze przyrosty odnotowano dla Rumunii i Polski (odpowiednio 11,5% oraz 6,9%).

5.3. Pasywa zagraniczne

Pasywa zagraniczne polskich podmiotów na koniec 2018 r. wyniosły 2.199 mld PLN i były równe 103,9% PKB. Średni poziom relacji zobowiązań zagranicznych do PKB dla analizowanej grupy krajów wyniósł w tym okresie 163,6%. Najniższy poziom zaobserwowano dla Rumunii (78,7%), zaś najwyższy dla Portugalii (270,0%).

Wykres 17. Struktura międzynarodowej pozycji inwestycyjnej – pasywa w 2018 r.

Na poziom polskich pasywów zagranicznych na koniec 2018 r. wpłynęły, w głównej mierze, inwestycje bezpośrednie, które stanowiły 46,0% wszystkich polskich zobowiązań. Pozostałą część polskich pasywów stanowiły inwestycje portfelowe (28,6%) i pozostałe inwestycje (24,9%). Najbardziej zbliżoną do polskiej struktury pasywów zagranicznych miała, w omawianym okresie, Słowacja, gdzie inwestycje bezpośrednie stanowiły 40,9%, a inwestycje portfelowe – 20,9%.

Inwestycje portfelowe podmiotów zagranicznych w Polsce na koniec 2018 r. stanowiły 28,6% pasywów zagranicznych. W analizowanej grupie krajów jedynie Włochy, Słowenia i Hiszpania charakteryzowały się wyższym udziałem tych inwestycji w strukturze pasywów (odpowiednio 41,0%, 38,4% oraz 37,4%), podczas gdy średni udział tych inwestycji wyniósł 25,1%.

Stan pozostałych inwestycji zagranicznych w Polsce na koniec 2018 r. stanowił 24,9% wartości polskich pasywów zagranicznych. Udział pozostałych inwestycji w pasywach zagranicznych dla Polski przyjmuje drugą najniższą wartość spośród wybranej grupy krajów – niższą wartością charakteryzują się Węgry (14,1%).

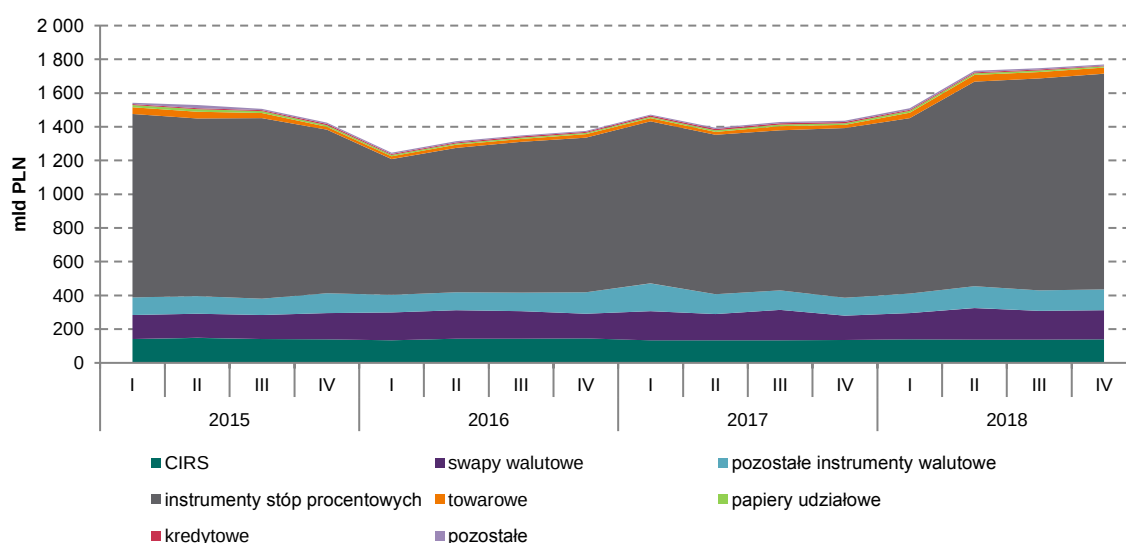
W analizowanej grupie krajów jedynie Węgry i Włochy odnotowały obniżenie się poziomu pasywów zagranicznych, które wynikało ze spadku inwestycji bezpośrednich w przypadku Węgier i inwestycji portfelowych dla Włoch. W pozostałych analizowanych państwach zanotowano wzrost pasywów w stosunku do poprzedniego roku średnio o 3,1%, przy wskaźniku równym 1,3% dla Polski. Najsilniej wzrosły pasywa zagraniczne Rumunii i Słowacji (odpowiednio o 7,8% i 6,5%).

6. Aneks – Zobowiązania i należności pozabilansowe z tytułu pochodnych instrumentów finansowych

6.1. Wprowadzenie

Całkowita wartość nominalna pozycji w pochodnych instrumentach finansowych otwartych przez polskie podmioty w wyniku transakcji z nierezydentami na koniec 2018 r. wyniosła 1.769,6 mld PLN. Jest to wartość instrumentów bazowych (walut, papierów wartościowych, towarów i in.), na które opiewają posiadane przez polskie podmioty pozycje w instrumentach pochodnych. Inaczej ujmując, jest to wartość instrumentów bazowych do otrzymania bądź dostarczenia w wyniku realizacji wyżej wspomnianych kontraktów. Istotnym dla polskiej gospodarki typem instrumentów pochodnych rozlicznych przez pełną dostawę instrumentu bazowego są swapy walutowe i dwuwalutowe swapy stóp procentowych. Przepływy finansowe związane z ich rozliczeniem odpowiadają swojej wielkością wartości nominalnej tych instrumentów. Zostanie to omówione w dalszej części tego rozdziału. Jednak w większości przypadków instrumenty pochodne są rozliczane różnicowo, nie przez dostawę instrumentu bazowego, lecz przez otrzymanie zrealizowanego zysku lub wypłatę zrealizowanej straty. W takim przypadku przepływy finansowe związane z rozliczeniem są znacznie mniejsze i odpowiadają wartości godziwej instrumentów pochodnych. Wartości aktywów i pasywów prezentowane w międzynarodowej pozycji inwestycyjnej to właśnie wyceny według wartości godziwej, które są przybliżeniem bieżącej wartości niezrealizowanych, przyszłych zysków (aktywa) i strat (pasywa). Wartości tych aktywów i pasywów stanowią odpowiednio 0,9% i 0,7% wartości nominalnej otwartych pozycji.

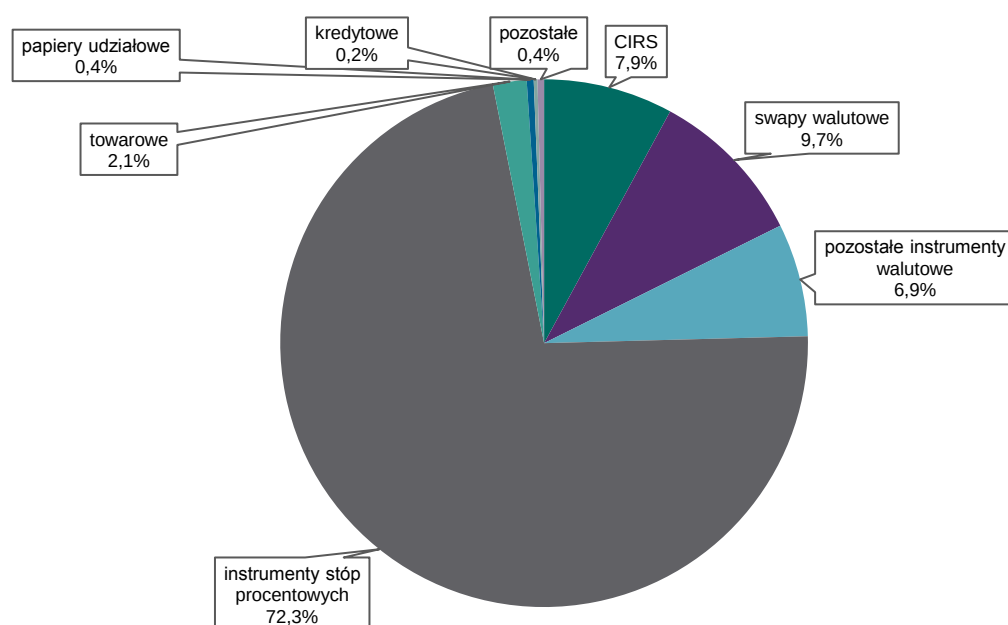
Wykres 18. Wartość nominalna instrumentów pochodnych otwartych pomiędzy rezydentami a nierezydentami

6.2. Instrumenty stóp procentowych

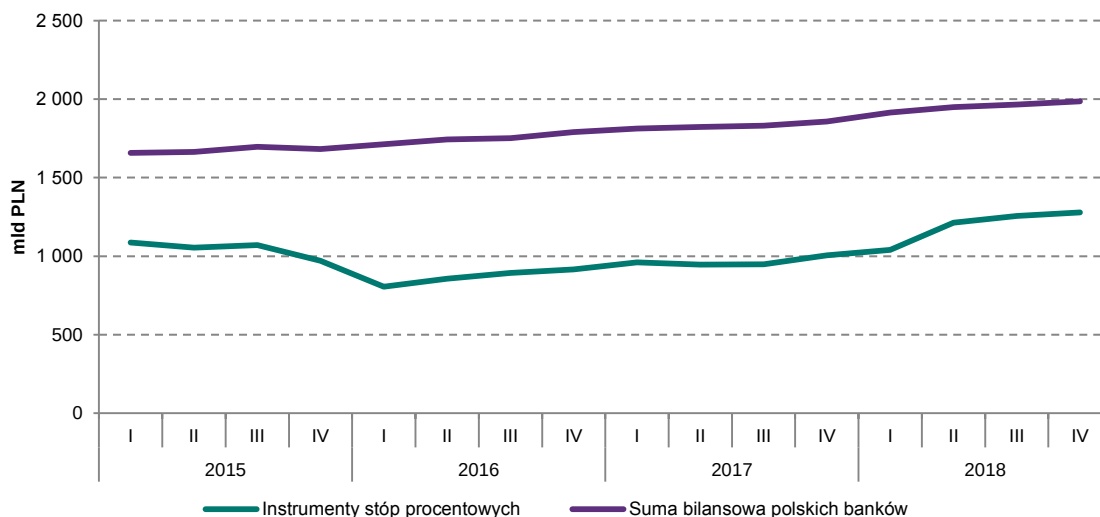
Największy udział w całkowitej wartości nominalnej pochodnych instrumentów finansowych (72,3%) mają instrumenty pochodne stóp procentowych, przede wszystkim FRA oraz IRS, których wartość nominalna wyniosła 1.279,4 mld PLN. Ze względu na swoją konstrukcję, instrumenty pochodne stóp procentowych są z reguły rozliczane różnicowo, zatem przepływy finansowe związane z ich rozliczeniem odpowiadają swojej wielkością wartości godziwej, a nie wartości nominalnej tych instrumentów.

Wykres 19. Struktura portfela instrumentów pochodnych otwartych pomiędzy rezydentami a nierezydentami

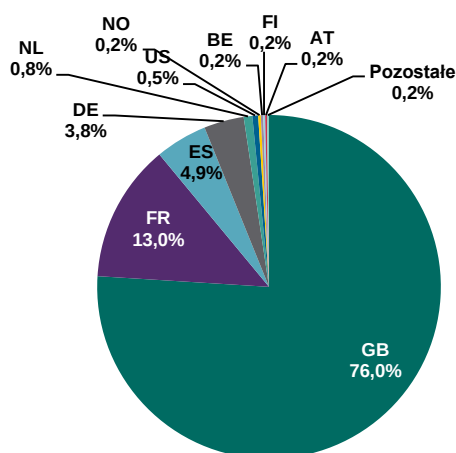
Instrumenty te są używane głównie przez banki dla zabezpieczania aktywów i pasywów przed ryzykiem stóp procentowych. Wartość nominalna instrumentów na stopy procentowe posiadanych przez polskie banki (1.154,3 mld PLN, czyli 90,2% całkowitej wartości instrumentów na stopy procentowe otwartych pomiędzy rezydentami a nierezydentami) jest porównywalna z sumą bilansową polskiego systemu bankowego. Oznacza to, że większość zobowiązań i należności polskiego systemu bankowego podlega zabezpieczeniu przed ryzykiem stóp procentowych.

Wykres 20. Instrumenty na stopy procentowe otwarte pomiędzy polskimi bankami a niezydentami (wartość nominalna w mld PLN) i suma bilansowa polskiego systemu bankowego (bez NBP)

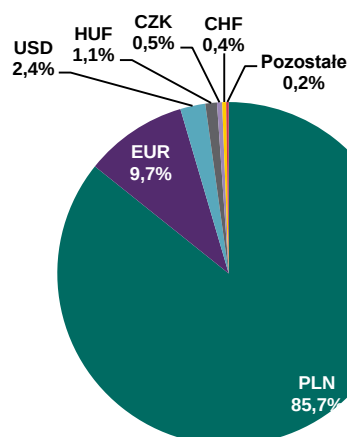

Wśród instrumentów stóp procentowych przeważają instrumenty na stopy złotowe (wartość nominalna 1.097,0 mld PLN, tj. 85,7%) i związane z euro (124,1 mld PLN, tj. 9,7%). W strukturze geograficznej niezydentów, z którymi zawierane są transakcje dominują podmioty z Wielkiej Brytanii (972,2 mld PLN, czyli 76,0%). Wynika to z faktu, że Londyn jest globalnym centrum obrotu instrumentami pochodnymi. Stronami transakcji są filie wszystkich liczących się światowych grup bankowych. Kolejną, istotną lokalizacją jest Francja (166,3 mld PLN, tj. 13,0%).

Wykres 21. Kraj pochodzenia niezydentów, z którymi rezydenci posiadają otwarte pozycje w instrumentach stóp procentowych

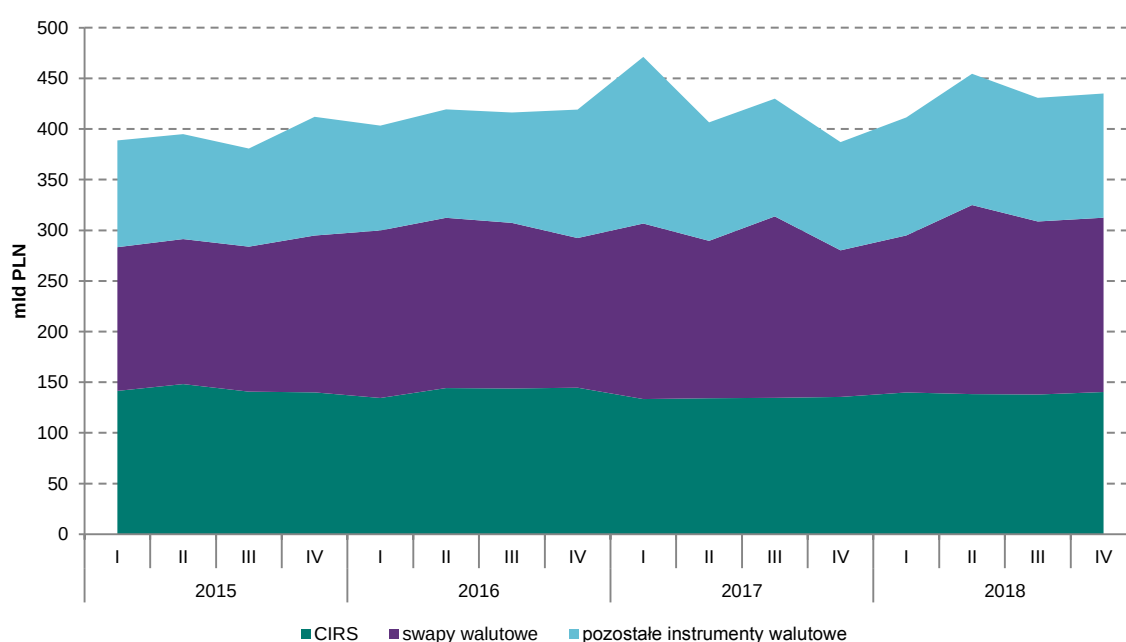
Wykres 22. Instrumenty stóp procentowych otwarte między rezydentami a niezydentami – struktura walutowa

6.3. Instrumenty walutowe

Pod względem wartości nominalnej otwartych pozycji następną istotną kategorią są walutowe instrumenty pochodne: swapy walutowe (wartość nominalna 172,1 mld PLN), dwuwalutowe swapy stóp procentowych (140,3 mld PLN) oraz pozostałe instrumenty walutowe (122,6 mld PLN, najczęściej są to forwardy). Łączna wartość nominalna walutowych instrumentów pochodnych otwartych pomiędzy rezydentami a nierezydentami na koniec 2018 r. wyniosła 435,0 mld PLN, co stanowiło 24,5% całkowitej wartości instrumentów pochodnych w relacji rezydent – nierezydent. Jak wspomniano wyżej, rozliczenie swapów walutowych i dwuwalutowych swapów stóp procentowych z reguły następuje poprzez wzajemną wypłatę pełnych kwot bazowych, zatem przepływy związane z rozliczeniem tych instrumentów odpowiadają swojej wielkością wartości nominalnej tych instrumentów. Z tego powodu wartość nominalna walutowych instrumentów pochodnych, a nie ich wartość godziwa (która jest prezentowana w międzynarodowej pozycji inwestycyjnej) jest właściwą miarą potencjalnego wpływu rozliczania walutowych instrumentów pochodnych na kasowy rynek walutowy.

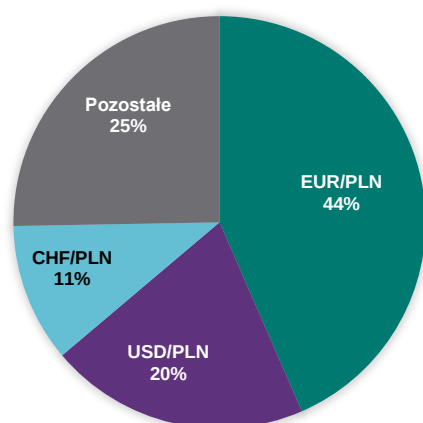
Wykres 23. Wartość nominalna walutowych instrumentów pochodnych otwartych pomiędzy rezydentami a nierezydentami

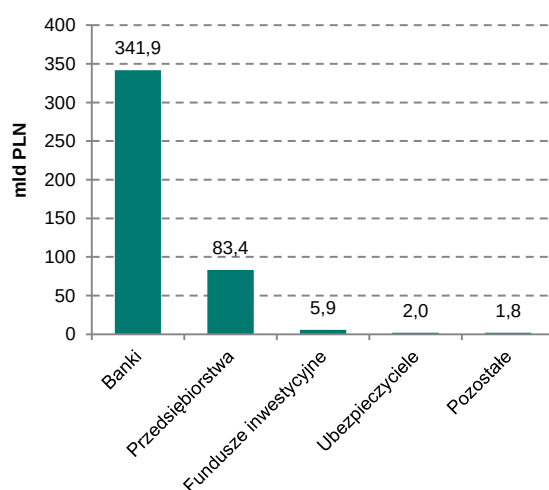
Instrumenty walutowe są używane zarówno przez banki, inne podmioty sektora finansowego, jak i przez przedsiębiorstwa niefinansowe do zabezpieczania się przed ryzykiem kursowym. Podobnie jak w przypadku instrumentów stóp procentowych, w strukturze sektorowej dominują banki (341,9 mld PLN, czyli 78,6% całkowitej wartości instrumentów walutowych otwartych pomiędzy rezydentami a nierezydentami). Kolejnym istotnym sektorem są przedsiębiorstwa niefinansowe (83,4 mld PLN, tj. 19,2%). Wśród przedsię-

biorstw niefinansowych największa wartość otwartych pozycji (67,2 mld PLN) charakteryzuje przedsiębiorstwa posiadające zagranicznych inwestorów bezpośrednich. Głównymi parami walutowymi, na które opiewają zawarte kontrakty są pary: EUR/PLN (189,1 mld PLN), USD/PLN (88,6 mld PLN) i CHF/PLN (47,4 mld PLN).

Wykres 24. Główne pary walutowe dla walutowych instrumentów pochodnych

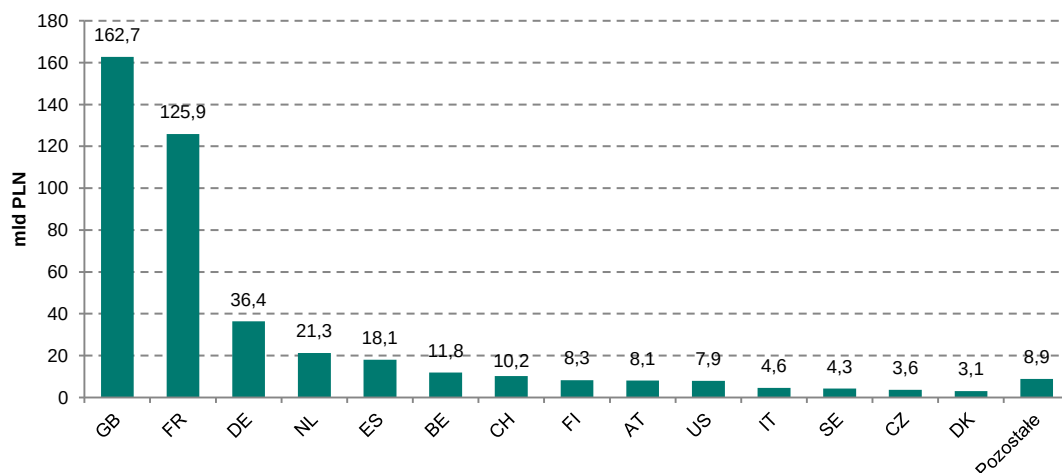

Wykres 25. Rezydenci posiadający pozycje w walutowych instrumentach pochodnych otwarte z nierezydentami – struktura sektorowa (wartość nominalna)

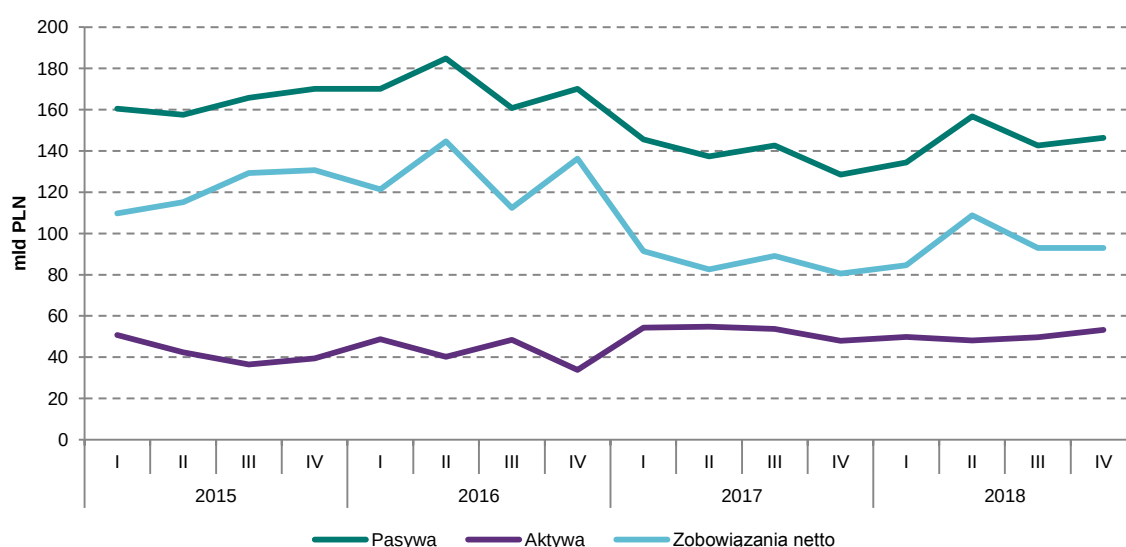
Podobnie jak dla instrumentów stóp procentowych, również w przypadku walutowych instrumentów pochodnych nierezydenci, z którymi zawierane są transakcje, mają najczęściej siedzibę w Wielkiej Brytanii (162,7 mld PLN, czyli 37,4% całkowitej wartości nominalnej walutowych instrumentów pochodnych) lub we Francji (125,9 mld PLN, tj. 28,9%).

Wykres 26. Wartość nominalna walutowych instrumentów pochodnych otwartych pomiędzy rezydentami a nierezydentami

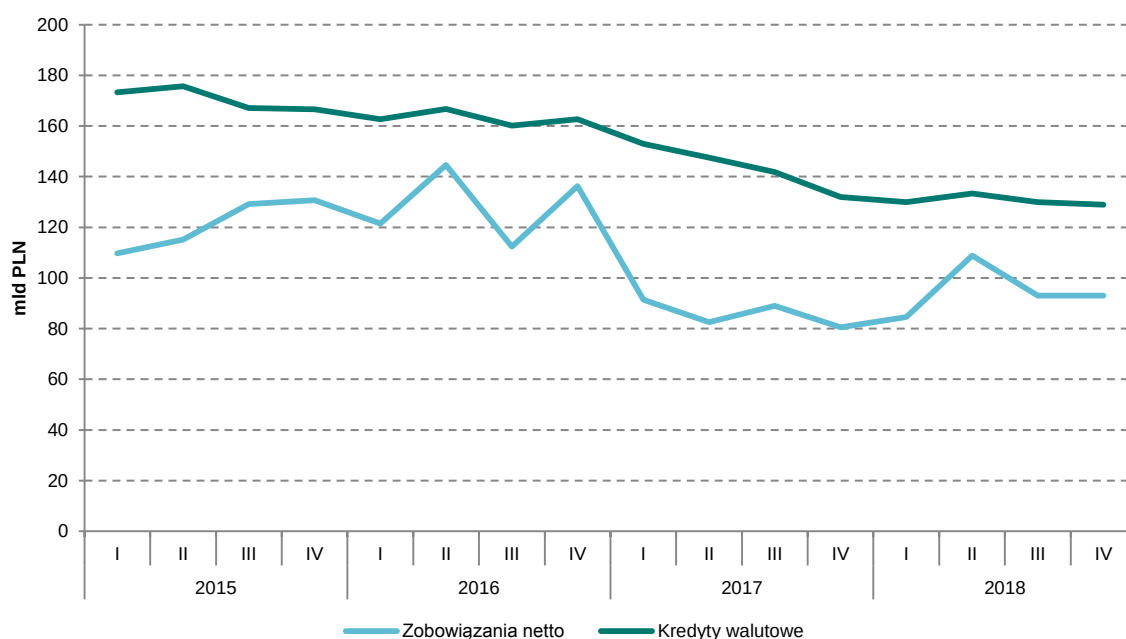
Dla polskiego systemu bankowego szczególnie istotnymi instrumentami walutowymi są swapy walutowe oraz dwuwalutowe swapy stóp procentowych (CIRS). Ich wartość nominalna na koniec 2018 r. wyniosła 295,1 mld PLN i stanowiła 86,3% całkowitej wartości nominalnej instrumentów walutowych otwartych przez polskie banki z nierezydentami. Instrumenty te są używane przede wszystkim do zabezpieczania przed ryzykiem kursowym należności i zobowiązań wynikających z udzielenia bądź otrzymania przez polskie banki kredytów nominowanych w walutach obcych.

Wykres 27. Wartość pozabilansowych zobowiązań i należności w walutach obcych polskiego systemu bankowego wobec nierezydentów, wynikających z otwartych swapów walutowych i CIRS (wartość nominalna)

Wartość udzielonych kredytów nominowanych w walutach obcych przewyższa wartość podobnych kredytów otrzymanych przez polskie banki. Nierównowaga ta znajduje odzwierciedlenie w strukturze walutowej pochodnych instrumentów zabezpieczających. W portfelu swapów i CIRS, otwartych przez polskie banki w wyniku transakcji z nierezydentami, przewagę mają te instrumenty, w których polskie podmioty posiadają pozabilansowe zobowiązanie w walutach obcych wobec nierezydentów.

Wykres 28. Wartość pozabilansowych zobowiązań netto w walutach obcych polskiego systemu bankowego wobec nierezydentów, wynikających z otwartych swapów walutowych i CIRS (wartość nominalna w mld PLN) oraz wartość kredytów w walutach obcych udzielonych przez polskie banki na zakup nieruchomości

Na koniec 2018 r. wartość nominalna swapów i CIRS, w których polski system bankowy posiadał zobowiązanie w walutach obcych wyniosła 146,3 mld PLN. Natomiast wartość podobnych instrumentów, w których polskie banki posiadały należność w walutach obcych wyniosła 53,3 mld PLN. Inaczej rzecz ujmując – polski system bankowy posiadał syntetyczny kredyt w walutach obcych otrzymany od nierezydentów w swapach i CIRS o łącznej wartości 93,0 mld PLN, w zamian za który, zgodnie z charakterem omawianych instrumentów pochodnych, udzielił nierezydentom kredytu w złotych o podobnej wartości. Wartość ta jest porównywalna z wartością kredytów w walutach obcych udzielonych przez polskie banki gospodarstwu domowemu. Były to przede wszystkim kredyty na zakup nieruchomości. Na koniec 2018 r. wartość tych kredytów wyniosła 135,8 mld PLN, w tym kredytów na zakup nieruchomości – 128,9 mld PLN.

7. Aneks statystyczny

Tabela 1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – mln PLN

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto	-1 064 733	-1 142 250	-1 188 192	-1 117 823	-1 145 972	-1 217 345	-1 179 298
Ogółem aktywa	734 363	716 271	809 340	894 774	1 029 933	954 098	1 019 585
Inwestycje bezpośrednie	223 445	215 839	231 201	242 442	267 333	253 992	247 592
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	98 674	101 475	108 560	114 124	109 939	101 618	88 855
Instrumenty dłużne	124 771	114 364	122 641	128 318	157 394	152 374	158 737
Inwestycje portfelowe	40 351	48 854	71 436	120 928	113 707	123 665	131 772
Udziałowe papiery wartościowe	28 469	33 880	43 576	89 400	70 936	78 557	77 186
Dłużne papiery wartościowe	11 882	14 974	27 860	31 528	42 771	45 108	54 586
Papiery dłużne długoterminowe	11 513	14 666	27 431	31 383	42 638	44 945	54 278
Instrumenty rynku pieniężnego	369	308	429	145	133	163	308
Pochodne instrumenty finansowe	18 938	16 926	27 627	18 449	14 475	16 738	16 244
Pozostałe inwestycje	114 038	114 718	126 819	142 659	156 341	165 345	184 225
Pozostałe udziały kapitałowe	3 039	5 167	3 910	5 040	7 103	6 719	6 375
Pozostałe instrumenty dłużne	110 999	109 551	122 909	137 619	149 238	158 626	177 850
Narodowy Bank Polski	2	2	2	2	1 168	2	2
Sektor rządowy	6 804	6 866	7 748	8 325	9 197	8 144	13 247
MIF	43 926	40 824	44 873	45 034	48 497	47 631	61 256
Pozostałe sektory	60 267	61 859	70 286	84 258	90 376	102 849	103 345
Podmioty finansowe	7 735	7 809	10 492	20 808	20 023	21 157	22 887
Podmioty niefinansowe	52 532	54 050	59 794	63 450	70 353	81 692	80 458
Oficjalne aktywa rezerwowe	337 591	319 934	352 257	370 296	478 077	394 358	439 752
Ogółem pasywa	1 799 096	1 858 521	1 997 532	2 012 597	2 175 905	2 171 443	2 198 883
Inwestycje bezpośrednie	777 369	829 385	885 218	865 672	941 649	986 849	1 010 488
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	518 576	555 975	581 621	549 934	586 537	642 076	651 730
Instrumenty dłużne	258 793	273 410	303 597	315 738	355 112	344 773	358 758
Inwestycje portfelowe	530 506	527 233	571 942	597 774	604 664	640 333	628 335
Udziałowe papiery wartościowe	114 768	127 163	134 647	144 878	146 946	183 399	180 931
Dłużne papiery wartościowe	415 738	400 070	437 295	452 896	457 718	456 934	447 404
Papiery dłużne długoterminowe	415 095	400 057	437 293	452 892	457 707	456 912	447 366
Instrumenty rynku pieniężnego	643	13	2	4	11	22	38
Pochodne instrumenty finansowe	21 950	18 317	29 931	25 713	20 618	12 152	12 671
Pozostałe inwestycje	469 271	483 586	510 441	523 438	608 974	532 109	547 389
Pozostałe udziały kapitałowe	168	214	305	332	343	315	588
Alokacja SDR	6 218	6 045	6 623	7 057	7 399	6 478	6 812
Pozostałe instrumenty dłużne	462 885	477 327	503 513	516 049	601 232	525 316	539 989
Narodowy Bank Polski	11 005	16 851	13 692	14 279	82 096	32 034	40 472
Sektor rządowy	63 653	73 363	83 437	90 773	93 604	86 240	85 405
MIF	194 107	196 847	207 790	206 736	206 142	182 729	176 337
Pozostałe sektory	194 120	190 266	198 594	204 261	219 390	224 313	237 775
Podmioty finansowe	29 530	28 028	32 928	33 964	36 787	49 615	54 893
Podmioty niefinansowe	164 590	162 238	165 666	170 297	182 603	174 698	182 882

Tabela 2. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – mln EUR

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto	-260 441	-275 431	-278 766	-262 306	-259 036	-291 864	-274 252
Ogółem aktywa	179 629	172 709	189 884	209 969	232 801	228 754	237 116
Inwestycje bezpośrednie	54 656	52 044	54 244	56 892	60 427	60 897	57 581
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	24 136	24 468	25 470	26 781	24 850	24 364	20 665
Instrumenty dłużne	30 520	27 576	28 774	30 111	35 577	36 533	36 916
Inwestycje portfelowe	9 871	11 779	16 761	28 378	25 701	29 650	30 646
Udziałowe papiery wartościowe	6 964	8 169	10 224	20 979	16 034	18 835	17 951
Dłużne papiery wartościowe	2 907	3 610	6 537	7 399	9 667	10 815	12 695
Papiery dłużne długoterminowe	2 817	3 536	6 436	7 365	9 637	10 776	12 623
Instrumenty rynku pieniężnego	90	74	101	34	30	39	72
Pochodne instrumenty finansowe	4 631	4 081	6 481	4 330	3 272	4 014	3 778
Pozostałe inwestycje	27 894	27 660	29 753	33 475	35 337	39 643	42 843
Pozostałe udziały kapitałowe	743	1 246	917	1 182	1 605	1 611	1 483
Pozostałe instrumenty dłużne	27 151	26 414	28 836	32 293	33 732	38 032	41 360
Narodowy Bank Polski	0	0	0	0	264	0	0
Sektor rządowy	1 665	1 655	1 818	1 953	2 079	1 952	3 081
MIF	10 745	9 844	10 527	10 567	10 962	11 421	14 245
Pozostałe sektory	14 741	14 915	16 491	19 773	20 427	24 659	24 034
Podmioty finansowe	1 891	1 883	2 462	4 883	4 525	5 073	5 323
Podmioty niefinansowe	12 850	13 032	14 029	14 890	15 902	19 586	18 711
Oficjalne aktywa rezerwowe	82 577	77 145	82 645	86 894	108 064	94 550	102 268
Ogółem pasywa	440 070	448 140	468 650	472 275	491 837	520 618	511 368
Inwestycje bezpośrednie	190 150	199 988	207 686	203 138	212 850	236 604	234 997
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	126 847	134 061	136 457	129 047	132 581	153 942	151 565
Instrumenty dłużne	63 303	65 927	71 229	74 091	80 269	82 662	83 432
Inwestycje portfelowe	129 764	127 131	134 186	140 274	136 677	153 524	146 124
Udziałowe papiery wartościowe	28 073	30 663	31 590	33 997	33 215	43 971	42 077
Dłużne papiery wartościowe	101 691	96 468	102 596	106 277	103 462	109 553	104 047
Papiery dłużne długoterminowe	101 535	96 465	102 596	106 276	103 460	109 548	104 038
Instrumenty rynku pieniężnego	156	3	0	1	2	5	9
Pochodne instrumenty finansowe	5 370	4 417	7 022	6 033	4 660	2 914	2 947
Pozostałe inwestycje	114 786	116 604	119 756	122 830	137 650	127 576	127 300
Pozostałe udziały kapitałowe	41	51	71	78	77	75	137
Alokacja SDR	1 521	1 458	1 554	1 656	1 672	1 553	1 584
Pozostałe instrumenty dłużne	113 224	115 095	118 131	121 096	135 901	125 948	125 579
Narodowy Bank Polski	2 692	4 063	3 212	3 351	18 557	7 680	9 412
Sektor rządowy	15 570	17 689	19 576	21 301	21 158	20 677	19 861
MIF	47 479	47 464	48 750	48 513	46 597	43 811	41 009
Pozostałe sektory	47 483	45 879	46 593	47 931	49 589	53 780	55 297
Podmioty finansowe	7 223	6 759	7 725	7 969	8 314	11 894	12 766
Podmioty niefinansowe	40 260	39 120	38 868	39 962	41 275	41 886	42 531

Tabela 3. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – mln USD

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto	-343 504	-379 236	-338 785	-286 540	-274 205	-349 685	-313 670
Ogółem aktywa	236 923	237 805	230 767	229 365	246 435	274 060	271 188
Inwestycje bezpośrednie	72 088	71 659	65 922	62 148	63 966	72 959	65 855
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	31 834	33 690	30 954	29 255	26 306	29 190	23 634
Instrumenty dłużne	40 254	37 969	34 968	32 893	37 660	43 769	42 221
Inwestycje portfelowe	13 019	16 221	20 369	30 998	27 207	35 523	35 049
Udziałowe papiery wartościowe	9 185	11 249	12 425	22 916	16 973	22 565	20 530
Dłużne papiery wartościowe	3 834	4 972	7 944	8 082	10 234	12 958	14 519
Papiery dłużne długoterminowe	3 715	4 869	7 821	8 045	10 203	12 911	14 437
Instrumenty rynku pieniężnego	119	103	123	37	31	47	82
Pochodne instrumenty finansowe	6 109	5 619	7 877	4 729	3 464	4 808	4 320
Pozostałe inwestycje	36 793	38 086	36 161	36 568	37 408	47 492	49 000
Pozostałe udziały kapitałowe	981	1 715	1 115	1 292	1 700	1 930	1 696
Pozostałe instrumenty dłużne	35 812	36 371	35 046	35 276	35 708	45 562	47 304
Narodowy Bank Polski	1	1	1	1	279	1	1
Sektor rządowy	2 196	2 279	2 209	2 133	2 200	2 339	3 524
MIF	14 171	13 553	12 795	11 543	11 604	13 681	16 293
Pozostałe sektory	19 444	20 538	20 041	21 599	21 625	29 541	27 486
Podmioty finansowe	2 496	2 593	2 991	5 335	4 791	6 076	6 086
Podmioty niefinansowe	16 948	17 945	17 050	16 264	16 834	23 465	21 400
Oficjalne aktywa rezerwowe	108 914	106 220	100 438	94 922	114 390	113 278	116 964
Ogółem pasywa	580 427	617 041	569 552	515 905	520 640	623 745	584 858
Inwestycje bezpośrednie	250 796	275 361	252 401	221 905	225 312	283 472	268 768
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	167 304	184 587	165 837	140 969	140 343	184 436	173 346
Instrumenty dłużne	83 492	90 774	86 564	80 936	84 969	99 036	95 422
Inwestycje portfelowe	171 155	175 046	163 077	153 232	144 681	183 934	167 123
Udziałowe papiery wartościowe	37 027	42 219	38 392	37 137	35 160	52 681	48 124
Dłużne papiery wartościowe	134 128	132 827	124 685	116 095	109 521	131 253	118 999
Papiery dłużne długoterminowe	133 920	132 822	124 684	116 094	109 518	131 247	118 989
Instrumenty rynku pieniężnego	208	5	1	1	3	6	10
Pochodne instrumenty finansowe	7 081	6 081	8 534	6 592	4 934	3 490	3 371
Pozostałe inwestycje	151 395	160 553	145 540	134 176	145 713	152 849	145 596
Pozostałe udziały kapitałowe	54	71	87	85	82	91	157
Alokacja SDR	2 006	2 007	1 888	1 809	1 770	1 861	1 812
Pozostałe instrumenty dłużne	149 335	158 475	143 565	132 282	143 861	150 897	143 627
Narodowy Bank Polski	3 550	5 595	3 904	3 660	19 644	9 201	10 765
Sektor rządowy	20 536	24 357	23 790	23 269	22 397	24 772	22 716
MIF	62 622	65 354	59 246	52 994	49 324	52 489	46 902
Pozostałe sektory	62 627	63 169	56 625	52 359	52 496	64 435	63 244
Podmioty finansowe	9 527	9 305	9 388	8 706	8 803	14 253	14 601
Podmioty niefinansowe	53 100	53 864	47 237	43 653	43 693	50 182	48 643

Tabela 4. Rozliczenie międzynarodowej pozycji inwestycyjnej w 2018 r. – mln PLN

	2017	Transakcje w 2018 r.	Inne zmiany	2018	Zmiana stanu	Dynamika
Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto	-1 217 345	7 218	30 829	-1 179 298	38 047	96,9%
Ogółem aktywa	954 098	52 038	13 449	1 019 585	65 487	106,9%
Inwestycje bezpośrednie	253 992	6 705	-13 105	247 592	-6 400	97,5%
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	101 618	1 105	-13 868	88 855	-12 763	87,4%
Instrumenty dłużne	152 374	5 600	763	158 737	6 363	104,2%
Inwestycje portfelowe	123 665	1 592	6 515	131 772	8 107	106,6%
Udziałowe papiery wartościowe	78 557	-5 109	3 738	77 186	-1 371	98,3%
Dłużne papiery wartościowe	45 108	6 701	2 777	54 586	9 478	121,0%
Papiery dłużne długoterminowe	44 945	6 414	2 919	54 278	9 333	120,8%
Instrumenty rynku pieniężnego	163	287	-142	308	145	189,0%
Pochodne instrumenty finansowe	16 738	-4 841	4 347	16 244	-494	97,0%
Pozostałe inwestycje	165 345	22 020	-3 140	184 225	18 880	111,4%
Pozostałe udziały kapitałowe	6 719	536	-880	6 375	-344	94,9%
Pozostałe instrumenty dłużne	158 626	21 484	-2 260	177 850	19 224	112,1%
Narodowy Bank Polski	2	0	0	2	0	100,0%
Sektor rządowy	8 144	4 652	451	13 247	5 103	162,7%
MIF	47 631	12 469	1 156	61 256	13 625	128,6%
Pozostałe sektory	102 849	4 363	-3 867	103 345	496	100,5%
Podmioty finansowe	21 157	4 318	-2 588	22 887	1 730	108,2%
Podmioty niefinansowe	81 692	45	-1 279	80 458	-1 234	98,5%
Oficjalne aktywa rezerwowe	394 358	26 562	18 832	439 752	45 394	111,5%
Ogółem pasywa	2 171 443	44 820	-17 380	2 198 883	27 440	101,3%
Inwestycje bezpośrednie	986 849	59 587	-35 948	1 010 488	23 639	102,4%
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	642 076	53 424	-43 770	651 730	9 654	101,5%
Instrumenty dłużne	344 773	6 163	7 822	358 758	13 985	104,1%
Inwestycje portfelowe	640 333	-14 240	2 242	628 335	-11 998	98,1%
Udziałowe papiery wartościowe	183 399	2 987	-5 455	180 931	-2 468	98,7%
Dłużne papiery wartościowe	456 934	-17 227	7 697	447 404	-9 530	97,9%
Papiery dłużne długoterminowe	456 912	-17 239	7 693	447 366	-9 546	97,9%
Instrumenty rynku pieniężnego	22	12	4	38	16	172,7%
Pochodne instrumenty finansowe	12 152	0	519	12 671	519	104,3%
Pozostałe inwestycje	532 109	-527	15 807	547 389	15 280	102,9%
Pozostałe udziały kapitałowe	315	78	195	588	273	186,7%
Alokacja SDR	6 478	0	334	6 812	334	105,2%
Pozostałe instrumenty dłużne	525 316	-605	15 278	539 989	14 673	102,8%
Narodowy Bank Polski	32 034	8 044	394	40 472	8 438	126,3%
Sektor rządowy	86 240	-4 035	3 200	85 405	-835	99,0%
MIF	182 729	-13 142	6 750	176 337	-6 392	96,5%
Pozostałe sektory	224 313	8 528	4 934	237 775	13 462	106,0%
Podmioty finansowe	49 615	8 504	-3 226	54 893	5 278	110,6%
Podmioty niefinansowe	174 698	24	8 160	182 882	8 184	104,7%

Tabela 5. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna w podziale na kategorie funkcjonalne – mln PLN

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Aktywa	734 363	716 271	809 340	894 774	1 029 933	954 098	1 019 585
Inwestycje bezpośrednie	223 445	215 839	231 201	242 442	267 333	253 992	247 592
Inwestycje portfelowe	40 351	48 854	71 436	120 928	113 707	123 665	131 772
Pozostałe inwestycje	114 038	114 718	126 819	142 659	156 341	165 345	184 225
Pochodne instrumenty finansowe	18 938	16 926	27 627	18 449	14 475	16 738	16 244
Oficjalne aktywa rezerwowe	337 591	319 934	352 257	370 296	478 077	394 358	439 752
Pasywa	1 799 096	1 858 521	1 997 532	2 012 597	2 175 905	2 171 443	2 198 883
Inwestycje bezpośrednie	777 369	829 385	885 218	865 672	941 649	986 849	1 010 488
Inwestycje portfelowe	530 506	527 233	571 942	597 774	604 664	640 333	628 335
Pozostałe inwestycje	469 271	483 586	510 441	523 438	608 974	532 109	547 389
Pochodne instrumenty finansowe	21 950	18 317	29 931	25 713	20 618	12 152	12 671
Netto	-1 064 733	-1 142 250	-1 188 192	-1 117 823	-1 145 972	-1 217 345	-1 179 298
Inwestycje bezpośrednie	-553 924	-613 546	-654 017	-623 230	-674 316	-732 857	-762 896
Inwestycje portfelowe	-490 155	-478 379	-500 506	-476 846	-490 957	-516 668	-496 563
Pozostałe inwestycje	-355 233	-368 868	-383 622	-380 779	-452 633	-366 764	-363 164
Pochodne instrumenty finansowe	-3 012	-1 391	-2 304	-7 264	-6 143	4 586	3 573
Oficjalne aktywa rezerwowe	337 591	319 934	352 257	370 296	478 077	394 358	439 752

Tabela 6. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna w podziale na kategorie funkcjonalne – mln EUR

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Aktywa	179 629	172 709	189 884	209 969	232 801	228 754	237 116
Inwestycje bezpośrednie	54 656	52 044	54 244	56 892	60 427	60 897	57 581
Inwestycje portfelowe	9 871	11 779	16 761	28 378	25 701	29 650	30 646
Pozostałe inwestycje	27 894	27 660	29 753	33 475	35 337	39 643	42 843
Pochodne instrumenty finansowe	4 631	4 081	6 481	4 330	3 272	4 014	3 778
Oficjalne aktywa rezerwowe	82 577	77 145	82 645	86 894	108 064	94 550	102 268
Pasywa	440 070	448 140	468 650	472 275	491 837	520 618	511 368
Inwestycje bezpośrednie	190 150	199 988	207 686	203 138	212 850	236 604	234 997
Inwestycje portfelowe	129 764	127 131	134 186	140 274	136 677	153 524	146 124
Pozostałe inwestycje	114 786	116 604	119 756	122 830	137 650	127 576	127 300
Pochodne instrumenty finansowe	5 370	4 417	7 022	6 033	4 660	2 914	2 947
Netto	-260 441	-275 431	-278 766	-262 306	-259 036	-291 864	-274 252
Inwestycje bezpośrednie	-135 494	-147 944	-153 442	-146 246	-152 423	-175 707	-177 416
Inwestycje portfelowe	-119 893	-115 352	-117 425	-111 896	-110 976	-123 874	-115 478
Pozostałe inwestycje	-86 892	-88 944	-90 003	-89 355	-102 313	-87 933	-84 457
Pochodne instrumenty finansowe	-739	-336	-541	-1 703	-1 388	1 100	831
Oficjalne aktywa rezerwowe	82 577	77 145	82 645	86 894	108 064	94 550	102 268

Tabela 7. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – podział na sektory – mln PLN

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Aktywa	734 363	716 271	809 340	894 774	1 029 933	954 098	1 019 585
NBP	337 722	320 064	352 399	370 441	479 394	394 497	439 896
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	61 037	57 662	74 279	67 459	67 565	68 704	85 573
Sektor rządowy	10 465	10 496	12 126	11 876	14 128	13 180	19 501
Pozostałe sektory	325 139	328 049	370 536	444 998	468 846	477 717	474 615
Pasywa	1 799 096	1 858 521	1 997 532	2 012 597	2 175 905	2 171 443	2 198 883
NBP	17 223	22 896	20 315	21 336	89 495	38 512	47 284
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	345 510	375 684	400 188	354 619	361 348	354 528	344 150
Sektor rządowy	471 006	464 490	511 236	531 917	533 585	510 090	488 401
Pozostałe sektory	965 357	995 451	1 065 793	1 104 725	1 191 477	1 268 313	1 319 048
Netto	-1 064 733	-1 142 250	-1 188 192	-1 117 823	-1 145 972	-1 217 345	-1 179 298
NBP	320 499	297 168	332 084	349 105	389 899	355 985	392 612
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	-284 473	-318 022	-325 909	-287 160	-293 783	-285 824	-258 577
Sektor rządowy	-460 541	-453 994	-499 110	-520 041	-519 457	-496 910	-468 900
Pozostałe sektory	-640 218	-667 402	-695 257	-659 727	-722 631	-790 596	-844 433

Tabela 8. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – podział na sektory – mln EUR

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Aktywa	179 629	172 709	189 884	209 969	232 801	228 754	237 116
NBP	82 609	77 176	82 678	86 928	108 362	94 583	102 301
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	14 931	13 905	17 426	15 829	15 271	16 474	19 901
Sektor rządowy	2 560	2 529	2 845	2 787	3 193	3 159	4 536
Pozostałe sektory	79 529	79 099	86 935	104 425	105 975	114 538	110 378
Pasywa	440 070	448 140	468 650	472 275	491 837	520 618	511 368
NBP	4 213	5 521	4 766	5 007	20 229	9 233	10 996
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	84 514	90 587	93 889	83 216	81 680	85 000	80 035
Sektor rządowy	115 211	112 001	119 945	124 819	120 611	122 298	113 581
Pozostałe sektory	236 132	240 031	250 050	259 233	269 317	304 087	306 756
Netto	-260 441	-275 431	-278 766	-262 306	-259 036	-291 864	-274 252
NBP	78 396	71 655	77 912	81 921	88 133	85 350	91 305
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	-69 583	-76 682	-76 463	-67 387	-66 409	-68 526	-60 134
Sektor rządowy	-112 651	-109 472	-117 100	-122 032	-117 418	-119 139	-109 045
Pozostałe sektory	-156 603	-160 932	-163 115	-154 808	-163 342	-189 549	-196 378

Tabela 9. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – aktywa – mln PLN

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Aktywa	734 363	716 271	809 340	894 774	1 029 933	954 098	1 019 585
Inwestycje bezpośrednie	223 445	215 839	231 201	242 442	267 333	253 992	247 592
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	98 674	101 475	108 560	114 124	109 939	101 618	88 855
Instrumenty dłużne	124 771	114 364	122 641	128 318	157 394	152 374	158 737
Inwestycje portfelowe	40 351	48 854	71 436	120 928	113 707	123 665	131 772
Udziałowe papiery wartościowe	28 469	33 880	43 576	89 400	70 936	78 557	77 186
Dłużne papiery wartościowe	11 882	14 974	27 860	31 528	42 771	45 108	54 586
Papiery dłużne długoterminowe	11 513	14 666	27 431	31 383	42 638	44 945	54 278
Instrumenty rynku pieniężnego	369	308	429	145	133	163	308
Pozostałe inwestycje	114 038	114 718	126 819	142 659	156 341	165 345	184 225
Pozostałe udziały kapitałowe	3 039	5 167	3 910	5 040	7 103	6 719	6 375
Udzielone kredyty handlowe	39 844	41 024	46 281	49 970	56 733	65 106	69 043
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	39 844	41 024	46 281	49 970	56 733	65 106	69 043
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	13 351	17 739	20 725	31 175	22 751	25 197	31 838
Długoterminowe	9 099	10 241	12 409	24 426	15 590	17 657	21 548
Krótkoterminowe	4 252	7 498	8 316	6 749	7 161	7 540	10 290
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	37 919	31 666	32 028	29 539	41 080	40 265	47 491
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	37 919	31 666	32 028	29 539	41 080	40 265	47 491
Pozostałe aktywa zagraniczne	13 305	13 261	16 879	20 260	17 815	16 092	16 662
Długoterminowe	6 844	6 449	7 636	9 419	8 511	7 563	8 430
Krótkoterminowe	6 461	6 812	9 243	10 841	9 304	8 529	8 232
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	6 580	5 861	6 996	6 675	10 859	11 966	12 816
Pochodne instrumenty finansowe	18 938	16 926	27 627	18 449	14 475	16 738	16 244
Oficjalne aktywa rezerwowe	337 591	319 934	352 257	370 296	478 077	394 358	439 752

Tabela 10. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – aktywa – mln EUR

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Aktywa	179 629	172 709	189 884	209 969	232 801	228 754	237 116
Inwestycje bezpośrednie	54 656	52 044	54 244	56 892	60 427	60 897	57 581
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	24 136	24 468	25 470	26 781	24 850	24 364	20 665
Instrumenty dłużne	30 520	27 576	28 774	30 111	35 577	36 533	36 916
Inwestycje portfelowe	9 871	11 779	16 761	28 378	25 701	29 650	30 646
Udziałowe papiery wartościowe	6 964	8 169	10 224	20 979	16 034	18 835	17 951
Dłużne papiery wartościowe	2 907	3 610	6 537	7 399	9 667	10 815	12 695
Papiery dłużne długoterminowe	2 817	3 536	6 436	7 365	9 637	10 776	12 623
Instrumenty rynku pieniężnego	90	74	101	34	30	39	72
Pozostałe inwestycje	27 894	27 660	29 753	33 475	35 337	39 643	42 843
Pozostałe udziały kapitałowe	743	1 246	917	1 182	1 605	1 611	1 483
Udzielone kredyty handlowe	9 746	9 891	10 859	11 726	12 824	15 609	16 057
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	9 746	9 891	10 859	11 726	12 824	15 609	16 057
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	3 265	4 278	4 862	7 316	5 141	6 041	7 404
Długoterminowe	2 226	2 470	2 911	5 732	3 523	4 233	5 011
Krótkoterminowe	1 039	1 808	1 951	1 584	1 618	1 808	2 393
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	9 276	7 635	7 514	6 932	9 285	9 654	11 044
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	9 276	7 635	7 514	6 932	9 285	9 654	11 044
Pozostałe aktywa zagraniczne	3 255	3 197	3 959	4 753	4 027	3 859	3 874
Długoterminowe	1 675	1 555	1 791	2 210	1 924	1 814	1 960
Krótkoterminowe	1 580	1 642	2 168	2 543	2 103	2 045	1 914
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	1 609	1 413	1 642	1 566	2 455	2 869	2 981
Pochodne instrumenty finansowe	4 631	4 081	6 481	4 330	3 272	4 014	3 778
Oficjalne aktywa rezerwowe	82 577	77 145	82 645	86 894	108 064	94 550	102 268

Tabela 11. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – pasywa – mln PLN

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Pasywa	1 799 096	1 858 521	1 997 532	2 012 597	2 175 905	2 171 443	2 198 883
Inwestycje bezpośrednie	777 369	829 385	885 218	865 672	941 649	986 849	1 010 488
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	518 576	555 975	581 621	549 934	586 537	642 076	651 730
Instrumenty dłużne	258 793	273 410	303 597	315 738	355 112	344 773	358 758
Inwestycje portfelowe	530 506	527 233	571 942	597 774	604 664	640 333	628 335
Udziałowe papiery wartościowe	114 768	127 163	134 647	144 878	146 946	183 399	180 931
Dłużne papiery wartościowe	415 738	400 070	437 295	452 896	457 718	456 934	447 404
Papiery dłużne długoterminowe	415 095	400 057	437 293	452 892	457 707	456 912	447 366
Instrumenty rynku pieniężnego	643	13	2	4	11	22	38
Pozostałe inwestycje	469 271	483 586	510 441	523 438	608 974	532 109	547 389
Pozostałe udziały kapitałowe	168	214	305	332	343	315	588
Otrzymane kredyty handlowe	49 829	51 544	52 235	54 916	63 351	66 167	71 531
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	49 829	51 544	52 235	54 916	63 351	66 167	71 531
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	314 672	320 455	352 127	363 809	371 284	334 780	344 329
Długoterminowe	300 050	305 804	334 350	342 501	349 841	311 852	318 709
Krótkoterminowe	14 622	14 651	17 777	21 308	21 443	22 928	25 620
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	86 196	94 537	84 514	85 137	152 544	110 905	111 222
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	86 196	94 537	84 514	85 137	152 544	110 905	111 222
Pozostałe pasywa zagraniczne	11 010	9 724	13 402	10 942	12 171	11 366	10 665
Długoterminowe	3 534	2 909	4 437	3 929	4 122	3 679	3 707
Krótkoterminowe	7 476	6 815	8 965	7 013	8 049	7 687	6 958
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	1 178	1 067	1 235	1 245	1 882	2 098	2 242
Alokacja SDR	6 218	6 045	6 623	7 057	7 399	6 478	6 812
Pochodne instrumenty finansowe	21 950	18 317	29 931	25 713	20 618	12 152	12 671

Tabela 12. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – pasywa – mln EUR

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Pasywa	440 070	448 140	468 650	472 275	491 837	520 618	511 368
Inwestycje bezpośrednie	190 150	199 988	207 686	203 138	212 850	236 604	234 997
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	126 847	134 061	136 457	129 047	132 581	153 942	151 565
Instrumenty dłużne	63 303	65 927	71 229	74 091	80 269	82 662	83 432
Inwestycje portfelowe	129 764	127 131	134 186	140 274	136 677	153 524	146 124
Udziałowe papiery wartościowe	28 073	30 663	31 590	33 997	33 215	43 971	42 077
Dłużne papiery wartościowe	101 691	96 468	102 596	106 277	103 462	109 553	104 047
Papiery dłużne długoterminowe	101 535	96 465	102 596	106 276	103 460	109 548	104 038
Instrumenty rynku pieniężnego	156	3	0	1	2	5	9
Pozostałe inwestycje	114 786	116 604	119 756	122 830	137 650	127 576	127 300
Pozostałe udziały kapitałowe	41	51	71	78	77	75	137
Otrzymane kredyty handlowe	12 189	12 429	12 255	12 887	14 319	15 864	16 635
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	12 189	12 429	12 255	12 887	14 319	15 864	16 635
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	76 970	77 270	82 615	85 371	83 926	80 266	80 077
Długoterminowe	73 394	73 737	78 444	80 371	79 079	74 769	74 118
Krótkoterminowe	3 576	3 533	4 171	5 000	4 847	5 497	5 959
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	21 084	22 794	19 827	19 978	34 481	26 591	25 865
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	21 084	22 794	19 827	19 978	34 481	26 591	25 865
Pozostałe pasywa zagraniczne	2 693	2 345	3 144	2 568	2 750	2 724	2 481
Długoterminowe	864	702	1 041	922	931	882	862
Krótkoterminowe	1 829	1 643	2 103	1 646	1 819	1 842	1 619
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	288	257	290	292	425	503	521
Alokacja SDR	1 521	1 458	1 554	1 656	1 672	1 553	1 584
Pochodne instrumenty finansowe	5 370	4 417	7 022	6 033	4 660	2 914	2 947

Tabela 13. Inwestycje bezpośrednie - mln PLN

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Inwestycje bezpośrednie	-553 924	-613 546	-654 017	-623 230	-674 316	-732 857	-762 896
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	223 445	215 839	231 201	242 442	267 333	253 992	247 592
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	98 674	101 475	108 560	114 124	109 939	101 618	88 855
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	1 793	1 194	584	409	806	1 204	631
Pozostałe sektory	96 881	100 281	107 976	113 715	109 133	100 414	88 224
Instrumenty dłużne	124 771	114 364	122 641	128 318	157 394	152 374	158 737
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	0	0	28	0	0	0	0
Pozostałe sektory	124 771	114 364	122 613	128 318	157 394	152 374	158 737
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	777 369	829 385	885 218	865 672	941 649	986 849	1 010 488
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	518 576	555 975	581 621	549 934	586 537	642 076	651 730
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	102 891	122 780	125 237	92 767	96 217	100 993	86 435
Pozostałe sektory	415 685	433 195	456 384	457 167	490 320	541 083	565 295
Instrumenty dłużne	258 793	273 410	303 597	315 738	355 112	344 773	358 758
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	56	36	55	45	27	21	7
Pozostałe sektory	258 737	273 374	303 542	315 693	355 085	344 752	358 751

Tabela 14. Inwestycje bezpośrednie – podział na sektory - mln PLN

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Inwestycje bezpośrednie	-553 924	-613 546	-654 017	-623 230	-674 316	-732 857	-762 896
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	223 445	215 839	231 201	242 442	267 333	253 992	247 592
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	1 793	1 194	612	409	806	1 204	631
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	1 793	1 194	584	409	806	1 204	631
Instrumenty dłużne	0	0	28	0	0	0	0
Pozostałe sektory	221 652	214 645	230 589	242 033	266 527	252 788	246 961
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	96 881	100 281	107 976	113 715	109 133	100 414	88 224
Instrumenty dłużne	124 771	114 364	122 613	128 318	157 394	152 374	158 737
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	777 369	829 385	885 218	865 672	941 649	986 849	1 010 488
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	102 947	122 816	125 292	92 812	96 244	101 014	86 442
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	102 891	122 780	125 237	92 767	96 217	100 993	86 435
Instrumenty dłużne	56	36	55	45	27	21	7
Pozostałe sektory	674 422	706 569	759 926	772 860	845 405	885 835	924 046
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	415 685	433 195	456 384	457 167	490 320	541 083	565 295
Instrumenty dłużne	258 737	273 374	303 542	315 693	355 085	344 752	358 751

Tabela 15. Inwestycje portfelowe – mln PLN

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Inwestycje portfelowe	-490 155	-478 379	-500 506	-476 846	-490 957	-516 668	-496 563
Inwestycje portfelowe - aktywa	40 351	48 854	71 436	120 928	113 707	123 665	131 772
Udziałowe papiery wartościowe	28 469	33 880	43 576	89 400	70 936	78 557	77 186
NBP	0	0	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	8	8	11	1 159	553	621	682
Sektor rządowy	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	28 461	33 872	43 565	88 241	70 383	77 936	76 504
Podmioty finansowe	20 499	32 237	41 809	86 172	68 475	75 021	73 663
Podmioty niefinansowe	7 962	1 635	1 756	2 069	1 908	2 915	2 841
Dłużne papiery wartościowe	11 882	14 974	27 860	31 528	42 771	45 108	54 586
NBP	0	0	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	1 425	3 291	7 721	6 331	7 739	8 667	13 774
Sektor rządowy	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	10 457	11 683	20 139	25 197	35 032	36 441	40 812
Podmioty finansowe	7 614	9 172	17 840	21 908	30 187	30 063	34 033
Podmioty niefinansowe	2 843	2 511	2 299	3 289	4 845	6 378	6 779
Długoterminowe papiery dłużne	11 513	14 666	27 431	31 383	42 638	44 945	54 278
NBP	0	0	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	1 425	3 084	7 328	6 331	7 739	8 667	13 774
Sektor rządowy	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	10 088	11 582	20 103	25 052	34 899	36 278	40 504
Podmioty finansowe	7 261	9 100	17 824	21 764	30 089	29 931	33 771
Podmioty niefinansowe	2 827	2 482	2 279	3 288	4 810	6 347	6 733
Instrumenty rynku pieniężnego	369	308	429	145	133	163	308
NBP	0	0	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	0	207	393	0	0	0	0
Sektor rządowy	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	369	101	36	145	133	163	308
Podmioty finansowe	353	72	16	144	98	132	262
Podmioty niefinansowe	16	29	20	1	35	31	46
Inwestycje portfelowe - pasywa	530 506	527 233	571 942	597 774	604 664	640 333	628 335
Udziałowe papiery wartościowe	114 768	127 163	134 647	144 878	146 946	183 399	180 931
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	24 549	34 947	36 603	26 704	28 421	38 157	36 985
Pozostałe sektory	90 219	92 216	98 044	118 174	118 525	145 242	143 946
Podmioty finansowe	34 827	44 888	45 131	65 090	61 959	73 798	77 388
Podmioty niefinansowe	55 392	47 328	52 913	53 084	56 566	71 444	66 558
Dłużne papiery wartościowe	415 738	400 070	437 295	452 896	457 718	456 934	447 404
NBP	0	0	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	5 516	5 842	5 853	6 369	12 788	22 758	33 860
Sektor rządowy	407 088	390 847	427 719	441 134	439 981	423 850	402 996
Pozostałe sektory	3 134	3 381	3 723	5 393	4 949	10 326	10 548
Podmioty finansowe	372	754	773	1 755	1 421	3 771	3 299
Podmioty niefinansowe	2 762	2 627	2 950	3 638	3 528	6 555	7 249
Długoterminowe papiery dłużne	415 095	400 057	437 293	452 892	457 707	456 912	447 366
NBP	0	0	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	5 510	5 837	5 853	6 369	12 788	22 758	33 860
Sektor rządowy	406 503	390 847	427 719	441 134	439 981	423 849	402 995
Pozostałe sektory	3 082	3 373	3 721	5 389	4 938	10 305	10 511
Podmioty finansowe	362	754	773	1 755	1 421	3 771	3 299
Podmioty niefinansowe	2 720	2 619	2 948	3 634	3 517	6 534	7 212
Instrumenty rynku pieniężnego	643	13	2	4	11	22	38
NBP	0	0	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	6	5	0	0	0	0	0
Sektor rządowy	585	0	0	0	0	1	1
Pozostałe sektory	52	8	2	4	11	21	37
Podmioty finansowe	10	0	0	0	0	0	0
Podmioty niefinansowe	42	8	2	4	11	21	37

Tabela 16. Inwestycje portfelowe – podział na sektory - mln PLN

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Inwestycje portfelowe	-490 155	-478 379	-500 506	-476 846	-490 957	-516 668	-496 563
Inwestycje portfelowe - aktywa	40 351	48 854	71 436	120 928	113 707	123 665	131 772
Narodowy Bank Polski	0	0	0	0	0	0	0
Udziałowe papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	1 433	3 299	7 732	7 490	8 292	9 288	14 456
Udziałowe papiery wartościowe	8	8	11	1 159	553	621	682
Dłużne papiery wartościowe	1 425	3 291	7 721	6 331	7 739	8 667	13 774
Długoterminowe papiery dłużne	1 425	3 084	7 328	6 331	7 739	8 667	13 774
Instrumenty rynku pieniężnego	0	207	393	0	0	0	0
Sektor rządowy	0	0	0	0	0	0	0
Udziałowe papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	38 918	45 555	63 704	113 438	105 415	114 377	117 316
Udziałowe papiery wartościowe	28 461	33 872	43 565	88 241	70 383	77 936	76 504
Dłużne papiery wartościowe	10 457	11 683	20 139	25 197	35 032	36 441	40 812
Długoterminowe papiery dłużne	10 088	11 582	20 103	25 052	34 899	36 278	40 504
Instrumenty rynku pieniężnego	369	101	36	145	133	163	308
Inwestycje portfelowe - pasywa	530 506	527 233	571 942	597 774	604 664	640 333	628 335
Narodowy Bank Polski	0	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	30 065	40 789	42 456	33 073	41 209	60 915	70 845
Udziałowe papiery wartościowe	24 549	34 947	36 603	26 704	28 421	38 157	36 985
Dłużne papiery wartościowe	5 516	5 842	5 853	6 369	12 788	22 758	33 860
Długoterminowe papiery dłużne	5 510	5 837	5 853	6 369	12 788	22 758	33 860
Instrumenty rynku pieniężnego	6	5	0	0	0	0	0
Sektor rządowy	407 088	390 847	427 719	441 134	439 981	423 850	402 996
Dłużne papiery wartościowe	407 088	390 847	427 719	441 134	439 981	423 850	402 996
Długoterminowe papiery dłużne	406 503	390 847	427 719	441 134	439 981	423 849	402 995
w tym: Obligacje wyemitowane na rynkach zagranicznych	214 761	199 155	223 782	230 705	250 595	222 462	209 995
Instrumenty rynku pieniężnego	585	0	0	0	0	1	1
Pozostałe sektory	93 353	95 597	101 767	123 567	123 474	155 568	154 494
Udziałowe papiery wartościowe	90 219	92 216	98 044	118 174	118 525	145 242	143 946
Dłużne papiery wartościowe	3 134	3 381	3 723	5 393	4 949	10 326	10 548
Długoterminowe papiery dłużne	3 082	3 373	3 721	5 389	4 938	10 305	10 511
Instrumenty rynku pieniężnego	52	8	2	4	11	21	37

Tabela 17. Pozostałe inwestycje – aktywa – mln PLN

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Pozostałe inwestycje	-355 233	-368 868	-383 622	-380 779	-452 633	-366 764	-363 164
Pozostałe inwestycje - aktywa	114 038	114 718	126 819	142 659	156 341	165 345	184 225
Pozostałe udziały kapitałowe	3 039	5 167	3 910	5 040	7 103	6 719	6 375
NBP	129	128	140	143	149	137	142
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	69	49	53	125	45	45	47
Sektor rządowy	2 686	2 718	2 743	2 910	3 731	3 301	3 331
Pozostałe sektory	155	2 272	974	1 862	3 178	3 236	2 855
Podmioty finansowe	108	2 180	849	1 745	2 968	3 031	2 588
Podmioty niefinansowe	47	92	125	117	210	205	267
Udzielone kredyty handlowe	39 844	41 024	46 281	49 970	56 733	65 106	69 043
Sektor rządowy	216	242	323	438	507	564	4 903
Pozostałe sektory	39 628	40 782	45 958	49 532	56 226	64 542	64 140
Podmioty finansowe	521	624	604	678	784	1 331	1 426
Podmioty niefinansowe	39 107	40 158	45 354	48 854	55 442	63 211	62 714
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	13 351	17 739	20 725	31 175	22 751	25 197	31 838
NBP	0	0	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	9 833	12 445	14 921	16 032	15 379	17 426	22 600
Sektor rządowy	1 565	1 618	1 786	1 706	1 957	1 582	1 912
Pozostałe sektory	1 953	3 676	4 018	13 437	5 415	6 189	7 326
Podmioty finansowe	280	523	2 430	12 049	3 807	4 352	5 269
Podmioty niefinansowe	1 673	3 153	1 588	1 388	1 608	1 837	2 057
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	37 919	31 666	32 028	29 539	41 080	40 265	47 491
NBP	0	0	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	29 635	24 013	23 329	21 028	31 881	28 840	36 521
Sektor rządowy	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	8 284	7 653	8 699	8 511	9 199	11 425	10 970
Podmioty finansowe	322	644	746	1 264	1 376	1 272	1 402
Podmioty niefinansowe	7 962	7 009	7 953	7 247	7 823	10 153	9 568
Pozostałe aktywa zagraniczne	13 305	13 261	16 879	20 260	17 815	16 092	16 662
NBP	2	2	2	2	1 168	2	2
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	4 458	4 366	6 623	7 974	1 237	1 365	2 135
Sektor rządowy	5 023	5 006	5 639	6 181	6 733	5 998	6 432
Pozostałe sektory	3 822	3 887	4 615	6 103	8 677	8 727	8 093
Podmioty finansowe	159	266	418	526	3 562	2 535	2 415
Podmioty niefinansowe	3 663	3 621	4 197	5 577	5 115	6 192	5 678
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	6 580	5 861	6 996	6 675	10 859	11 966	12 816
Pozostałe sektory	6 580	5 861	6 996	6 675	10 859	11 966	12 816
Podmioty finansowe	6 453	5 752	6 294	6 291	10 494	11 667	12 375
Podmioty niefinansowe	127	109	702	384	365	299	441

Tabela 18. Pozostałe inwestycje – pasywa – mln PLN

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Pozostałe inwestycje	-355 233	-368 868	-383 622	-380 779	-452 633	-366 764	-363 164
Pozostałe inwestycje - pasywa	469 271	483 586	510 441	523 438	608 974	532 109	547 389
Pozostałe udziały kapitałowe	168	214	305	332	343	315	588
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	168	214	305	332	343	315	588
Podmioty finansowe	-3	2	6	5	6	10	-5
Podmioty niefinansowe	171	212	299	327	337	305	593
Otrzymane kredyty handlowe	49 829	51 544	52 235	54 916	63 351	66 167	71 531
Sektor rządowy	3	9	20	34	42	83	44
Pozostałe sektory	49 826	51 535	52 215	54 882	63 309	66 084	71 487
Podmioty finansowe	1 136	898	888	1 389	1 294	1 295	1 400
Podmioty niefinansowe	48 690	50 637	51 327	53 493	62 015	64 789	70 087
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	314 672	320 455	352 127	363 809	371 284	334 780	344 329
NBP	0	0	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	112 569	112 889	128 951	128 619	128 520	97 555	99 949
Sektor rządowy	62 730	72 859	83 100	90 551	93 070	85 791	85 115
Pozostałe sektory	139 373	134 707	140 076	144 639	149 694	151 434	159 265
Podmioty finansowe	26 788	25 882	28 716	30 537	32 999	45 127	49 272
Podmioty niefinansowe	112 585	108 825	111 360	114 102	116 695	106 307	109 993
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	86 196	94 537	84 514	85 137	152 544	110 905	111 222
NBP	10 933	16 765	13 623	14 186	80 831	31 907	40 472
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	75 220	77 762	70 881	70 597	71 685	78 933	70 701
Sektor rządowy	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	43	10	10	354	28	65	49
Podmioty finansowe	43	0	0	330	0	0	0
Podmioty niefinansowe	0	10	10	24	28	65	49
Pozostałe pasywa zagraniczne	11 010	9 724	13 402	10 942	12 171	11 366	10 665
NBP	72	86	69	93	1 265	127	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	6 318	6 196	7 958	7 520	5 937	6 241	5 687
Sektor rządowy	920	495	317	188	492	366	246
Pozostałe sektory	3 700	2 947	5 058	3 141	4 477	4 632	4 732
Podmioty finansowe	385	181	2 089	463	612	1 095	1 979
Podmioty niefinansowe	3 315	2 766	2 969	2 678	3 865	3 537	2 753
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	1 178	1 067	1 235	1 245	1 882	2 098	2 242
Pozostałe sektory	1 178	1 067	1 235	1 245	1 882	2 098	2 242
Podmioty finansowe	1 178	1 067	1 235	1 245	1 882	2 098	2 242
Podmioty niefinansowe	0	0	0	0	0	0	0
Alokacja SDR	6 218	6 045	6 623	7 057	7 399	6 478	6 812
NBP	6 218	6 045	6 623	7 057	7 399	6 478	6 812

Tabela 19. Pozostałe inwestycje – aktywa – podział na sektory – mln PLN

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Pozostałe inwestycje - aktywa	114 038	114 718	126 819	142 659	156 341	165 345	184 225
Narodowy Bank Polski	131	130	142	145	1 317	139	144
Pozostałe udziały kapitałowe	129	128	140	143	149	137	142
Długoterminowe	129	128	140	143	149	137	142
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	0	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	0	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe aktywa zagraniczne	2	2	2	2	1 168	2	2
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	2	2	2	2	1 168	2	2
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	43 995	40 873	44 926	45 159	48 542	47 676	61 303
Pozostałe udziały kapitałowe	69	49	53	125	45	45	47
Długoterminowe	69	49	53	125	45	45	47
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	9 833	12 445	14 921	16 032	15 379	17 426	22 600
Długoterminowe	6 438	6 170	7 947	10 866	10 325	12 485	15 441
Krótkoterminowe	3 395	6 275	6 974	5 166	5 054	4 941	7 159
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	29 635	24 013	23 329	21 028	31 881	28 840	36 521
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	29 635	24 013	23 329	21 028	31 881	28 840	36 521
Pozostałe aktywa zagraniczne	4 458	4 366	6 623	7 974	1 237	1 365	2 135
Długoterminowe	955	840	1 317	1 892	596	261	475
Krótkoterminowe	3 503	3 526	5 306	6 082	641	1 104	1 660
Sektor rządowy	9 490	9 584	10 491	11 235	12 928	11 445	16 578
Pozostałe udziały kapitałowe	2 686	2 718	2 743	2 910	3 731	3 301	3 331
Długoterminowe	2 686	2 718	2 743	2 910	3 731	3 301	3 331
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Udzielone kredyty handlowe	216	242	323	438	507	564	4 903
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	216	242	323	438	507	564	4 903
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	1 565	1 618	1 786	1 706	1 957	1 582	1 912
Długoterminowe	1 565	1 618	1 786	1 706	1 957	1 582	1 912
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	0	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe aktywa zagraniczne	5 023	5 006	5 639	6 181	6 733	5 998	6 432
Długoterminowe	5 023	5 006	5 639	6 181	6 733	5 998	6 432
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	60 422	64 131	71 260	86 120	93 554	106 085	106 200
Pozostałe udziały kapitałowe	155	2 272	974	1 862	3 178	3 236	2 855
Długoterminowe	155	2 272	974	1 862	3 178	3 236	2 855
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Udzielone kredyty handlowe	39 628	40 782	45 958	49 532	56 226	64 542	64 140
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	39 628	40 782	45 958	49 532	56 226	64 542	64 140
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	1 953	3 676	4 018	13 437	5 415	6 189	7 326
Długoterminowe	1 096	2 453	2 676	11 854	3 308	3 590	4 195
Krótkoterminowe	857	1 223	1 342	1 583	2 107	2 599	3 131
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	8 284	7 653	8 699	8 511	9 199	11 425	10 970
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	8 284	7 653	8 699	8 511	9 199	11 425	10 970
Pozostałe aktywa zagraniczne	3 822	3 887	4 615	6 103	8 677	8 727	8 093
Długoterminowe	866	603	680	1 346	1 182	1 304	1 523
Krótkoterminowe	2 956	3 284	3 935	4 757	7 495	7 423	6 570
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	6 580	5 861	6 996	6 675	10 859	11 966	12 816
Długoterminowe	6 580	5 861	6 996	6 675	10 859	11 966	12 816
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0	0

Tabela 20. Pozostałe inwestycje – pasywa – podział na sektory – mln PLN

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Pozostałe inwestycje - pasywa	469 271	483 586	510 441	523 438	608 974	532 109	547 389
Narodowy Bank Polski	17 223	22 896	20 315	21 336	89 495	38 512	47 284
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	0	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	10 933	16 765	13 623	14 186	80 831	31 907	40 472
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	10 933	16 765	13 623	14 186	80 831	31 907	40 472
Pozostałe pasywa zagraniczne	72	86	69	93	1 265	127	0
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	72	86	69	93	1 265	127	0
Alokacja SDR	6 218	6 045	6 623	7 057	7 399	6 478	6 812
Długoterminowe	6 218	6 045	6 623	7 057	7 399	6 478	6 812
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	194 107	196 847	207 790	206 736	206 142	182 729	176 337
Pozostałe udziały kapitałowe	0	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	112 569	112 889	128 951	128 619	128 520	97 555	99 949
Długoterminowe	109 093	107 273	122 247	120 520	121 447	91 617	92 456
Krótkoterminowe	3 476	5 616	6 704	8 099	7 073	5 938	7 493
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	75 220	77 762	70 881	70 597	71 685	78 933	70 701
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	75 220	77 762	70 881	70 597	71 685	78 933	70 701
Pozostałe pasywa zagraniczne	6 318	6 196	7 958	7 520	5 937	6 241	5 687
Długoterminowe	1 886	1 840	3 129	2 514	2 452	2 307	1 492
Krótkoterminowe	4 432	4 356	4 829	5 006	3 485	3 934	4 195
Sektor rządowy	63 653	73 363	83 437	90 773	93 604	86 240	85 405
Otrzymane kredyty handlowe	3	9	20	34	42	83	44
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	3	9	20	34	42	83	44
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	62 730	72 859	83 100	90 551	93 070	85 791	85 115
Długoterminowe	62 730	72 859	83 100	90 551	93 070	85 791	85 115
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	0	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe pasywa zagraniczne	920	495	317	188	492	366	246
Długoterminowe	920	495	317	188	492	365	246
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	1	0
Pozostałe sektory	194 288	190 480	198 899	204 593	219 733	224 628	238 363
Pozostałe udziały kapitałowe	168	214	305	332	343	315	588
Długoterminowe	168	214	305	332	343	315	588
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Otrzymane kredyty handlowe	49 826	51 535	52 215	54 882	63 309	66 084	71 487
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	49 826	51 535	52 215	54 882	63 309	66 084	71 487
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	139 373	134 707	140 076	144 639	149 694	151 434	159 265
Długoterminowe	128 227	125 672	129 003	131 430	135 324	134 444	141 138
Krótkoterminowe	11 146	9 035	11 073	13 209	14 370	16 990	18 127
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	43	10	10	354	28	65	49
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	43	10	10	354	28	65	49
Pozostałe pasywa zagraniczne	3 700	2 947	5 058	3 141	4 477	4 632	4 732
Długoterminowe	728	574	991	1 227	1 178	1 007	1 969
Krótkoterminowe	2 972	2 373	4 067	1 914	3 299	3 625	2 763
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	1 178	1 067	1 235	1 245	1 882	2 098	2 242
Długoterminowe	1 178	1 067	1 235	1 245	1 882	2 098	2 242
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0	0

Tabela 21. Sektor rządowy i samorządowy – mln PLN

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Sektor rządowy							
Aktywa	10 465	10 496	12 126	11 876	14 128	13 180	19 501
Inwestycje bezpośrednie	468	906	529	604	647	539	583
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	468	906	529	604	647	539	583
Inwestycje portfelowe	0	0	0	0	0	0	0
Udziałowe papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe inwestycje	9 490	9 584	10 491	11 235	12 928	11 445	16 578
Pozostałe udziały kapitałowe	2 686	2 718	2 743	2 910	3 731	3 301	3 331
Udzielone kredyty handlowe	216	242	323	438	507	564	4 903
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	1 565	1 618	1 786	1 706	1 957	1 582	1 912
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe aktywa zagraniczne	5 023	5 006	5 639	6 181	6 733	5 998	6 432
Pochodne instrumenty finansowe	507	6	1 106	37	553	1 196	2 340
Pasywa	471 006	464 490	511 236	531 917	533 585	510 090	488 401
Inwestycje portfelowe	407 088	390 847	427 719	441 134	439 981	423 850	402 996
Dłużne papiery wartościowe	407 088	390 847	427 719	441 134	439 981	423 850	402 996
Długoterminowe papiery dłużne	406 503	390 847	427 719	441 134	439 981	423 849	402 995
Obligacje na rynku krajowym	191 742	191 692	203 937	210 429	189 386	201 387	193 000
Obligacje na rynkach zagranicznych	214 761	199 155	223 782	230 705	250 595	222 462	209 995
Instrumenty rynku pieniężnego	585	0	0	0	0	1	1
Pozostałe inwestycje	63 653	73 363	83 437	90 773	93 604	86 240	85 405
Otrzymane kredyty handlowe	3	9	20	34	42	83	44
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	62 730	72 859	83 100	90 551	93 070	85 791	85 115
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe pasywa zagraniczne	920	495	317	188	492	366	246
Pochodne instrumenty finansowe	265	280	80	10	0	0	0
Netto	-460 541	-453 994	-499 110	-520 041	-519 457	-496 910	-468 900
Inwestycje bezpośrednie	468	906	529	604	647	539	583
Inwestycje portfelowe	-407 088	-390 847	-427 719	-441 134	-439 981	-423 850	-402 996
Udziałowe papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	-407 088	-390 847	-427 719	-441 134	-439 981	-423 850	-402 996
Długoterminowe papiery dłużne	-406 503	-390 847	-427 719	-441 134	-439 981	-423 849	-402 995
Instrumenty rynku pieniężnego	-585	0	0	0	0	-1	-1
Pozostałe inwestycje	-54 163	-63 779	-72 946	-79 538	-80 676	-74 795	-68 827
Pozostałe udziały kapitałowe	2 686	2 718	2 743	2 910	3 731	3 301	3 331
Kredyty handlowe	213	233	303	404	465	481	4 859
Pozostałe kredyty i pożyczki	-61 165	-71 241	-81 314	-88 845	-91 113	-84 209	-83 203
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty/depozyty	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe aktywa/pasywa zagraniczne	4 103	4 511	5 322	5 993	6 241	5 632	6 186
Pochodne instrumenty finansowe	242	-274	1 026	27	553	1 196	2 340

Tabela 22. Monetarne instytucje finansowe – mln PLN

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)							
Aktywa	61 037	57 662	74 279	67 459	67 565	68 704	85 573
Inwestycje bezpośrednie	1 793	1 194	612	409	806	1 204	631
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	1 793	1 194	584	409	806	1 204	631
Instrumenty dłużne	0	0	28	0	0	0	0
Inwestycje portfelowe	1 433	3 299	7 732	7 490	8 292	9 288	14 456
Udziałowe papiery wartościowe	8	8	11	1 159	553	621	682
Dłużne papiery wartościowe	1 425	3 291	7 721	6 331	7 739	8 667	13 774
Długoterminowe papiery dłużne	1 425	3 084	7 328	6 331	7 739	8 667	13 774
Instrumenty rynku pieniężnego	0	207	393	0	0	0	0
Pozostałe inwestycje	43 995	40 873	44 926	45 159	48 542	47 676	61 303
Pozostałe udziały kapitałowe	69	49	53	125	45	45	47
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	9 833	12 445	14 921	16 032	15 379	17 426	22 600
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	29 635	24 013	23 329	21 028	31 881	28 840	36 521
Pozostałe aktywa zagraniczne	4 458	4 366	6 623	7 974	1 237	1 365	2 135
Pochodne instrumenty finansowe	13 816	12 296	21 009	14 401	9 925	10 536	9 183
Pasywa	345 510	375 684	400 188	354 619	361 348	354 528	344 150
Inwestycje bezpośrednie	102 947	122 816	125 292	92 812	96 244	101 014	86 442
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	102 891	122 780	125 237	92 767	96 217	100 993	86 435
Instrumenty dłużne	56	36	55	45	27	21	7
Inwestycje portfelowe	30 065	40 789	42 456	33 073	41 209	60 915	70 845
Udziałowe papiery wartościowe	24 549	34 947	36 603	26 704	28 421	38 157	36 985
Dłużne papiery wartościowe	5 516	5 842	5 853	6 369	12 788	22 758	33 860
Długoterminowe papiery dłużne	5 510	5 837	5 853	6 369	12 788	22 758	33 860
Instrumenty rynku pieniężnego	6	5	0	0	0	0	0
Pozostałe inwestycje	194 107	196 847	207 790	206 736	206 142	182 729	176 337
Pozostałe udziały kapitałowe	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	112 569	112 889	128 951	128 619	128 520	97 555	99 949
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	75 220	77 762	70 881	70 597	71 685	78 933	70 701
Pozostałe pasywa zagraniczne	6 318	6 196	7 958	7 520	5 937	6 241	5 687
Pochodne instrumenty finansowe	18 391	15 232	24 650	21 998	17 753	9 870	10 526
Netto	-284 473	-318 022	-325 909	-287 160	-293 783	-285 824	-258 577
Inwestycje bezpośrednie	-101 154	-121 622	-124 680	-92 403	-95 438	-99 810	-85 811
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	-101 098	-121 586	-124 653	-92 358	-95 411	-99 789	-85 804
Instrumenty dłużne	-56	-36	-27	-45	-27	-21	-7
Inwestycje portfelowe	-28 632	-37 490	-34 724	-25 583	-32 917	-51 627	-56 389
Udziałowe papiery wartościowe	-24 541	-34 939	-36 592	-25 545	-27 868	-37 536	-36 303
Dłużne papiery wartościowe	-4 091	-2 551	1 868	-38	-5 049	-14 091	-20 086
Długoterminowe papiery dłużne	-4 085	-2 753	1 475	-38	-5 049	-14 091	-20 086
Instrumenty rynku pieniężnego	-6	202	393	0	0	0	0
Pozostałe inwestycje	-150 112	-155 974	-162 864	-161 577	-157 600	-135 053	-115 034
Pozostałe udziały kapitałowe	69	49	53	125	45	45	47
Pozostałe kredyty i pożyczki	-102 736	-100 444	-114 030	-112 587	-113 141	-80 129	-77 349
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty/depozyty	-45 585	-53 749	-47 552	-49 569	-39 804	-50 093	-34 180
Pozostałe aktywa/pasywa zagraniczne	-1 860	-1 830	-1 335	454	-4 700	-4 876	-3 552
Pochodne instrumenty finansowe	-4 575	-2 936	-3 641	-7 597	-7 828	666	-1 343

Tabela 23. Pozostałe sektory – mln PLN

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Pozostałe sektory							
Aktywa	325 139	328 049	370 536	444 998	468 846	477 717	474 615
Inwestycje bezpośrednie	221 184	213 739	230 060	241 429	265 880	252 249	246 378
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	96 413	99 375	107 447	113 111	108 486	99 875	87 641
Instrumenty dłużne	124 771	114 364	122 613	128 318	157 394	152 374	158 737
Inwestycje portfelowe	38 918	45 555	63 704	113 438	105 415	114 377	117 316
Udziałowe papiery wartościowe	28 461	33 872	43 565	88 241	70 383	77 936	76 504
Dłużne papiery wartościowe	10 457	11 683	20 139	25 197	35 032	36 441	40 812
Długoterminowe papiery dłużne	10 088	11 582	20 103	25 052	34 899	36 278	40 504
Instrumenty rynku pieniężnego	369	101	36	145	133	163	308
Pozostałe inwestycje	60 422	64 131	71 260	86 120	93 554	106 085	106 200
Pozostałe udziały kapitałowe	155	2 272	974	1 862	3 178	3 236	2 855
Udzielone kredyty handlowe	39 628	40 782	45 958	49 532	56 226	64 542	64 140
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	1 953	3 676	4 018	13 437	5 415	6 189	7 326
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	8 284	7 653	8 699	8 511	9 199	11 425	10 970
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	6 580	5 861	6 996	6 675	10 859	11 966	12 816
Pozostałe aktywa zagraniczne	3 822	3 887	4 615	6 103	8 677	8 727	8 093
Pochodne instrumenty finansowe	4 615	4 624	5 512	4 011	3 997	5 006	4 721
Pasywa	965 357	995 451	1 065 793	1 104 725	1 191 477	1 268 313	1 319 048
Inwestycje bezpośrednie	674 422	706 569	759 926	772 860	845 405	885 835	924 046
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	415 685	433 195	456 384	457 167	490 320	541 083	565 295
Instrumenty dłużne	258 737	273 374	303 542	315 693	355 085	344 752	358 751
Inwestycje portfelowe	93 353	95 597	101 767	123 567	123 474	155 568	154 494
Udziałowe papiery wartościowe	90 219	92 216	98 044	118 174	118 525	145 242	143 946
Dłużne papiery wartościowe	3 134	3 381	3 723	5 393	4 949	10 326	10 548
Długoterminowe papiery dłużne	3 082	3 373	3 721	5 389	4 938	10 305	10 511
Instrumenty rynku pieniężnego	52	8	2	4	11	21	37
Pozostałe inwestycje	194 288	190 480	198 899	204 593	219 733	224 628	238 363
Pozostałe udziały kapitałowe	168	214	305	332	343	315	588
Otrzymane kredyty handlowe	49 826	51 535	52 215	54 882	63 309	66 084	71 487
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	139 373	134 707	140 076	144 639	149 694	151 434	159 265
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	43	10	10	354	28	65	49
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	1 178	1 067	1 235	1 245	1 882	2 098	2 242
Pozostałe pasywa zagraniczne	3 700	2 947	5 058	3 141	4 477	4 632	4 732
Pochodne instrumenty finansowe	3 294	2 805	5 201	3 705	2 865	2 282	2 145
Netto	-640 218	-667 402	-695 257	-659 727	-722 631	-790 596	-844 433
Inwestycje bezpośrednie	-453 238	-492 830	-529 866	-531 431	-579 525	-633 586	-677 668
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	-319 272	-333 820	-348 937	-344 056	-381 834	-441 208	-477 654
Instrumenty dłużne	-133 966	-159 010	-180 929	-187 375	-197 691	-192 378	-200 014
Inwestycje portfelowe	-54 435	-50 042	-38 063	-10 129	-18 059	-41 191	-37 178
Udziałowe papiery wartościowe	-61 758	-58 344	-54 479	-29 933	-48 142	-67 306	-67 442
Dłużne papiery wartościowe	7 323	8 302	16 416	19 804	30 083	26 115	30 264
Długoterminowe papiery dłużne	7 006	8 209	16 382	19 663	29 961	25 973	29 993
Instrumenty rynku pieniężnego	317	93	34	141	122	142	271
Pozostałe inwestycje	-133 866	-126 349	-127 639	-118 473	-126 179	-118 543	-132 163
Pozostałe udziały kapitałowe	-13	2 058	669	1 530	2 835	2 921	2 267
Kredyty handlowe	-10 198	-10 753	-6 257	-5 350	-7 083	-1 542	-7 347
Pozostałe kredyty i pożyczki	-137 420	-131 031	-136 058	-131 202	-144 279	-145 245	-151 939
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty/depozyty	8 241	7 643	8 689	8 157	9 171	11 360	10 921
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	5 402	4 794	5 761	5 430	8 977	9 868	10 574
Pozostałe aktywa/pasywa zagraniczne	122	940	-443	2 962	4 200	4 095	3 361
Pochodne instrumenty finansowe	1 321	1 819	311	306	1 132	2 724	2 576

Tabela 24. Narodowy Bank Polski – mln PLN

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Narodowy Bank Polski							
Aktywa	337 722	320 064	352 399	370 441	479 394	394 497	439 896
Inwestycje portfelowe	0	0	0	0	0	0	0
Udziałowe papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe inwestycje	131	130	142	145	1 317	139	144
Pozostałe udziały kapitałowe	129	128	140	143	149	137	142
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	0	0	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe aktywa zagraniczne	2	2	2	2	1 168	2	2
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	0	0	0	0
Oficjalne aktywa rezerwowe	337 591	319 934	352 257	370 296	478 077	394 358	439 752
Złoto monetarne	17 066	11 975	13 919	13 713	16 036	14 942	19 928
SDR	5 367	4 926	5 012	5 121	1 774	1 490	1 553
Pozycja rezerwowa w MFW	4 182	3 797	3 389	2 583	2 579	1 846	3 223
Należności w walutach wymienialnych	310 976	299 236	329 937	348 879	457 688	376 080	415 048
Rachunki bieżące i depozyty	34 095	39 311	50 989	49 616	124 795	68 730	85 857
Dłużne papiery wartościowe	276 881	259 925	278 948	299 263	332 893	307 350	329 191
Pozostałe należności	0	0	0	0	0	0	0
Pasywa	17 223	22 896	20 315	21 336	89 495	38 512	47 284
Inwestycje portfelowe	0	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe inwestycje	17 223	22 896	20 315	21 336	89 495	38 512	47 284
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	0	0	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	10 933	16 765	13 623	14 186	80 831	31 907	40 472
Pozostałe pasywa zagraniczne	72	86	69	93	1 265	127	0
Alokacja SDR	6 218	6 045	6 623	7 057	7 399	6 478	6 812
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	0	0	0	0
Netto	320 499	297 168	332 084	349 105	389 899	355 985	392 612
Inwestycje portfelowe	0	0	0	0	0	0	0
Udziałowe papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe inwestycje	-17 092	-22 766	-20 173	-21 191	-88 178	-38 373	-47 140
Pozostałe udziały kapitałowe	129	128	140	143	149	137	142
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	0	0	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	-10 933	-16 765	-13 623	-14 186	-80 831	-31 907	-40 472
Pozostałe aktywa i pasywa zagraniczne	-70	-84	-67	-91	-97	-125	2
Alokacja SDR	-6 218	-6 045	-6 623	-7 057	-7 399	-6 478	-6 812
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	0	0	0	0
Oficjalne aktywa rezerwowe	337 591	319 934	352 257	370 296	478 077	394 358	439 752

Tabela 25. Wybrane wskaźniki

	Jednostka	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1. <u>Międzynarodowa Pozycja Inwestycyjna - netto</u>	%	-65,3	-68,9	-69,1	-62,1	-61,6	-61,2	-55,7
Produkt krajowy brutto								
2. <u>Międzynarodowa Pozycja Inwestycyjna - aktywa</u>	%	45,1	43,2	47,0	49,7	55,3	48,0	48,2
Produkt krajowy brutto								
3. <u>Międzynarodowa Pozycja Inwestycyjna - pasywa</u>	%	110,4	112,2	116,1	111,8	116,9	109,2	103,9
Produkt krajowy brutto								
4. <u>Zadłużenie zagraniczne</u>	%	70,2	69,8	72,7	71,8	76,4	67,0	63,9
Produkt krajowy brutto								
5. <u>Zadłużenie zagraniczne krótkoterminowe</u>	%	19,1	19,6	17,2	18,2	23,0	21,8	22,9
Zadłużenie zagraniczne ogółem								
6. <u>Zadłużenie zagraniczne krótkoterminowe</u>	%	13,4	13,7	12,5	13,0	17,6	14,6	14,7
Produkt krajowy brutto								
6. <u>Zadłużenie zagraniczne krótkoterminowe</u>	%	64,9	71,0	61,0	63,3	68,5	73,9	70,5
Oficjalne aktywa rezerwowe								
7. <u>Zadłużenie zagraniczne netto</u>	%	35,3	36,8	37,2	35,4	32,8	30,1	25,6
Produkt krajowy brutto								
8. <u>Zadłużenie zagraniczne długoterminowe</u>	%	273,9	290,6	294,2	285,5	228,8	264,3	237,1
Oficjalne aktywa rezerwowe								
9. <u>Zadłużenie zagraniczne ogółem</u>	%	63,6	62,2	62,6	64,2	65,3	61,4	61,5
Międzynarodowa Pozycja Inwestycyjna - pasywa								
A Międzynarodowa Pozycja Inwestycyjna - netto	mln PLN	-1 064 733	-1 142 250	-1 188 192	-1 117 823	-1 145 972	-1 217 345	-1 179 298
B Międzynarodowa Pozycja Inwestycyjna - aktywa	mln PLN	734 363	716 271	809 340	894 774	1 029 933	954 098	1 019 585
C Międzynarodowa Pozycja Inwestycyjna - pasywa	mln PLN	1 799 096	1 858 521	1 997 532	2 012 597	2 175 905	2 171 443	2 198 883
D Zadłużenia zagraniczne ogółem	mln PLN	1 143 634	1 156 852	1 251 028	1 291 740	1 421 461	1 333 501	1 352 963
E Zadłużenia zagraniczne długoterminowe	mln PLN	924 700	929 693	1 036 269	1 057 231	1 093 899	1 042 220	1 042 837
F Zadłużenia zagraniczne krótkoterminowe	mln PLN	218 934	227 159	214 759	234 509	327 563	291 281	310 126
G Produkt krajowy brutto	mln PLN	1 629 425	1 656 896	1 720 430	1 800 228	1 861 112	1 989 314	2 115 672
H Oficjalne aktywa rezerwowe	mln PLN	337 591	319 934	352 257	370 296	478 077	394 358	439 752
J Zadłużenie zagraniczne netto	mln PLN	575 457	610 004	639 280	637 692	610 017	597 977	541 966
K Kurs średni EUR w okresie	PLN	4,1850	4,1975	4,1852	4,1839	4,3625	4,2576	4,2623
L Kurs EUR na koniec okresu	PLN	4,0882	4,1472	4,2623	4,2615	4,4240	4,1709	4,3000

8. Słownik pojęć stosowany w opracowaniu

Aktywa zagraniczne (polskie inwestycje za granicą) – należności finansowe podmiotów krajowych (rezydentów) od podmiotów zagranicznych (nierzydentów) obejmujące zarówno instrumenty dłużne jak i nie-dłużne. Do instrumentów dłużnych zalicza się: gotówkę zagraniczną, lokaty w bankach za granicą, kredyty udzielone nierzydentom, dłużne papiery wartościowe, kredyty handlowe udzielone nierzydentom, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe oraz pozostałe należności od podmiotów zagranicznych. Instrumenty niedłużne obejmują: akcje i inne formy udziałów kapitałowych, pozostałe udziały kapitałowe oraz pochodne instrumenty finansowe. Aktywa zagraniczne przedstawiane są w podziale na rodzaje inwestycji: tj. inwestycje bezpośrednie, inwestycje portfelowe, pozostałe inwestycje, pochodne oraz aktywa rezerwowe.

Bilans płatniczy – statystyczne zestawienie obrotów z zagranicą, które dla określonego okresu, w usystematyzowany sposób prezentuje transakcje gospodarcze zrealizowane przez Polskę z resztą świata (tzn. między rezydentami a nierzydentami). Bilans płatniczy prezentowany jest z uwzględnieniem rachunku bieżącego, rachunku kapitałowego i finansowego oraz salda błędów i opuszczeń. Obowiązujące międzynarodowe standardy metodologiczne statystyki bilansu płatniczego zostały określone w *Balance of Payments and International Investment Position Manual 6th edition*, przygotowanym przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy.

Dłużne papiery wartościowe – papiery wartościowe przynoszące ich posiadaczowi z góry określony dochód. Dłużny papier wartościowy stanowi dowód wiarygodności, stwierdzający prawo jego posiadacza do otrzymania od wystawcy w określonym terminie i trybie zwrotu pożyczki (wykupu papieru) oraz określonego dochodu w postaci odsetek, płatnych w regularnych okresach, lub premii. Do dłużnych papierów wartościowych zalicza się:

- 1) długoterminowe papiery dłużne (o pierwotnym terminie wykupu powyżej jednego roku) emitowane przez rządy i samorządy terytorialne, banki i przedsiębiorstwa, w tym:
 - a) obligacje zwykłe ze stałym lub zmiennym kuponem;
 - b) obligacje zerokuponowe;
 - c) obligacje zerokuponowe powstałe w wyniku zamiany obligacji zwykłych na serię obligacji zerokuponowych o terminach zapadalności odpowiadających terminom wypłat odsetek (tzw. strips);
 - d) obligacje przychodowe;
 - e) obligacje zamienne na akcje, obligacje z opcją wcześniejszego wykupu i inne typy obligacji z wbudowanymi instrumentami pochodnymi (tzn. takimi, które nie mogą być przedmiotem samodzielnego obrotu);
 - f) obligacje bez określonego terminu zapadalności (ang. perpetual bonds);
 - g) listy zastawne;
 - h) weksle długoterminowe;

- 2) instrumenty rynku pieniężnego (instrumenty dłużne rynku pieniężnego o pierwotnym terminie wykupu do jednego roku włącznie) emitowane przez rząd i samorządy terytorialne, banki i przedsiębiorstwa, np.:
 - a) bankowe papiery wartościowe (certyfikaty depozytowe);
 - b) bony pieniężne;
 - c) bony skarbowe (ang. treasury bills);
 - d) obligacje do 1 roku włącznie i inne krótkoterminowe papiery dłużne emitowane przez przedsiębiorstwa (ang. commercial paper);
 - e) obligacje do 1 roku włącznie i inne krótkoterminowe papiery dłużne emitowane w ramach programów emisji papierów dłużnych, również w przypadku gdy okres trwania takiego programu wynosi więcej niż jeden rok;
 - f) weksle krótkoterminowe;
- 3) akcje uprzywilejowane niedające ich posiadaczom prawa do udziału w podziale masy upadłościowej spółki.

Dywidendy – część zysków spółki po opodatkowaniu, wypłacana akcjonariuszom. Wypłata może nastąpić w gotówce, w postaci akcji lub jako połączenie obu form.

Grupę podmiotów powiązanych kapitałowo tworzy podmiot dominujący wraz z podmiotami, w których jest on inwestorem bezpośrednim. Podmioty te są połączone relacją inwestycji bezpośrednich.

Inne podmioty w grupie podmiotów powiązanych kapitałowo to co najmniej dwa podmioty, które znajdują się w tej samej grupie podmiotów powiązanych kapitałowo, a nie są względem siebie podmiotami bezpośredniego inwestowania ani inwestorami bezpośrednimi (udział głosów w organach stanowiących tych podmiotów zarówno bezpośredni, jak pośredni, o ile występuje, jest niższy niż 10%).

Instrumenty dłużne są to instrumenty finansowe, które stwierdzają istnienie wierzytelności dłużnika wobec podmiotu, który udostępnił mu środki finansowe. W związku z udostępnieniem środków finansowych dłużnik zobowiązuje się w określonym czasie zwrócić całą kwotę oraz zapłacić odsetki z tytułu wykorzystywania pożyczonego kapitału. Instrumenty dłużne zazwyczaj cechuje wysoka płynność i niewielkie ryzyko inwestycyjne. Do instrumentów dłużnych zalicza się: kredyty handlowe, pozostałe kredyty i pożyczki, rachunki bieżące i depozyty, dłużne papiery wartościowe, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, alokację SDR (po stronie pasywów) oraz pozostałe aktywa i pasywa.

Instrumenty rynku pieniężnego (krótkoterminowe dłużne papiery wartościowe) – dłużne papiery wartościowe z pierwotnym terminem wykupu do 1 roku włącznie.

Inwestor bezpośredni - podmiot, który bezpośrednio lub pośrednio, sam lub razem z innym lub innymi kontrolowanymi przez siebie podmiotami posiada co najmniej 10% głosów w organie stanowiącym innego podmiotu.

Inwestycje bezpośrednie – transakcje dokonywane przez podmioty będące rezydentami w jednym kraju (inwestorzy bezpośredni) w podmioty (podmioty bezpośredniego inwestowania) będące rezydentami w innym kraju w celu nawiązania długoterminowej relacji i zapewnienia trwałego wpływu inwestora bezpośredniego na podmiot, w który inwestuje. Ten trwały wpływ może mieć miejsce w sytuacji, gdy inwestor bezpośredni posiada bezpośrednio lub pośrednio przynajmniej 10% głosów w organie stanowiącym podmiotu bezpośredniego inwestowania. Do inwestycji bezpośrednich poza inwestycjami w akcje czy inne formy udziałów kapitałowych zalicza się także instrumenty dłużne będące wynikiem transakcji pomiędzy spółkami z grupy podmiotów powiązanych kapitałowo oraz należności z tytułu posiadanych przez nierezydentów nieruchomości za granicą i zobowiązania z tytułu posiadanych przez nierezydentów nieruchomości w kraju. Do inwestycji bezpośrednich nie wlicza się instrumentów dłużnych będących wynikiem transakcji pomiędzy podmiotami z sektora przedsiębiorstw pośrednictwa finansowego.

Inwestycje portfelowe – inwestycje w papiery wartościowe, które nie są zaliczane do inwestycji bezpośrednich ani do aktywów rezerwowych. Inwestycje portfelowe obejmują udziałowe i dłużne papiery wartościowe.

Kapitał w tranzycie – kapitał transferowany z zagranicy do podmiotu specjalnego przeznaczenia zarejestrowanego w kraju i dalej transferowany przez ten podmiot za granicę w celu optymalizacji inwestycji dokonywanych w innym kraju. Jeśli pomiędzy spółkami występują powiązania kapitałowe spełniające wymogi inwestycji bezpośrednich, zaliczany jest on do tych inwestycji. W bilansie płatniczym oraz w międzynarodowej pozycji inwestycyjnej rejestrowany jest on w tej samej wysokości jako wzrost aktywów inwestycji bezpośrednich i jako wzrost pasywów inwestycji bezpośrednich.

Kredyty handlowe – stany należności i zobowiązań z tytułu udzielonych i otrzymanych zaliczek oraz odroczonej płatności w imporcie i eksporcie towarów oraz usług.

Kredyty i pożyczki od podmiotów powiązanych kapitałowo (tzw. *intercompany loans*) – są to kredyty i pożyczki pomiędzy podmiotami z grupy podmiotów powiązanych kapitałowo. Po stronie pasywów obejmują stany kredytów i pożyczek zaciągniętych przez rezydentów u nierezydentów. Po stronie aktywów obejmują kredyty i pożyczki udzielone przez rezydentów nierezydentom.

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – zestawienie statystyczne stanów zagranicznych aktywów i pasywów finansowych na koniec danego okresu sprawozdawczego. Saldo międzynarodowej pozycji inwestycyjnej informuje o tym, czy dany kraj jest wierzycielem, czy dłużnikiem netto. Aktywa i pasywa zagraniczne prezentuje się z uwzględnieniem podziału na rodzaje instrumentów finansowych oraz sektory gospodarki narodowej.

Monetarne instytucje finansowe (MIF) – instytucje finansowe, których działalność polega na przyjmowaniu depozytów lub bliskich substytutów depozytów od podmiotów innych niż monetarne instytucje finansowe oraz udzielaniu kredytów i (lub) inwestowaniu w papiery wartościowe na własny rachunek. W Polsce do MIF zalicza się banki.

Nierezydent (inwestor zagraniczny) – osoba fizyczna lub prawna mająca centrum zainteresowania ekonomicznego poza danym obszarem gospodarczym.

Obligacje (długoterminowe dłużne papiery wartościowe) – dłużne papiery wartościowe z pierwotnym terminem wykupu dłuższym niż 1 rok.

Oficjalne aktywa rezerwowe – to łatwo rozporządzalne, płynne aktywa zagraniczne w walutach obcych, posiadane i w pełni kontrolowane przez władzę monetarną (Narodowy Bank Polski). Aktywa rezerwowe obejmują:

- złoto monetarne,
- SDR (specjalne prawo ciągnięcia),
- pozycja rezerwowa w Międzynarodowym Funduszu Walutowym,
- inne aktywa rezerwowe w walutach obcych (gotówka, depozyty łącznie z pożyczkami zastaw papierów wartościowych, tzw. *reverse repo* oraz papiery wartościowe).

Pasywa zagraniczne (zagraniczne inwestycje w Polsce) – zobowiązania finansowe podmiotów krajowych (rezydentów) w stosunku do podmiotów zagranicznych (nierezydentów) obejmujące instrumenty dłużne i niedłużne. Do instrumentów dłużnych zalicza się: depozyty banków zagranicznych w polskich bankach, kredyty otrzymane od nierezydentów, dłużne papiery wartościowe podmiotów krajowych będące w posiadaniu nierezydentów, kredyty handlowe otrzymane od nierezydentów, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, alokację SDR oraz pozostałe zobowiązania w stosunku do podmiotów zagranicznych. Instrumenty niedłużne obejmują: akcje i inne formy udziałów kapitałowych, pozostałe udziały kapitałowe oraz pochodne instrumenty finansowe. Pasywa zagraniczne przedstawiane są w podziale na rodzaje inwestycji, tj. inwestycje bezpośrednie, inwestycje portfelowe, pochodne oraz pozostałe inwestycje.

Pochodne instrumenty finansowe – instrumenty finansowe pochodne wobec innych, prostszych instrumentów, takich jak akcje, obligacje, związane z jakimś towarem, indeksem czy rodzajem aktywów finansowych; dzięki nim możliwy jest obrót ryzykiem niezależnie od instrumentu bazowego. Przykładami instrumentów pochodnych są: swapy, opcje, futures, warranty.

Podmiot bezpośredniego inwestowania – podmiot, w którego organie stanowiącym inwestor bezpośredni, bezpośrednio lub pośrednio, sam lub razem z innymi kontrolowanymi przez siebie podmiotami posiada co najmniej 10% głosów. Podmiotem bezpośredniego inwestowania jest także podmiot kontrolowany przez inny podmiot bezpośredniego inwestowania. Przez sprawowanie kontroli należy rozumieć dysponowanie bezpośrednio lub pośrednio powyżej 50% głosów w organie stanowiącym innego podmiotu.

Podmiot dominujący w grupie podmiotów powiązanych kapitałowo – podmiot, który wywiera wpływ na inne podmioty, w szczególności taki, który sprawuje nad nimi kontrolę. Przez „sprawowanie kontroli” należy rozumieć dysponowanie bezpośrednio i/lub pośrednio powyżej 50% głosów w organie stanowiącym innego podmiotu. Pod pojęciem „wywieranie wpływu” należy rozumieć dysponowanie bezpośrednio i pośrednio co najmniej 10% głosów w organie stanowiącym innego podmiotu.

Podmioty niepowiązane są to podmioty, które nie przynależą do grupy podmiotów powiązanych kapitałowo.

Podmioty specjalnego przeznaczenia są to podmioty tworzone w celu prowadzenia działalności finansowej na rzecz pozostałych podmiotów z grupy podmiotów powiązanych kapitałowo. Często nie zatrudniają one pracowników ani nie prowadzą żadnej działalności operacyjnej na terenie kraju, w którym się znajdują. Najczęściej wykonywane funkcje przez te podmioty to działalność holdingowa oraz pozyskiwanie kapitału w imieniu i na rzecz innych podmiotów z grupy kapitałowej. W przypadku tej pierwszej funkcji podmiot specjalnego przeznaczenia jest właścicielem innych podmiotów w grupie i transakcje z jego udziałem dotyczą przede wszystkim udziałów w podmiotach zależnych. Druga z wymienionych funkcji wiąże się z pozyskiwaniem kapitału z emisji papierów wartościowych oraz pozyskiwaniem kapitału z innych źródeł, a następnie przekazywaniem pozyskanych w ten sposób środków innym podmiotom z grupy. Składnikami bilansu takich podmiotów są prawie wyłącznie zagraniczne aktywa i pasywa.

Pozostałe inwestycje – obejmują stany pozostałych aktywów i pasywów finansowych, które nie są ujęte w inwestycjach bezpośrednich, inwestycjach portfelowych lub oficjalnych aktywach rezerwowych. Pozostałe inwestycje zawierają: pozostałe udziały kapitałowe, kredyty handlowe, kredyty i pożyczki, rachunki bieżące i depozyty, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, alokację SDR (tylko po stronie pasywów) oraz pozostałe aktywa i pasywa.

Pozostałe kredyty i pożyczki – kategoria ta obejmuje należności oraz zobowiązania z tytułu wykorzystanych i niespłaconych kredytów i pożyczek zagranicznych z wyłączeniem kredytów handlowych oraz kredytów od podmiotów powiązanych kapitałowo (z wyłączeniem sektora bankowego).

Reinwestycje zysków – jest to przypadająca na inwestora bezpośredniego ta część zysku, która pozostaje, po wypłaceniu dywidendy, w podmiocie bezpośredniego inwestowania i jest przeznaczona na jego rozwój. Zgodnie z metodyką OECD i MFW, reinwestycje zysków wyliczane są na bazie netto tj. po odjęciu strat.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe są tworzone głównie przez instytucje ubezpieczeniowe i fundusze emerytalne w celu zabezpieczenia środków na wypłaty świadczeń posiadaczom polis lub beneficjentom.

Rezydent – osoba fizyczna lub prawna mająca centrum zainteresowania ekonomicznego na danym obszarze gospodarczym. W statystyce bilansu płatniczego grupuje się rezydentów wg następujących sektorów: władza monetarna (Narodowy Bank Polski), sektor rządowy (obejmujący rząd centralny i samorządy terytorialne), monetarne instytucje finansowe oraz pozostałe sektory (obejmujące głównie przedsiębiorstwa).

Rodzaj powiązania kapitałowego – relacje między podmiotami krajowymi a nierezydentami. Rozróżniamy cztery rodzaje powiązań kapitałowych:

- inwestor bezpośredni;
- podmiot bezpośredniego inwestowania;
- inne podmioty w grupie podmiotów powiązanych kapitałowo;
- podmioty niepowiązane.

Zadłużenie zagraniczne (brutto), na koniec danego okresu, jest kwotą nieuregulowanych i rzeczywiście istniejących zobowiązań (nie warunkowych), które wymagają spłaty kapitału i/lub odsetek przez dłużnika w jakimś momencie w przyszłości, a które są należne nierezydentom od rezydentów.

Spis wykresów

Wykres 1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna (MPI) w relacji do PKB	7
Wykres 2. Aktywa zagraniczne.....	9
Wykres 3. Inwestycje bezpośrednie - aktywa	10
Wykres 4. Inwestycje portfelowe - aktywa.....	12
Wykres 5. Pozostałe inwestycje - aktywa	14
Wykres 6. Pasywa zagraniczne	16
Wykres 7. Inwestycje bezpośrednie - pasywa.....	18
Wykres 8. Inwestycje portfelowe - pasywa	19
Wykres 9. Pozostałe inwestycje pasywa	22
Wykres 10. Narodowy Bank Polski	23
Wykres 11. Monetarne instytucje finansowe.....	25
Wykres 12. Sektor rządowy i samorządowy	26
Wykres 13. Pozostałe sektory	27
Wykres 14. Pozostałe sektory – mpi netto w podziale na kategorie funkcjonalne.....	28
Wykres 15. Relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB w 2018 r.....	35
Wykres 16. Struktura międzynarodowej pozycji inwestycyjnej bez OAR – aktywa w 2018 r.....	36
Wykres 17. Struktura międzynarodowej pozycji inwestycyjnej – pasywa w 2018 r.....	37
Wykres 18. Wartość nominalna instrumentów pochodnych otwartych pomiędzy rezydentami a nierezydentami	39
Wykres 19. Struktura portfela instrumentów pochodnych otwartych pomiędzy rezydentami a nierezydentami ..	40
Wykres 20. Instrumenty na stopy procentowe otwarte pomiędzy polskimi bankami a nierezydentami (wartość nominalna w mld PLN) i suma bilansowa polskiego systemu bankowego (bez NBP)	41
Wykres 21. Kraj pochodzenia nierezydentów, z którymi rezydenci posiadają otwarte pozycje w instrumentach stóp procentowych	41
Wykres 22. Instrumenty stóp procentowych otwarte między rezydentami a nierezydentami – struktura walutowa	41
Wykres 23. Wartość nominalna walutowych instrumentów pochodnych otwartych pomiędzy rezydentami a nierezydentami.....	42
Wykres 24. Główne pary walutowe dla walutowych instrumentów pochodnych.....	43
Wykres 25. Rezydenci posiadający pozycje w walutowych instrumentach pochodnych otwarte z nierezydentami – struktura sektorowa (wartość nominalna).....	43
Wykres 26. Wartość nominalna walutowych instrumentów pochodnych otwartych pomiędzy rezydentami a nierezydentami.....	44
Wykres 27. Wartość pozabilansowych zobowiązań i należności w walutach obcych polskiego systemu bankowego wobec nierezydentów, wynikających z otwartych swapów walutowych i CIRS (wartość nominalna).....	44
Wykres 28. Wartość pozabilansowych zobowiązań netto w walutach obcych polskiego systemu bankowego wobec nierezydentów, wynikających z otwartych swapów walutowych i CIRS (wartość nominalna w mld PLN) oraz wartość kredytów w walutach obcych udzielonych przez polskie banki na zakup nieruchomości	45

Spis tabel

Tabela 1. Aktywa zagraniczne w mld PLN	8
Tabela 2. Inwestycje bezpośrednie - aktywa w mld PLN.....	10
Tabela 3. Inwestycje portfelowe - aktywa w mld PLN	11
Tabela 4. Pozostałe inwestycje - aktywa w mld PLN.....	15
Tabela 5. Pasywa zagraniczne w mld PLN.....	17
Tabela 6. Inwestycje bezpośrednie – pasywa w mld PLN.....	18
Tabela 7. Inwestycje portfelowe - pasywa w mld PLN.....	19
Tabela 8. Pozostałe inwestycje - pasywa w mld PLN	21
Tabela 9. Struktura walutowa międzynarodowej pozycji inwestycyjnej - aktywa.....	30
Tabela 10. Struktura walutowa międzynarodowej pozycji inwestycyjnej - pasywa	31
Tabela 11. Zadłużenie zagraniczne netto Polski w mld PLN.....	33

www.nbp.pl

